

ฉบับเผยแพร่

หมวดวิชาที่ ๑

กิจการสารวัตรทหาร

การเรือนจำ

คู่มือสอบเลื่อนฐานะเป็นนายทหารสัญญาบัตร
สายวิทยาการ จำพวกทหารสารวัตร
กองวิทยาการ
สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง

บทนำ

กองวิทยาการ สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง ได้จัดทำคู่มือการสอบเลื่อนฐานะเป็นนายทหารสัญญาบัตรสายวิทยาการ จำพวกทหารสารวัตรโดยปรับปรุงจาก คู่มือการสอบเลื่อนฐานะ พ.อ.อ. เป็น ร.ต.เหล่า สห.วิชาการสารวัตรทหารของ กวก.สน.ผบ.ดม.พ.ศ.๒๕๕๕ โดยเพิ่มเติมเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชากิจการสารวัตรทหาร และหมวดวิชาอื่น ๆ ซึ่งเป็นวิชาหลักของการสอบไว้ในคู่มือการสอบเลื่อนฐานะเป็นนายทหารสัญญาบัตรสายวิทยาการ จำพวกทหารสารวัตร

คู่มือสอบเลื่อนฐานะเป็นนายทหารสัญญาบัตรสายวิทยาการ จำพวกทหารสารวัตร ซึ่งได้จัดทำขึ้นรวมทั้งสิ้น จำนวน ๕ หมวดวิชา ดังนี้

หมวดวิชาที่ ๑ กิจการสารวัตรทหาร ประกอบด้วย ความเป็นมาของกิจการสารวัตรทหาร การรักษาการณ์ด้วยสารวัตรทหารอากาศ การรักษาความปลอดภัย การควบคุมการพักอาศัยและทะเบียนราษฎร การควบคุมการผ่านเข้า - ออก การควบคุมการจราจร การป้องกันอาชญากรรมในวงการทหาร การเรือนจำ การ खेलศึก ทหารพลัดหน่วย พลเรือนผู้ถูกกักกัน และ อนุสัญญาเจนีวา การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

หมวดวิชาที่ ๒ กฎหมาย มีด้วยกัน ๒ หัวข้อ คือ กฎหมายฝ่ายพลเรือน และ กฎหมายฝ่ายทหาร ซึ่งแต่ละหัวข้อมีรายละเอียดดังนี้ กฎหมายฝ่ายพลเรือน ประกอบด้วย สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน กฎหมายอาญา พ.ร.บ.จราจรทางบก กฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุน และ กฎหมายการพนัน กฎหมายฝ่ายทหารประกอบด้วย พ.ร.บ.ว่าด้วยวินัยทหาร กฎหมายอาญา พ.ร.บ.ธรรมนูญศาลทหาร ข้อบังคับ กห.ว่าด้วยสารวัตรทหาร การสืบสวนสอบสวนคดีอาญาทหาร พ.ร.บ.กฎอัยการศึก พ.ร.บ.ความมั่นคง กฎการใช้กำลังของ บก.ทท.และตามแผน ทอ.และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติและประสานงานกรณีทหารถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญา

หมวดวิชาที่ ๓ ทั่วไป ประกอบด้วย การป้องกันฐานบิน การประชาสัมพันธ์ การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

หมวดวิชาที่ ๔ อาวุธศึกษา ประกอบด้วย รูปแบบ คุณสมบัติ และคุณสมบัติของอาวุธ กฎความปลอดภัย ขีปนาวุธ การถอดประกอบ การดูแลรักษา และการทำงาน

หมวดวิชาที่ ๕ วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน สำหรับสายวิทยาการจำพวกทหารสารวัตร ประกอบด้วย คำศัพท์ (Vocabulary & Terminology) การแนะนำตัว (Self-Introduction) บทสนทนา (Conversation) และ บทความ (Need-to-Know Basis)

กองวิทยาการ สำนักงานทหารอากาศดอนเมือง หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เจ้าหน้าที่สารวัตรทหารอากาศที่มีความต้องการสอบเลื่อนฐานะเป็นนายทหารสัญญาบัตร รวมถึงผู้เข้ารับการศึกษาในหลักสูตร/โครงการฝึกอบรมของสายวิทยาการ จำพวกทหารสารวัตร จะสามารถใช้ประโยชน์จากคู่มือฉบับนี้ได้อย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อนำความรู้ที่ได้จากคู่มือนี้ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

กองวิทยาการ สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง
มิถุนายน ๒๕๖๓

สารบัญ

ประวัติเรือนจำทหาร	๑
โครงสร้าง และผังการบังคับบัญชา	๒
การเรือนจำ	๓
ระเบียบปฏิบัติประจำ	๘
พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พ.ศ.๒๔๗๙	๑๑
ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๔๕	๑๘
การตรวจสอบลายนิ้วมือ	๔๓
คำสั่ง กท.การรับและปล่อยตัวผู้ต้องขัง	๕๙
คำสั่ง กท.การย้ายนักโทษ	๖๐
ระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยสถานที่คุมขัง พ.ศ.๒๕๖๓	๖๑
ผู้มีอำนาจลงทัณฑ์และผู้รับทัณฑ์	๗๐
บันทึกข้อความการฝากขัง หรือจำขัง	๗๔
ตัวอย่างการกระทำความผิดวินัยทหาร ๙ ข้อ	๗๘
อ้างอิง	๗๙

ประวัติเรือนจำทหารอากาศดอนเมือง

สมัยแรกเริ่มต้น กองทัพอากาศยังไม่มีเรือนจำทหาร เมื่อข้าราชการและทหารกองประจำการ ถูกลงทัณฑ์ขัง หรือจำขัง ต้องส่งตัวไปคุมขังที่กองรักษาการณ์ ซึ่งมีห้องสำหรับควบคุมขังได้ที่ละประมาณ ๒๐ - ๓๐ คน สำหรับผู้กระทำผิดคดีอาญา ต้องส่งตัวไปคุมขังที่เรือนจำมณฑลทหารบก ต่อมาจำนวนกำลังพลของทหารอากาศมีเพิ่มมากขึ้น สถานที่คุมขังของกองรักษาการณ์มีไม่เพียงพอ และเป็นทัศนสถานที่ไม่รัดกุม ไม่เหมาะสมและไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยเรือนจำ เป็นสถานที่ฝากควบคุมขังชั่วคราวระหว่างสอบสวนในระยะเวลาอันสั้นได้เท่านั้น ฉะนั้นเพื่อความถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ จึงจำเป็นต้องจัดให้มีเรือนจำทหารอากาศขึ้นในกองทัพอากาศ เพื่อใช้เป็นทัศนสถานควบคุมหรือคุมขังผู้กระทำผิด อันเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจฝ่ายทหาร และอยู่ในสังกัดกองทัพอากาศ ดังนี้

พ.ศ. ๒๔๙๑ เรือนจำทหารอากาศเริ่มมีขึ้น โดยให้อยู่ในการบังคับบัญชาของกองบินภาคที่ ๑ ตั้งอยู่มูมสนามบินด้านทิศเหนือ ติดกับท่าอากาศยานดอนเมือง ปัจจุบันเป็นพื้นที่ของบริษัทการบินไทย มหาชนจำกัดต่อมาได้ย้ายสถานที่ตั้งเรือนจำทหารอากาศไปอยู่บริเวณคลังน้ำมันกองบิน ๖ ในปัจจุบันใกล้กับกองร้อยพลพยาบาล กรมแพทย์ทหารอากาศ (กองร้อยพลพยาบาลเดิมปัจจุบันคือ กองพันรักษาการณ์ที่ ๓)

พ.ศ. ๒๔๙๕ เรือนจำทหารอากาศเป็นหน่วยขึ้นตรง สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง

พ.ศ. ๒๔๙๘ เรือนจำทหารอากาศ ได้โอนไปเป็นหน่วยขึ้นตรงกับ กรมอากาศโยธิน

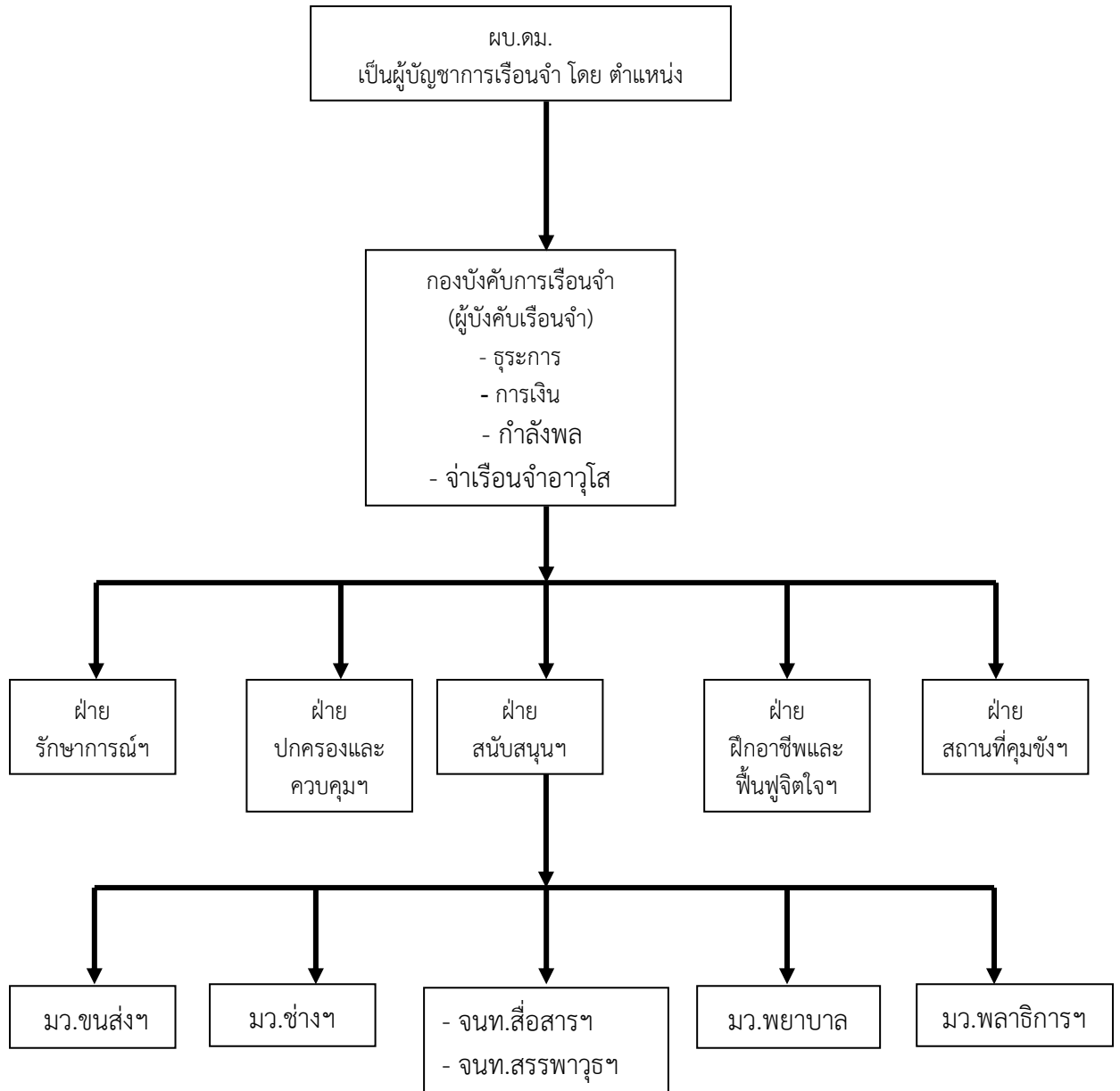
พ.ศ. ๒๕๐๕ เรือนจำทหารอากาศ ได้โอนกลับมาเป็นหน่วยขึ้นตรงกับ สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง

พ.ศ. ๒๕๒๕ เรือนจำทหารอากาศ ได้โอนกลับไปเป็นหน่วยขึ้นตรงกับ กรมอากาศโยธินอีกครั้ง และได้ย้ายที่ตั้งไปอยู่ที่แขวงทุ่งสีกัน ถนนเดชะตุ่งคะ เขตบางเขน (ขณะนั้น) กรุงเทพฯ

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๖ พลอากาศโท ชากร ทัตตานนท์ ผู้บัญชาการกรมอากาศโยธิน (ขณะนั้น) ได้กระทำพิธี เปิดป้ายเรือนจำทหารอากาศ และให้ถือเป็นวันสถาปนาเรือนจำทหารอากาศเป็นวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ของทุก ๆ ปี

พ.ศ. ๒๕๓๘ มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กำหนดให้สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง เป็นหน่วยขึ้นตรงกับกองทัพอากาศ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ ๖ ธ.ค. ๓๘ และให้เรือนจำทหารอากาศขึ้นตรงกับสำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง จนถึงปัจจุบัน

การจัดโครงสร้าง และ ผังการบังคับบัญชา

การเรือนจำ

๑. บทนำ

เรือนจำ ตามที่ราชบัณฑิตยสถาน และพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.๒๕๗๙ ให้ความหมายไว้ คือ ที่ขังนักโทษและผู้ต้องหา หรือที่ซึ่งใช้สำหรับควบคุมผู้ต้องขัง กับสิ่งที่ใช้ต่อเนื่องกัน กับให้รวมตลอดถึงที่อื่นใดที่รัฐมนตรีได้กำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่าอาณาเขตไว้โดยชัดเจน

เรือนจำทหาร หมายถึง ที่ซึ่งรัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นเรือนจำของทหารเรือนจำทหารใช้สำหรับคุมขังบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ซึ่งกระทำความผิดทั้งทางวินัยและทางอาญา ภายในเรือนจำแบ่งเป็นเขต ๆ มีอาคารที่ใช้ควบคุมผู้ต้องขังเป็นกลุ่มรวมกัน หรือห้องเดี่ยวเฉพาะราย ผู้กระทำความผิดจะถูกจำกัดอิสรภาพ ถูกกักขังตามกำหนดอาจมีระยะสั้นหรือระยะยาวจนถึงกำหนดโทษตามที่ศาลได้พิพากษาถึงที่สุดแล้ว

๒. เรือนจำทหาร มี ๓ ประเภท คือ

๒.๑ เรือนจำมณฑลทหาร

๒.๒ เรือนจำจังหวัดทหาร

๒.๓ เรือนจำกรมกองทหาร หรือเรือนจำทหารชั่วคราว

๓. หน้าที่เรือนจำทหาร มีหน้าที่สำคัญอยู่ ๒ ประการ

๓.๑ หน้าที่ควบคุมกักขัง คือ มีหน้าที่ควบคุมดูแลนักโทษ หรือผู้ต้องขัง ให้อยู่กันอย่างมีระเบียบวินัย ไม่ยอมให้นักโทษหรือผู้ต้องขังคนใดหลบหนีออกไปจากเรือนจำได้ หน้าที่นี้เรียกว่า หน้าที่ควบคุมและกักขัง

๓.๒ หน้าที่ฝึกฝนอบรม คือ มีหน้าที่ฝึกอบรม ขัดเกลานิสัยใจคอของผู้ต้องขัง ให้ละทิ้งความประพฤติ ให้ปรับเปลี่ยนจากพฤติกรรมที่ไม่ดีแต่เดิม เป็นคนดี ตลอดจนการให้ความรู้ในวิชาชีพ เพื่อให้ประกอบอาชีพในทางสุจริต สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนและครอบครัวเมื่อพ้นโทษออกไป หน้าที่นี้เรียกว่า หน้าที่ฝึกฝนอบรม

๔. ส่วนประกอบที่สำคัญ ๆ ของการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้ตามความมุ่งหมายมีดังนี้ คือ

๔.๑ การบริหารทั่วไปของเรือนจำ งานของเรือนจำเป็นงานที่ต้องละเอียดอ่อนรัดกุมรอบคอบ เพราะเป็นเรื่องของการจำกัดอิสรภาพผู้อื่น หนังสือเอกสารต้องถูกต้องแม่นยำ ถูกตัวถูกคน ก่อนรับผู้ต้องขังนั้น ๆ เข้าควบคุมไว้ในเรือนจำ เนื่องจากเรือนจำต้องคุมขังบุคคลหลายชนิดหลายประเภทของความผิด ฉะนั้นต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของทางเรือนจำโดยเข้มงวด ต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่ทางเรือนจำวางไว้อย่างเคร่งครัดผู้ถูกคุมขัง เมื่อขาดเสรีภาพ ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่คุ้นเคยและแคบย่อมต้องคิดค้นหาทางหลุดพ้นออกไปสู่โลกภายนอก กว่าจะปรับตัวได้ก็ใช้ระยะเวลาพอสมควร ฉะนั้นเป็นหน้าที่ของทางเรือนจำ ที่ต้องคอยสังเกตเฝ้าจับตามองปฏิกิริยาของผู้ต้องขังที่เข้ามาใหม่ ๆ ตลอดจนให้ความรู้ ให้คำปรึกษาให้ความบันเทิง เพื่อลดความเครียดแก่ผู้ต้องขัง จัดแบ่งกลุ่ม แบ่งงาน ตามถนัด ตลอดจนเครื่องใช้ส่วนตัว สบู่ ยาสีฟัน ผ้าห่ม หมอน ที่นอน เสื้อ กางเกงให้มีใช้ระหว่างที่ถูกคุมขัง เพื่อบรรเทาความทุกข์ใจและทำให้เกิดผลดีต่อการปกครองและควบคุม ยอมรับการอบรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นคนดีได้สมตามความมุ่งหมายของทางเรือนจำ ของครอบครัวและสังคมภายนอก เจ้าหน้าที่ของเรือนจำเองก็แบ่งงานกันรับผิดชอบตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในส่วนเกี่ยวข้องกับสายงานของตน

๔.๒ การรับตัว และแยกควบคุมผู้ต้องขังสำหรับเรือนจำทหาร ให้ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พ.ศ.๒๔๗๙ และข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเรือนจำ พ.ศ.๒๕๔๕ เป็นหลักยึดถือการปฏิบัติโดยเคร่งครัด เมื่อทางเรือนจำรับผู้ต้องขังใหม่ ให้มาอยู่ในความควบคุมของทางเรือนจำนั้น เป็นบุคคลหลายประเภท ต่างเพศ ต่างวัย มีความรู้สึกรู้จักคิด มีจิตใจที่แตกต่างกันออกไปของแต่ละคน การแยกควบคุม ย่อมสะดวกทำให้เกิดประโยชน์หลายประการ เช่น ทำให้ควบคุมได้ เป็นไปอย่างมีระเบียบตามข้อบังคับทำให้ง่ายต่อการฝึกอบรม และป้องกันแพร่งกระจายความชั่วร้ายหรือสันดานชั่วร้ายของตนไปสู่หมุ่ นักโทษคนอื่น ที่ไม่ยอมปรับปรุงนิสัยของตนเองในระยะเบื้องต้น เมื่อทางเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบเอกสารครบถ้วนแล้วถูกต้องตรงตัวแล้ว จะถูกส่งตัวไปยังเรือนขังแรก ณ ที่นี้จะมีการปฏิบัติดังนี้

๔.๒.๑ ตรวจโรค เพื่อจะได้ทราบว่ามีเป็นโรคอะไรติดตัวมา จะให้การรักษาอย่างไร ต้องแยกหรือไม่

๔.๒.๒ ทำประวัติผู้ต้องขัง คดีอะไร ภูมิลำเนา พ่อแม่ ลูกเมีย บุคคลที่ติดต่อดี

๔.๒.๓ เก็บของส่วนตัวที่น่าติดตามจากข้างนอก และจ่ายสิ่งของที่จำเป็นจากเรือนจำให้

๔.๒.๔ แยกไปควบคุมตามประเภทดังนี้

(๑) แยกตามวัย

(๒) แยกตามเพศ

(๓) แยกตามลักษณะความผิด

(๔) แยกความผิดตามชั้นยศ ชื่อของทหาร

(๕) แยกนักโทษที่ต้องคำพิพากษาแล้ว และบุคคลที่ต้องขังระหว่าง

สอบสวนหรือพิจารณา

๔.๓ การควบคุมและกักขัง คือ การจำกัดสถานที่อยู่ของบุคคลที่กระทำผิดและเป็นภัยต่อสังคม เพื่อมิให้บุคคลนั้นได้กระทำการที่ชั่วร้าย ทำให้เกิดความหวาดกลัว หวาดหวั่นครั่นคร้ามแก่คนทั่วไป เป็นการชดใช้โทษของตนจากการกระทำที่ผิดพลาด และเป็นการป้องกันมิให้บุคคลอื่นลอกเลียนแบบนำไปเป็นตัวอย่งใช้ในการประกอบอาชญากรรมขึ้นอีก การนำตัวผู้กระทำผิดที่เป็นภัยต่อสังคมไปควบคุมกักขังไว้ในเรือนจำที่มั่นคงแข็งแรง มีการป้องกันอย่างเข้มงวด อยู่ในสายตาของผู้คุมตลอดเวลาแม้เมื่อจำเป็นต้องปล่อยนักโทษออกนอกห้องขัง ก็จะมีเจ้าหน้าที่ควบคุมตลอดเวลา มีการวางกฎ ระเบียบให้ปฏิบัติ ถ้ามีผู้ต้องขังคนใดฝ่าฝืนก็จะมีบทลงโทษอย่างรุนแรงเพื่อเป็นการปรามและป้องกันมิให้ผู้ต้องขังอื่นเอาเป็นเยี่ยงอย่าง และไม่สามารถจะหลบหนีออกไปได้ เจ้าหน้าที่ทุกคนในเรือนจำ ตั้งแต่ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้บังคับเรือนจำลงมา จะต้องคำนึงถึงเรื่องการควบคุมเป็นหลักสำคัญที่สุดในการปฏิบัติหน้าที่ เชื่อได้ว่ากาลเวลาและการอบรมสั่งสอนจะทำให้ผู้ถูกคุมขังนั้นได้ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ปรับเปลี่ยนนิสัยที่ไม่ดี ให้เป็นคนดีได้ มีการวางแผนการในอนาคตที่ดีเมื่อได้รับการปล่อยตัวไป เป็นสุจริตชนที่ตั้งใจประกอบสัมมาอาชีพ ดำรงชีวิตตนและใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างคนปรกติสุขทั่วไป

๔.๔ การฝึกฝนอบรม เพื่อเป็นการขัดเกลาจิตใจ และช่วยให้ผู้ต้องขังเกิดการผ่อนคลายไม่เครียดจนเกินทำให้เกิดสำนึกและพร้อมที่จะยอมรับความจริง ว่าสิ่งที่ได้กระทำไปนั้น เป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่เป็นที่ยอมรับไม่ถูกต้องของการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมสวนรวม ได้ใช้เวลาพิจารณาตัวเองแล้วปรับปรุงแก้ไข ในสิ่งผิดนั้นตลอดระยะเวลาของการรับโทษ จะมีการนิมนต์พระสงฆ์และเชียวอนุศาสนาจารย์ (อนุศาสน์) มาฝึกอบรมให้เป็นประจำทุกเดือน อย่างน้อยเดือนละสองครั้ง ผู้ต้องขังก็มีโอกาสได้ทำบุญใส่บาตร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้คนที่เคยกระทำผิดมาแล้วได้สำนึกตัวเอง มีจิตใจมีความคิดที่สงบขึ้น ใจเย็นขึ้น แล้ว

ปรับปรุงตนเองเป็นคนใหม่เป็นคนดีการศึกษาทางเรือนจำมีหนังสือสำหรับการอ่านหาความรู้เพิ่มเติมจากหน่วยงานมาสนับสนุนให้รู้เท่าทันกับสังคมภายนอก

๔.๕ การฝึกอาชีพ ผู้ต้องขังที่เข้ามาอยู่ในเรือนจำทหารอากาศ จะได้รับการฝึกอาชีพให้ไว้เป็นการสร้างอนาคต เพราะบางคนที่เข้ามาขาดความรู้ในการประกอบอาชีพที่สุจริต ตลอดเวลาที่ผ่านมาอาศัยการกระทำผิดเลี้ยงตัว หากได้รับโอกาสมีความรู้ทางวิชาชีพแล้ว สามารถนำไปประกอบหาเลี้ยงตนและครอบครัวได้ ไม่ต้องอาศัยการกระทำผิดแบบเดิมอีกต่อไป ผู้ต้องขังบางคนมีสติปัญญาที่ด้อย โง่เขลา เรียนรู้ไม่เท่าทันเหมือนคนอื่นจึงจำเป็นต้องแยกกลุ่ม และพิจารณางานที่เหมาะสม สามารถที่จะเรียนรู้ได้ไม่ยากจนเกินไป ในแต่ละวิชาชีพนั้นขึ้นอยู่กับกำหนดโทษที่ได้รับว่าระยะสั้นหรือระยะยาว หากกำหนดโทษสั้นก็จัดฝึกให้กับงานที่เรียนรู้ได้ไว ที่ไม่ยุ่งยากนักสามารถเรียนรู้ได้ตามกำหนด หากกำหนดโทษยาวก็ให้เรียนรู้ตามขั้นตอนจนปฏิบัติได้ไปถึงความชำนาญการเรียนรู้ด้านวิชาชีพทำให้มีสมาธิมากขึ้น

๔.๕.๑ ปัจจุบันวิชาชีพที่ทางเรือนจำทหารอากาศใช้ฝึกแก่ผู้ต้องขัง ได้แก่

- (๑) ผลิตกระถาง
- (๒) งานลวดประดิษฐ์
- (๓) การปลูกผัก
- (๔) การเลี้ยงสัตว์ปีก เลี้ยงปลา เลี้ยงกบ
- (๕) การทำตุ๊กตาปูนปั้น
- (๖) การทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์
- (๗) การเพาะ ปักชำกิ่ง ตอน

๔.๕.๒ กรรมวิธีในการเลือกฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังนั้น พิจารณาคัดเลือกจากบุคคลที่ต้องโทษระยะยาวพอจะทำการฝึกให้มีความรู้ได้ทันก่อน โดยต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (๑) มีอายุต้องโทษ ไม่น้อยกว่า ๑ เดือนขึ้นไป
- (๒) มีพื้นฐานความรู้ ในงานที่จะต้องฝึกมาบ้างแล้ว
- (๓) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง พอที่จะรับกับงานที่ฝึกได้
- (๔) มีสติปัญญา และความสามารถจะเรียนรู้กับงานได้

๔.๕.๓ การอบรมก่อนฝึกปฏิบัติ ดังนี้

- (๑) จัดอบรมเป็นชุด ชุดละไม่เกิน ๒๐ คน
- (๒) อบรมเนื้อหาวิชาทางทฤษฎีในห้องเรียนก่อนให้ปฏิบัติจริง
- (๓) ใช้เวลาในการอบรม ๑ สัปดาห์ (วันละ ๖ ชั่วโมง)

๔.๕.๔ หลังจากการฝึกอบรมจบตามหลักสูตรแล้ว จำการฝึกในภาคปฏิบัติ โดยอาศัยผู้ที่เคยปฏิบัติเป็นอยู่แล้ว ทำหน้าที่พี่เลี้ยงทำให้ดูและคอยสอนเพิ่มเติมจนปฏิบัติได้และถูกมอบหมายงานให้ปฏิบัติในตำแหน่งหน้าที่นั้น ๆ จนเกิดความชำนาญ เมื่อมีผู้ผ่านการอบรมมาใหม่ก็จะทำหน้าที่พี่เลี้ยงให้กับรุ่นต่อ ๆ ไปอีก จนกว่าตนเองจะพ้นโทษออกไป

๔.๕.๕ การฝึกอาชีพหมุนเวียน จะมีการหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันฝึกอาชีพ ที่แบ่งออกเป็นกองงานของแต่ละอาชีพ เพื่อให้มีความรู้หลากหลายของแต่ละคน โดยทางเรือนจำจะจัดฝึกอบรมหมุนเวียนเป็นชุด ๆ ไป ผู้ที่มีอายุต้องโทษนานก็จะเรียนรู้ได้หลายเรื่องตามที่ตนเองต้องการ และยังสามารถทดแทนผู้ที่ต้องพ้นโทษไป

๔.๖ การปลดปล่อยผู้ต้องขัง ผู้ต้องขังทุกคนเมื่อได้เปลี่ยนฐานะเป็นนักโทษเด็ดขาดตามคำพากษาถึงที่สุดของศาลแล้ว เมื่อถูกควบคุมจนครบกำหนดโทษ ถูกปล่อยตัวเป็นอิสรภาพอย่างแน่นอน

การปล่อยตัวนั้นจะต้องมีเอกสารการปล่อยตัวให้ถูกต้องและมีใบบริสุทิมอบให้เพื่อนำไปแสดงตนกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจภายในเขตท้องที่ที่ตนอาศัยอยู่แล้วต้องรายตัวตามเงื่อนไขกำหนดเวลา การปล่อยตัวมีหลายวิธี เช่น

- ๔.๖.๑ ปล่อยตัวเพราะครบกำหนดโทษ
- ๔.๖.๒ ปล่อยตัว เพราะได้รับการอภัยโทษ
- ๔.๖.๓ ปล่อยตัวเพราะได้รับการนิระโทษกรรม
- ๔.๖.๔ ปล่อยตัวเพราะได้รับการพักลงโทษ

การพักโทษนี้จะกระทำภายหลังจากที่นักโทษได้ปรับตัวเป็นคนดีได้ประพฤติปฏิบัติตนจนทางเรือนจำได้พิจารณาแล้วเห็นว่านักโทษผู้นั้นสมควรจะได้รับการพักการลงโทษ และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ ไม่หวนกลับไปประกอบอาชญากรรมอีกเมื่อผ่านการพิจารณาและได้รับการอนุมัติ ทางเรือนจำจะวางเงื่อนไขให้ปฏิบัติตามกำหนดเวลาภายใต้การควบคุมหากฝ่าฝืนจะถูกว่ากล่าวตักเตือน หรือเพิกถอนการพักโทษทันที แล้วจะถูกส่งตัวกลับไปรับโทษที่ยังเหลืออยู่ตามเดิม

๕. บุคคลที่มีหน้าที่ถือเป็นตัวจักรสำคัญในการควบคุมผู้ต้องขัง

๕.๑ ผู้บังคับเรือนจำ มีหน้าที่ปฏิบัติดังนี้

- ๕.๑.๑ กวดขันเจ้าพนักงาน ในการควบคุมให้ปฏิบัติตามทั่วไป
- ๕.๑.๒ กวดขันการรักษาการณ์ ในการอยู่เวรยามกลางคืน
- ๕.๑.๓ ควบคุมการเลี้ยงดู
- ๕.๑.๔ ควบคุมการรักษาพยาบาล
- ๕.๑.๕ ควบคุมการกำจัด สัตว์ที่รบกวนในเวลากลางคืน เช่น ยุง ไร
- ๕.๑.๖ หาทางให้ผู้ต้องขัง เพลิดเพลินบันเทิงใจ อย่าให้หงอยเหงาคิดถึงครอบครัว ด้วยการเล่นกีฬาการบันเทิง หรือการฝึกงานอาชีพ
- ๕.๑.๗ กำจัดการกระทำอย่างหยาบช้ำทารุณ ที่เจ้าพนักงานเรือนจำกระทำแก่

ผู้ต้องขัง

- ๕.๑.๘ ลงโทษเจ้าพนักงานที่ทำให้ผู้ต้องขัง หลบหนีไปได้อย่างจริงจัง
- ๕.๑.๙ อบรมเจ้าพนักงาน ให้รู้จักแสดงความปราณีต่อผู้ต้องขังบ้าง เมื่อไม่ขัดต่อ

หน้าที่

- ๕.๑.๑๐ เข้มงวดกวดขันเครื่องพันธนาการ
- ๕.๑.๑๑ การอบรมนิสัยผู้ต้องขัง ให้กลับตัวประพฤติตนเป็นคนดี
- ๕.๑.๑๒ จะต้องเอาใจใส่ดูแลความเป็นไปส่วนบุคคล ของผู้อื่นในหน่วยเสมอ
- ๕.๑.๑๓ จะต้องตรวจตราควบคุม จนแน่ใจว่าเจ้าหน้าที่รักษาการณ์ หรือผู้คุม ได้ดำเนินการและจัดระเบียบการตรวจตราตามข้อบังคับว่าด้วยเรือนจำ หรือระเบียบที่ผู้บังคับบัญชาได้วางไว้ อย่างถูกต้อง และเคร่งครัดหรือไม่

๕.๒ ผู้คุม มีหน้าที่ดังนี้

- ๕.๒.๑ ทำหน้าที่ยาม เช่น ยามหน้าประตู ยามตึก ยามป้อม ยามหอคอยระวังเหตุ ฯลฯ
- ๕.๒.๒ ควบคุมนักโทษขณะทำงาน และขณะปล่อยออกจากห้องขัง
- ๕.๒.๓ ตรวจนับจำนวนนักโทษ ตามระเบียบของเรือนจำ

ผิดกฎหมาย

๕.๒.๔ ตรวจค้นห้องซัง ตัวผู้ต้องซัง และสถานที่เพื่อค้นหาสิ่งของต้องห้ามและสิ่ง

๕.๒.๕ ตรวจความมั่นคงแข็งแรงของเรือนจำ

๕.๒.๖ ป้องกันและกำจัดสิ่งของต้องห้าม

๕.๒.๗ ควบคุมการเยี่ยมเยียน และการติดต่อของผู้ต้องซังกับบุคคลภายนอก

๕.๒.๘ ช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

๕.๒.๙ จัดแบ่งผู้ต้องซังไปทำงานเป็นประจำ

๕.๒.๑๐ ควบคุมและรักษาระเบียบวินัยของผู้ต้องซังโดยทั่วไป

เมื่อมีการกระทำผิดเกิดขึ้นในเรือนจำ ผู้คุมจะเป็นผู้รายงานการกระทำผิดนั้น รวมทั้งพยานที่รู้เห็นเหตุการณ์ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำทราบ (ผ่านผู้บังคับเรือนจำ) ผู้บังคับเรือนจำนำเรียนผู้บัญชาการเรือนจำทราบเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาโทษของผู้กระทำผิดต่อไป

๖. โทษของนักโทษในเรือนจำมีดังนี้

๖.๑ ภาคทัณฑ์

๖.๒ งดการเลื่อนชั้นโดยไม่มีกำหนด

๖.๓ ลดชั้น

๖.๔ ตัดการอนุญาตเยี่ยมหรือติดต่อกัน ไม่เกิน ๓ เดือน

๖.๕ งดหรือลดประโยชน์เงินรางวัลทั้งหมด หรือบางส่วน

๖.๖ ซังเดี่ยว ซังห้องมืด (ให้ยกเลิกการเขียนโดยเด็ดขาด)

เมื่อมีนักโทษปฏิบัติงานดีมีผลงาน ทางเรือนจำก็มีการพิจารณาให้บำเหน็จรางวัลในการทำดีเพื่อเป็นแรงจูงใจให้ประพฤติตนเป็นคนดี ปรับการเลื่อนชั้นให้ ตั้งให้มีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือผู้คุม พักการลงโทษ หรือจ่ายให้ออกไปทำงานนอกเรือนจำได้ แต่ก็ต้องมีผู้คอยดูแลควบคุม นโยบายการให้บำเหน็จรางวัลแก่ผู้ต้องซังที่ประพฤติปฏิบัติดี จะทำให้บุคคลเหล่านั้นได้รับประโยชน์ ได้รับการปลดปล่อยที่เร็วขึ้น เมื่อพ้นโทษไปแล้ว มักจะไม่พยายามกระทำผิดซ้ำเพื่อกลับเข้าไปรับโทษอีก เนื่องจากการได้รับโอกาสแล้ว

๗. การเลื่อนชั้นของนักโทษมี ๖ ชั้น ดังนี้

๗.๑ ชั้นเยี่ยม

๗.๒ ชั้นดีมาก

๗.๓ ชั้นดี

๗.๔ ชั้นกลาง (ผู้ต้องซังที่เข้าใหม่ ให้จัดอยู่ในชั้นกลาง)

๗.๕ ชั้นเลว

๗.๖ ชั้นเลวมาก

ระเบียบปฏิบัติประจำ

ของเรือนจำทหาร

พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พ.ศ.๒๔๗๙ และข้อบังคับทหารว่าด้วยเรือนจำ ๑๐/๑๒๐๖๗/๒๔๘๐ ได้ให้อำนาจหน้าที่และภารกิจของเจ้าพนักงานเรือนจำไว้ดังนี้

๑. ผู้บังคับเรือนจำ เป็นเจ้าพนักงานเรือนจำ โดยให้มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้ คือ

๑.๑ รับผิดชอบในการบังคับบัญชา เกี่ยวกับกิจการของเรือนจำ ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

๑.๒ รับผิดชอบในการดูแล บูรณะสถานที่ ตลอดจนทรัพย์สินของทางเรือนจำ วางแผนป้องกันอัคคีภัย และแผนการขนย้ายเมื่อเกิดเพลิงไหม้

๑.๓ มีอำนาจวางระเบียบปฏิบัติประจำ เกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่เวร-ยาม การปกครอง การควบคุม รักษาระเบียบวินัย ของพนักงานและผู้ต้องขัง ที่อยู่ในบังคับบัญชาให้เป็นไปตามฐานะถูกต้องเหมาะสมแก่เรือนจำนั้น ๆ

๑.๔ ระวังป้องกัน ตรวจตราการกระทำผิดวินัย และอาญาของข้าราชการ ทหารกองประจำการ และป้องกันการหลบหนีของผู้ต้องขัง ตลอดจนการวางแผนการจับกุม เมื่อมีผู้ต้องขังหลบหนีหรือกระทำความผิดทางอาญา

๑.๕ แบ่งส่วนราชการ มอบงานของกองบังคับการ ให้กับเจ้าพนักงานตามความเหมาะสม

๑.๖ กำหนดตารางการปฏิบัติงานประจำวัน หรือประจำสัปดาห์ให้ผู้คุมและผู้ต้องขังปฏิบัติ

๑.๗ ให้การศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพแก่ผู้ต้องขัง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เมื่อพ้นโทษไปแล้ว

๑.๘ ควบคุมดูแลอนามัยของผู้ต้องขัง ตลอดจนสุขภาพในเรือนจำให้เป็นไปตามคำแนะนำของแพทย์

๑.๙ รับผิดชอบในการเบิกจ่ายเงิน และสิ่งของอันเกี่ยวกับกิจการของเรือนจำ

๑.๑๐ วางระเบียบให้ผู้ต้องขังปฏิบัติดังนี้

๑.๑๐.๑ การเก็บรักษาทรัพย์สิน ของผู้ต้องขังที่น่าติดตัวมา

๑.๑๐.๒ การกินอยู่หลับนอนของผู้ต้องขัง

๑.๑๐.๓ การดำเนินการ เมื่อผู้ต้องขังเจ็บป่วย

๑.๑๐.๔ การดำเนินการปฏิบัติเมื่อมีญาติมาเยี่ยมผู้ต้องขัง

๑.๑๑ ต้องรับรายงานให้ผู้บัญชาการเรือนจำทราบทันที เมื่อตัวผู้บังคับเรือนจำเองมีกิจธุระไม่สามารถอยู่ปฏิบัติหน้าที่ได้ เพื่อแต่งตั้งผู้ทำการแทน

๑.๑๒ ควบคุมและตรวจตราการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่เรือนจำและผู้ต้องขัง ที่ปฏิบัติงานอยู่ภายในเรือนจำและที่ส่งออกไปปฏิบัติงานนอกเรือนจำ

๑.๑๓ รับผิดชอบในเรื่องอื่น ๆซึ่งมิได้กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติประจำ ให้ผู้บังคับเรือนจำสามารถออก

คำสั่งได้โดยอาศัยพระราชบัญญัติว่าด้วยเรือนจำทหารและข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเรือนจำเป็นหลัก

๒. รองผู้บังคับเรือนจำ มีหน้าที่ดังนี้

๒.๑ คอยช่วยเหลือผู้บังคับเรือนจำในด้านธุรการ ภายในกองบังคับการเรือนจำ

๒.๒ จะทำการแทน ผู้บังคับเรือนจำได้ก็ต่อเมื่อ ได้รับการแต่งตั้งเป็นทางการ จากผู้บัญชาการเรือนจำ

๒.๓ คอยดูแลระเบียบวินัยของนายทหาร และจำอากาศที่อยู่ภายใต้บังคับบัญชา ให้เป็นไปตามนโยบาย

ของผู้บังคับเรือนจำได้กำหนดไว้

๓. นายทหารเวรเรือนจำ มีหน้าที่ดังนี้

๓.๑ เป็นผู้รับผิดชอบในการรักษาความปลอดภัยในเรือนจำ ระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่ ตลอดทั้งรับผิดชอบการปฏิบัติงานในเรือนจำ เกี่ยวกับการกำหนดที่คุมขัง ตามประเภทของนักโทษ

๓.๒ ควบคุมจำนวนผู้คุม ทั้งในบริเวณเรือนจำ และที่ส่งออกไปทำงานข้างนอก ตลอดจนการตรวจตราเครื่องแต่งกาย ก่อนที่จะส่งนักโทษและผู้คุมออกไป ให้อยู่ในสภาพที่ถูกต้องตามระเบียบของเรือนจำ

๓.๓ ตรวจจำนวนผู้ต้องขังภายในเรือนจำตามโอกาสต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๓.๓.๑ เมื่อมีการเรียกแถวตรวจจำนวน

๓.๓.๒ หลังจากรับประทานอาหารกลางวัน

๓.๓.๓ เมื่อนักโทษทำงานเสร็จแล้วทุกครั้ง

๓.๓.๔ ทุกครั้งก่อนที่จะให้ผู้ต้องขังกลับเข้าเรือนขัง และทันทีที่ผู้ต้องขังเข้าเรือนขังเรียบร้อยแล้ว

๓.๔ ตรวจตราความสะอาด และความเรียบร้อยของสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๓.๔.๑ ป้อมยามทุกป้อม รวมทั้งหอรเววังเหตุ

๓.๔.๒ โรงเลี้ยงและเรือนขังต้องสะอาดเรียบร้อย

๓.๔.๓ เครื่องมือดับเพลิง ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอด

๓.๔.๔ ตรวจจำนวนผู้ต้องขัง หลังเวลา ๒๔๐๐ ร่วมกับจำเวร

๓.๔.๕ รับผิดชอบ ในการเรียกผู้ต้องขังรวม ทุกครั้งที่มีการรวม

๓.๔.๖ รับผิดชอบคลังอาวุธ และเครื่องมือต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมจะใช้งาน

๓.๔.๗ รับผิดชอบการเขียนรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทุกกรณีในสมุดรับ-ส่งหน้าที่

๓.๔.๘ รับผิดชอบ กวดขันการปฏิบัติหน้าที่ และการรับส่งหน้าที่เวร-ยาม กันให้เรียบร้อย

๓.๔.๙ รับผิดชอบ แบ่งงานให้นักโทษไปทำ ตามที่ผู้บังคับเรือนจำกำหนดหรือมอบหมาย

๓.๔.๑๐ หมั่นตรวจตราเกี่ยวกับการใช้กระแสไฟฟ้า ในบริเวณเรือนจำมิให้เกิดความจำเป็น

๓.๔.๑๑ ควบคุมการจ่ายนักโทษ ออกไปทำงานนอกเรือนจำ ให้เป็นไปตามคำสั่งของผู้บัญชาการ

เรือนจำ

๓.๔.๑๒ ควบคุมการตรวจค้นร่างกายของผู้ต้องขัง ของจำเวร และผู้คุม ทุกครั้งก่อนที่จะออกหรือเข้ามาภายในเรือนจำ

๓.๔.๑๓ รับผิดชอบกุญแจของสำนักงาน และเรือนขังต่าง ๆ รวมทั้งให้มีการรับ-ส่งหน้าที่กันโดย

ถูก

ต้องตามแผนป้ายที่จัดทำไว้

๓.๔.๑๔ ทำความเข้าใจและคุ้นเคยเกี่ยวกับแผนการปฏิบัติ การรับผิดชอบตามแผนการควบคุม เมื่อเกิดเพลิงไหม้การควบคุมผู้ต้องขังที่ก่อความไม่สงบ ตลอดทั้งการจับกุมเมื่อผู้ต้องขังหลบหนี

๓.๔.๑๕ รับผิดชอบในการตรวจสอบยานพาหนะ ที่เข้า-ออกภายในเรือนจำทั้งหมด ตลอดจนการกำหนดตัวผู้ควบคุมรถยนต์เข้า-ออกภายในเรือนจำได้

๓.๔.๑๖ รับผิดชอบทรัพย์สิน สมบัติของใช้ส่วนตัว ของผู้ต้องขังที่เข้ามาระหว่างปิดที่ทำงานแล้ว ว่าเป็นการชั่วคราว โดยมอบหมายให้จำเวรเป็นผู้เก็บรักษา จนกว่าจะถึงเวลาเปิดที่ทำการแล้ว ให้ดำเนินการตามระเบียบต่อไป

๓.๔.๑๗ ในวันที่ไม่มีการจ่ายผู้ต้องขังให้ทำงาน ต้องจัดให้ผู้ต้องขังได้มีการออกกำลังบริหารร่างกาย

ก่อนอาหารเช้า และหลังจากรับประทานอาหารเช้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว ควรจะจัดให้มีการทำความสะอาด
โรงเรือน ห้องซัง ที่พัก ภายในบริเวณเรือนจำด้วย

๓.๔.๑๘ ปลอยตัวนักโทษตามกำหนด เมื่อได้รับคำสั่งปลอยตัวจากผู้บัญชาการเรือนจำ รวมทั้ง
การ

ปลอยตัวคนต้องซังและคนฝาก ตามคำสั่งศาลหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจแล้วแต่กรณี ถ้าสงสัยต้องรับรายงาน
ให้ผู้บังคับเรือนจำทราบโดยด่วน

๓.๔.๑๙ คอยดูแลผู้มาเยี่ยมผู้ต้องซัง ให้ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบดังนี้

- (๑) มิให้ผู้ต้องซังและผู้มาเยี่ยม นั่งคุยกันนอกเขตที่กำหนด
- (๒) ประตูชั้นนอกและประตูห้องเยี่ยม ต้องปิดไว้ตลอดเวลา ขณะผู้เยี่ยมยังอยู่ข้างใน
- (๓) เมื่อผู้เยี่ยมออกไปแล้ว ให้มีการปิดประตูชั้นนอกและห้องเยี่ยมไว้ตามเดิม
- (๔) จัดผู้คุมเป็นเจ้าหน้าที่กำกับควบคุมฟังการสนทนาระหว่างผู้เยี่ยมและผู้ต้องซัง
- (๕) ห้ามมิให้มีการเยี่ยมผู้ต้องซังที่อยู่ในระหว่างถูกสอบสวน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก

ผู้บังคับเรือนจำ

๓.๔.๒๐ เมื่อต้องต้องการทราบรายชื่อผู้ต้องซัง ให้ปฏิบัติดังนี้

- (๑) ให้ผู้ต้องซังเข้าแถวหน้ากระดานเรียงตามลำดับไหล่
- (๒) ให้ผู้ต้องซังนับตามลำดับ เพื่อตรวจสอบยอดที่มีตัวอยู่ และที่ลาพักไป
- (๓) ขานชื่อผู้ต้องซัง ให้ผู้ต้องซังก้าวมาข้างหน้าหนึ่งก้าว แล้วให้ขานรับว่า “อยู่ครับ”

(ปัจจุบันทางเรือนจำเปลี่ยนมาเป็น เมื่อเจ้าหน้าที่เรียกชื่อเสร็จ ให้ขานนามสกุลตนเอง ตัวอย่าง ชื่อ สมชาย
เด่นดี เมื่อเจ้าหน้าที่เรียก สมชาย ให้ขานรับว่า เเด่นดีครับ) เพื่อเป็นการประกันว่าไม่ผิดตัวและยังมีตัวอยู่ใน
เรือนจำจริง

พระราชบัญญัติ

เรือนจำทหาร

พุทธศักราช ๒๔๗๙

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล.อ.เจ้าพระยาพิชัยเนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๙

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจัดการเรือนจำฝ่ายทหารเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมแก่กาลสมัย จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๒๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๙ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป ไทยยกเลิกบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับเรือนจำทหารเสียทั้งสิ้น

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

- (๑) “เรือนจำ” หมายความว่า ที่ซึ่งรัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นเรือนจำของทหาร
- (๒) “ผู้ต้องขัง” หมายความว่า รวมตลอดถึง นักโทษ คนตองขังและคนฝาก
  - (ก) “นักโทษ” หมายความว่า บุคคลซึ่งถูกจำคุก ภายหลังคำพิพากษาถึงที่สุด
  - (ข) “คนตองขัง” หมายความว่า บุคคลที่ถูกขังไว้ตามหมายขัง
  - (ค) “คนฝาก” หมายความว่า บุคคลที่ถูกฝากให้ควบคุมไว้ในเรือนจำของทหาร
- (๓) “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจ กำหนดอำนาจและหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาเรือนจำ และเจ้าพนักงานเรือนจำ ตลอดจนเงื่อนไขที่จะปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่นั้น

มาตรา ๖ เจ้าพนักงานเรือนจำ จะรับบุคคลใดไว้เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำได้ต่อเมื่อ ได้รับหมายของศาลทหาร หรือหมายขังของผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ หรือเอกสารอันเป็นคำสั่งของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ

มาตรา ๗ การย้ายผู้ต้องขังจากเรือนจำของทหารไปเรือนจำของฝ่ายพลเรือน หรือย้ายผู้ต้องขังจากเรือนจำของฝ่ายพลเรือนมาเรือนจำของฝ่ายทหารนั้น ให้เป็นไปตามความตกลงระหว่างรัฐมนตรีในพระราชบัญญัตินี้กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงซึ่งบังคับบัญชาการราชทัณฑ์ผู้ต้องขังที่ถูกย้ายดังกล่าวแล้ว ให้มีฐานะอยู่อย่างเดียวกับผู้ต้องขังในเรือนจำที่เข้าไปอยู่ใหม่

มาตรา ๘ ผู้ต้องขังต้องอยู่ในบังคับกฎหมาย เช่นเดียวกับทหารกองประจำการ

(มาตรา ๘ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐)

มาตรา ๙ เมื่อผู้ต้องขังคนใดกระทำความผิด ซึ่งมีลักษณะอย่างที่ว่าผู้บังคับบัญชาทหารจะลงทัณฑ์ทางวินัยแก่ทหารผู้กระทำความผิดได้โดยไม่ต้องนำคดีขึ้นสู่ศาลแล้ว ก็ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาเรือนจำ หรือเจาพนักงาน

งานเรือนจำ สั่งลงทัณฑ์ทางวินัยตามมาตรา ๑๐ ได้ภายในเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด นอกจากนั้นความผิดฐานประทุษร้ายแก่ทรัพย์สินของเรือนจำอันเป็นเรื่องเล็กน้อยก็ดี ฐานพยายามจะหลบหนีก็ดี ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในวรรคก่อน

มาตรา ๑๐ ทัณฑ์ทางวินัยที่จะลงแก่ผู้ต้องขังนั้น มีดังนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) งดหรือลดสิทธิต่าง ๆ โดยมีกำหนดเวลา

(๓) ขังเดี่ยวไม่เกินสามเดือน

(มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐)

มาตรา ๑๑ ห้ามใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องขัง เว้นแต่

(๑) เป็นบุคคลที่น่าจะทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น

(๒) เป็นบุคคลวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ อันอาจเป็นภัยอันตรายต่อตนเอง

หรือผู้อื่น

(๓) เป็นบุคคลที่น่าจะพยายามหลบหนีการควบคุม

(๔) เมื่อถูกคุมตัวไปนอกเรือนจำ เจาพนักงานผู้มีหน้าที่ควบคุม เห็นเป็นการสมควรที่

จะต้อง

ใช้เครื่องพันธนาการ

(๕) เมื่อเป็นการสมควรจะต้องใช้เครื่องพันธนาการ เนื่องแต่สภาพของเรือนจำสภาพของเหตุการณ์หรือสภาพการณ์ของท้องถิ่น

มาตรา ๑๒ ผู้บังคับบัญชาเรือนจำ หรือเจาพนักงานเรือนจำอาจใช้หรือสั่งให้ใช้อาวุธแก่ผู้ต้องขังได้ภายในบังคับดังนี้

(ก) ใช้อาวุธอื่นนอกจากอาวุธปืน ในกรณี

(๑) เมื่อปรากฏว่าผู้ต้องขังกำลังหลบหนี หรือพยายามจะหลบหนี และไม่มีทางจะป้องกันอย่างอื่นนอกจากใช้อาวุธ

(๒) เมื่อผู้ต้องขังก่อการวุ่นวาย หรือพยายามใช้กำลังเปิด หรือทำลายสวนหนึ่งสวนใดขอ

เรือนจำ

(๓) เมื่อปรากฏว่าผู้ต้องขังจะทำร้ายเจาพนักงานหรือผู้อื่น

(ข) ใช้อาวุธปืน ในกรณี

(๑) ผู้ต้องขังไม่ยอมวางอาวุธ เมื่อเจาพนักงานสั่งให้วาง

(๒) ผู้ต้องขังที่กำลังหลบหนีไม่ยอมหยุด ในเมื่อเจาพนักงานสั่งให้หยุด และไม่มีทางอื่นที่จะจับกุมได้

จะจับกุมได้

(๓) ผู้ต้องขังตั้งแต่สามคนขึ้นไป ก่อการวุ่นวายหรือพยายามใช้กำลังเปิดหรือทำลายสวนหนึ่งสวนใดของเรือนจำ หรือทำร้ายเจาพนักงาน หรือผู้อื่น และไม่ยอมหยุดในเมื่อเจาพนักงานสั่งให้หยุด อนึ่งในการจับกุมผู้หลบหนีภายใน ยี่สิบสี่ชั่วโมง นับตั้งแต่วันที่หนีไป เจาพนักงานเรือนจำอาจใช้อำนาจตามมาตรานี้ได้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ถ้าผู้ต้องขังได้รับบาดเจ็บสาหัส หรือถึงตายในขณะที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่ที่ดี ในขณะที่ทำการตามหน้าที่ของตนอันอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยหรือชีวิตของผู้ต้องขังที่ดี ถ้าเป็นนักโทษ ก็ให้ได้รับสิทธิหรือประโยชน์ตามมาตรา ๑๔ โดยควรแก่พฤติการณ์ หรือถ้าเป็นผู้ต้องขังอื่น รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขใหนรางวัลเป็นจำนวนตามสมควรก็ได้ ถ้าประโยชน์นั้นเป็นรางวัล เมื่อผู้ต้องขังตาย ให้จ่ายแก่ผู้รับมรดก

มาตรา ๑๔ นักโทษคนใดมีความประพฤติดี มีความอุตสาหะ มีความก้าวหน้าในการศึกษา และการทำงานเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับประโยชน์อย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ได้รับความสะดวกเป็นพิเศษในเรื่องจำ ตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดไว้

(๒) เลื่อนชั้น

(๓) ตั้งใหม่ตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ

(๔) ลาไม่เกิน ๔ วันในคราวหนึ่ง โดยรวมเวลาที่ต้องใช้ในการเดินทางเขาด้วย เมื่อมีความจำเป็นอย่างประจักษ์เกี่ยวกับกิจธุระสำคัญ หรือกิจการในครอบครัว แต่ห้ามมิให้ออกไปนอกราชอาณาจักร

สยาม และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดระยะเวลาที่อนุญาตให้ลาครั้งนี้ให้หักออกจากการคำนวณกำหนดโทษ

(๕) พักการลงโทษภายในเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด แต่การพักลงโทษนี้จะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม (๑/๓) ของกำหนดโทษที่ต้องรับ

ถ้าเป็นกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิต ต้องได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี ทั้งนี้ให้วางเงื่อนไขที่นักโทษผู้ได้รับการพักลงโทษจะต้องปฏิบัติ ใหม่ระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี เว้นแต่กำหนดโทษที่ต้องรับต่อไปเหลือน้อยกว่าหนึ่งปี ก็ให้กำหนดเงื่อนไขระยะเวลาที่เหลือนั้นนักโทษที่ได้รับอนุญาตให้ลา หรือพักการลงโทษนั้น ไม่พ้นจากฐานะเป็นผู้ต้องขังในเรือนจำตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕ นักโทษที่ได้รับอนุญาตให้ลาที่ดี หรือได้รับการพักลงโทษที่ดี ถ้าไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขขอใดข้อหนึ่ง ซึ่งรัฐมนตรีกำหนด นักโทษผู้นั้นอาจถูกจับโดยไม่ต้องมีหมาย นำเขาจำคุกต่อไปตามกำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่ กับอาจถูกลงโทษทางวินัยอีกโสดหนึ่งด้วย

ถาระหว่างการพักลงโทษ นักโทษผู้นั้นต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษเพราะกระทำความผิดขึ้นอีก ซึ่งมีโทษความผิดฐานลหุโทษหรือประมาท โทษเพิกถอนการพักลงโทษเสีย และให้จับตัวนักโทษผู้นั้นโดยไม่ต้องมีหมายนำเขาจำคุกต่อไปตามกำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่กับอาจลงโทษทางวินัยอีกโสดหนึ่งด้วยก็ได้

มาตรา ๑๖ ในกรณีเหตุฉุกเฉินอันอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ต้องขัง ถ้าเจ้าพนักงานเรือนจำไม่สามารถจะย้ายผู้ต้องขังไปควบคุมไว้ ณ ที่อื่นได้ทันเวลาที่ จะปล่อยผู้ต้องขังไปชั่วคราวก็ได้ แต่ผู้ต้องขังที่ถูกปล่อยไปนั้น ต้องกลับเรือนจำหรือไปรายงานตนยังที่ตั้งหน่วยทหาร หรือที่ว่าการอำเภอ ภายในกำหนด ยี่สิบสี่ชั่วโมง นับตั้งแต่วันที่ปล่อยไป และต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่นั้น ๆ ถ้าผู้ต้องขังที่ถูกปล่อยไปละเลยไม่ปฏิบัติตามดังกล่าวนี้ให้ถือว่ามีความผิดฐานหลบหนีการควบคุม

มาตรา ๑๗ เมื่อแพทย์ฝ่ายทหารได้ยื่นรายงานแสดงความเห็นว่าผู้ต้องขังคนใดป่วยเจ็บ และอาจรักษา

พยาบาลอยู่ในเรือนจำจะไม่ทุเลาดีขึ้น รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ผู้ต้องขังคนนั้นไปรักษาตัวในสถานอื่นใดนอกเรือนจำโดยมีเงื่อนไขอย่างใดแล้วแต่จะเห็นสมควรก็ได้

ในกรณีดังกล่าวมาในวรรคก่อน มิให้ถือว่าผู้ต้องขังนั้นพ้นจากฐานะคุมขังในเรือนจำและถ้าผู้ต้องขังไปเสียจากสถานที่ซึ่งได้รับอนุญาตให้ไปรักษาตัว ให้ถือว่ามีความผิดฐานหลบหนีการควบคุม

มาตรา ๑๘ ภายในบังคับแห่งบทบัญญัติว่าด้วยการรอกทุกข ตามพระราชบัญญัติวินัยทหาร และการอภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบา หรือลดโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ต้องขังยังมีสิทธิที่จะยื่นเรื่องราวใด ๆ ต่อเจ้าพนักงานเรือนจำผู้บังคับบัญชาเรือนจำรัฐมนตรีหรือตุลเกล้าฯ ถวายฎีกาต่อพระมหากษัตริย์ได้ตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๙ ทรัพย์สินซึ่งผู้ต้องขังนำเข้ามาหรือเก็บรักษาไว้ในเรือนจำ โดยมีได้รับอนุญาตเพื่อการนั้น โดยชอบจากเจ้าพนักงานเรือนจำ ถ้าเป็นสิ่งที่ต้องห้ามตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด ให้ผู้บังคับบัญชาเรือนจำริบเป็นของแผ่นดิน ถ้าเป็นสิ่งมีสภาพเนของสเสียดได้ หรือเป็นของอันตรายหรือโสโครก ให้ผู้บังคับบัญชาเรือนจำสั่งทำลายได้

สิ่งของอันจะเก็บรักษาไว้ในเรือนจำไม่ได้เนื่องจากขนาด น้ำหนัก หรือสภาพและผู้ต้องขังไม่สามารถจะฝากไว้แก่ผู้อื่นได้ ผู้บังคับบัญชาเรือนจำอาจสั่งให้ทำลายหรือขายทอดตลาดเสีย ได้เงินจำนวนสุทธิที่ขายทอดตลาดได้ให้เก็บไว้ให้แก่ผู้ต้องขัง

มาตรา ๒๐ ทรัพย์สินของผู้ต้องขังที่ตกค้างอยู่ในเรือนจำ ให้ผู้บังคับบัญชาเรือนจำสั่งริบเป็นของแผ่นดินได้ในกรณีต่อไปนี้

(๑) ผู้ต้องขังหลบหนีพ้นกำหนดสามเดือน นับจากวันหลบหนี

(๒) ผู้ต้องขังถูกปล่อยตัวแล้วไม่รับทรัพย์สินหรือรางวัลของตนไปภายในกำหนดหนึ่งปีนับจากวันปล่อยตัว

มาตรา ๒๑ นักโทษที่ถูกปล่อยให้พ้นโทษไปนั้น มีสิทธิได้รับใบสำคัญในการปล่อย

มาตรา ๒๒ ให้นำบทบัญญัติในภาค ๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยอภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบา และลดโทษ มาใช้บังคับแก่ผู้ต้องคำพิพากษาของศาลทหารด้วยโดยอนุโลม

โดยให้อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมผู้บัญชาการเรือนจำ และพัศดี ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีผู้บังคับบัญชาเรือนจำและเจ้าพนักงานเรือนจำตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๓ ผู้ใดเขาไปในเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาต หรือรับจาก หรือมอบ แก่ผู้ต้องขังนำเข้ามา หรือออกไปจากเรือนจำ ซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้ามโดยทางใด ๆ อันฝ่าฝืนข้อบังคับของเรือนจำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นผู้บังคับบัญชาเรือนจำหรือเจ้าพนักงานเรือนจำ ให้เพิ่มโทษเป็นทวีคูณ เงินและสิ่งของต้องห้ามที่นำเข้ามาในเรือนจำโดยฝ่าฝืนมาตรานี้ ให้ริบเป็นของแผ่นดิน

(มาตรา ๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐)

มาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม มีหน้าที่รักษาการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจ ออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติ
เรือนจำทหาร (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๐๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๐

เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่าโดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหารจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๔/ตอนที่ ๑๐๐/หน้า ๑๕๐๓/๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๐)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ ให้นำบทบัญญัติในภาค ๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยอภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบาและลดโทษ มาใช้บังคับแก่กรณีผู้ต้องคำพิพากษาของศาลทหาร สิทธิและหน้าที่ใดที่กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้บัญชาการเรือนจำ และพัศดีนั้น ในพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นสิทธิและหน้าที่ของรัฐมนตรีผู้บังคับบัญชาเรือนจำและเจ้าพนักงานเรือนจำของทหาร แล้วแต่กรณี”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พจน์ สารสิน

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๔/ตอนที่ ๑๐๐/หน้า ๑๕๐๓/๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๐)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ การขอพระราชทานอภัยโทษของผู้ต้องคำพิพากษาของศาลทหารในยามปกติให้ประหารชีวิตนั้น มาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ บัญญัติให้ขอพระราชทานอภัยโทษภายในเวลาเจ็ดสิบสองชั่วโมงเท่านั้น เป็นเวลากระชั้นชิดเกินไป ซึ่งผู้ต้องคำพิพากษาไม่มีเวลาจะทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาได้ทัน จึงสมควรที่จะได้แก้ไขโดยถือหลักเช่นเดียวกับ มาตรา ๒๖๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา คือ ให้ประหารชีวิต เมื่อพ้นหกสิบวันแล้ว ทั้งนี้ เพื่อความเสมอภาค

พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร
ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๐
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๐
เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๐

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป
(ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๔/ ตอนที่ ๒๓/ หน้า ๑๘/๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ผู้ต้องขังต้องอยู่ในบังคับกฎหมาย เช่นเดียวกับทหารกองประจำการ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ และให้ใช้ความ

ต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ทัณฑ์ทางวินัยที่จะลงแก่ผู้ต้องขังนั้น มีดังนี้

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) งด หรือลดสิทธิต่าง ๆ โดยมีกำหนดเวลา
- (๓) ขังเดี่ยวไม่เดินสามเดือน

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๐๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ ให้นำบทบัญญัติในภาค ๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยอภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบา และลดโทษ มาใช้บังคับแก่ผู้ต้องคำพิพากษาของศาลทหารด้วยโดยอนุโลม โดยให้อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผู้บัญชาการเรือนจำ และพัศดี ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีผู้บังคับ-

บัญชาเรือนจำ และเจ้าพนักงานเรือนจำ ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ และ

ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ผู้ใดเข้าไปในเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาต หรือรับจาก หรือมอบแก่ผู้ต้องขัง นำเข้ามาหรือนำออกไปจากเรือนจำ ซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้ามโดยทางใด ๆ อันฝ่าฝืนข้อบังคับของเรือนจำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔/ตอนที่ ๒๓ ก/หน้า ๑๘/๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ห้ามมิให้กระทำการทรมาน ทารุณกรรม หรือลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม แต่ทัณฑ์ทางวินัยบางประการที่จะลงแก่ผู้ต้องขังตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ มีลักษณะเป็นการกระทำการทรมาน ทารุณกรรม หรือลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม สมควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม

ว่าด้วยเรือนจำ พ.ศ.๒๕๔๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเรือนจำ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ เรียกว่า “ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเรือนจำ พ.ศ.๒๕๔๕”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๓.๑ ข้อบังคับทหารที่ ๑๐/๑๒๐๖๗/๒๔๘๐ ลง ๓ ธ.ค. ๘๐ ว่าด้วยเรือนจำ

๓.๒ คำสั่งทหารที่ ๕๙/๑๘๙๔ ลง ๘ พ.ค.๘๒

๓.๓ คำสั่งทหารที่ ๑๕๘/๑๑๕๓๗ ลง ๑๕ ก.ย.๘๒

๓.๔ คำสั่งทหารที่ ๒๑๗/๒๑๙๕๐ ลง ๘ ก.ย.๘๖

๓.๕ คำสั่งทหารที่ ๒๗๗/๒๒๐๙๙ ลง ๓๐ พ.ย.๘๗

๓.๖ ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเรือนจำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๐๒

๓.๗ ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเรือนจำ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๑๐

๓.๘ ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเรือนจำ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๑๓

๓.๙ ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเรือนจำ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๑๘

๓.๑๐ ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเรือนจำ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๕

บรรดาความในข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และคำชี้แจงอื่นใด ในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือซึ่งขัด หรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

หมวด ๑

ประเภทของเรือนจำ

ข้อ ๔. เรือนจำทหาร แบ่งออกเป็นประเภท ดังนี้

๔.๑ เรือนจำมณฑลทหาร

๔.๒ เรือนจำจังหวัดทหาร

๔.๓ เรือนจำกรมกองทหาร หรือเรือนจำทหารชั่วคราว

ข้อ ๕. เรือนจำมณฑลทหาร จัดตั้งขึ้นตามมณฑลทหาร โดยปกติสำหรับคุมขังผู้ต้องขังซึ่งเป็นคนของมณฑลทหารนั้น ๆ แต่ผู้ต้องขังที่ต้องรับโทษจำคุกเกินกว่า ๕ ปีขึ้นไป หรือที่ไม่ไว้วางใจจะส่งตัวไปฝากคุมขังไว้

ยังเรือนจำฝ่ายพลเรือนที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่นเดียวกันก็ได้

ข้อ ๖. เรือนจำจังหวัดทหาร จัดตั้งขึ้นตามจังหวัดทหาร ซึ่งกองบังคับการจังหวัดนั้นมีได้ตั้งอยู่ในจังหวัดเดียวกันกับที่ตั้งกองบังคับการมณฑลทหารโดยปกติใช้สำหรับคุมขังผู้ต้องขังของจังหวัดทหารนั้น ๆ แต่ผู้ต้องขังที่ต้องรับโทษจำคุกเกินกว่า ๒ ปีขึ้นไป หรือที่ไม่ไว้วางใจ จะส่งตัวไปฝากคุมขังไว้ยังเรือนจำมณฑลทหารหรือเรือนจำฝ่ายพลเรือนที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่นเดียวกันก็ได้

ข้อ ๗. เรือนจำกรมกองทหาร หรือเรือนจำทหารชั่วคราว จัดตั้งขึ้นตามหน่วยกรมกองทหาร หรือในสถานที่บางแห่งที่เห็นสมควรและจำเป็นสำหรับเป็นที่คุมขังผู้ต้องขังซึ่งเป็นคนของกรมกองทหารนั้น ๆ เรือนจำประเภทนี้ ให้มีฐานะเช่นเดียวกับเรือนจำจังหวัดทหาร จัดตั้งขึ้นได้โดยความเห็นชอบของผู้บัญชาการเหล่าทัพ เว้นแต่ในกรณีมีเหตุฉุกเฉินจึงให้ผู้บังคับบัญชาทหารสูงสุด ณ ที่นั้น มีอำนาจสั่งตั้งได้ แต่ต้องรีบรายงานให้ผู้บัญชาการเหล่าทัพทราบ

ข้อ ๘. ให้เรือนจำทหารต่อไปนี้มีฐานะเท่าเรือนจำมณฑลทหาร คือ

๘.๑ เรือนจำฐานทัพเรือกรุงเทพ

๘.๒ เรือนจำฐานทัพเรือสัตหีบ

๘.๓ เรือนจำทหารอากาศ สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง

ข้อ ๙ ให้เรือนจำต่อไปนี้มีฐานะที่เทียบเท่าเรือนจำจังหวัดทหาร

๙.๑ เรือนจำฐานทัพเรือสงขลา

๙.๒ เรือนจำฐานทัพเรือพังงา

หมวด ๒

การบังคับบัญชา

ข้อ ๑๐ เพื่อให้กิจการเรือนจำ ดำเนินไปโดยเรียบร้อย สมความมุ่งหมายของทางราชการ ให้แบ่งการบังคับบัญชาดังนี้

๑๐.๑ เรือนจำมณฑลทหาร ให้ผู้บัญชาการมณฑลทหารเป็นผู้บัญชาการเรือนจำโดยตำแหน่ง และมีผู้บังคับเรือนจำมณฑลทหารเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

๑๐.๑.๑ เรือนจำฐานทัพเรือกรุงเทพ ให้ผู้บังคับการสถานีทหารเรือกรุงเทพ (ผู้บัญชาการฐานทัพเรือ) เป็นผู้บัญชาการเรือนจำโดยตำแหน่ง และมีผู้บังคับเรือนจำฐานทัพเรือกรุงเทพเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

๑๐.๑.๒ เรือนจำฐานทัพเรือสัตหีบ ให้ผู้บังคับการฐานทัพเรือสัตหีบ (ผู้บัญชาการฐานทัพเรือ) เป็นผู้บัญชาการเรือนจำโดยตำแหน่ง และมีผู้บังคับเรือนจำฐานทัพเรือสัตหีบเป็นผู้บังคับบัญชา รับผิดชอบ

๑๐.๑.๓ เรือนจำทหารอากาศสำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง ให้ผู้บังคับทหารอากาศดอนเมืองเป็นผู้บัญชาการเรือนจำโดยตำแหน่ง และมีผู้บังคับเรือนจำทหารอากาศสำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

๑๐.๒ เรือนจำจังหวัดทหาร ให้ผู้บังคับการจังหวัดทหารเป็นผู้บัญชาการเรือนจำโดยตำแหน่ง และมีผู้บังคับเรือนจำจังหวัดทหาร เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

๑๐.๒.๑ เรือนจำฐานทัพเรือสงขลา ให้ผู้บัญชาการฐานทัพเรือสงขลาเป็นผู้บัญชาการเรือนจำโดยตำแหน่ง และมีผู้บังคับเรือนจำฐานทัพเรือสงขลาเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

๑๐.๒.๒ เรือนจำฐานทัพเรือพังงา ให้ผู้บัญชาการฐานทัพเรือพังงาเป็นผู้บัญชาการเรือนจำโดยตำแหน่ง และมีผู้บังคับเรือนจำฐานทัพเรือพังงา เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

๑๐.๓ เรือนจำกรมกองทหาร หรือเรือนจำทหารชั่วคราว ให้ผู้บังคับบัญชาทหารสูงสุด ณ ที่นั้น เป็นผู้บัญชาการเรือนจำ และให้มีผู้บังคับเรือนจำเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

ข้อ ๑๑. ผู้บัญชาการเรือนจำ มีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบบังคับบัญชากิจการเรือนจำโดยทั่วไป และเป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าพนักงานเรือนจำตลอดจนผู้ต้องขังทั้งปวงที่อยู่ในเรือนจำนั้น

นอกจากอำนาจและหน้าที่ดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ผู้บัญชาการเรือนจำต้อง

๑๑.๑ ตรวจสอบการเรือนจำด้วยตนเองอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง เพื่อหาโอกาสสอบถามความทุกข์สุข ของผู้ต้องขัง ถ้าไม่สามารถไปตรวจด้วยตนเองได้ ต้องจัดนายทหารสัญญาบัตรไปตรวจแทน

๑๑.๒ วางระเบียบการเลี้ยงอาหาร และการจ่ายเบี้ยเลี้ยงแก่ผู้ต้องขัง

๑๑.๓ เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ต้องขัง เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังร้องทุกข์ได้โดยสะดวก และเต็มที่

ข้อ ๑๒. ผู้บังคับเรือนจำ เป็นเจ้าพนักงานเรือนจำ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑๒.๑ รับผิดชอบบังคับบัญชากิจการของเรือนจำให้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย

๑๒.๒ รักษาและดูแลบูรณะสถานที่และทรัพย์สินของเรือนจำ

๑๒.๓ ปกครองและควบคุมระเบียบวินัยของข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการและผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำของตน

๑๒.๔ ตรวจสอบการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ตลอดจนการหลบหนีและจับกุม เมื่อมีการกระทำผิดทางอาญา

๑๒.๕ แบ่งการงานของเรือนจำออกเป็นส่วน ๆ มอบหมายให้เจ้าพนักงานในสังกัดไปดำเนินการควบคุมหรือจัดทำ

๑๒.๖ จัดการและควบคุมการทำงานของผู้ต้องขัง

๑๒.๗ ให้การศึกษาตลอดจนการอบรมผู้ต้องขัง

๑๒.๘ ดูแลการอนามัยของผู้ต้องขัง การสุขภาพเรือนจำ และจัดให้เป็นไปตามคำแนะนำของแพทย์

๑๒.๙ รับผิดชอบในการเบิกจ่ายเงินและของอันเกี่ยวแก่กิจการของเรือนจำ

๑๒.๑๐ ดูแลอาหารของผู้ต้องขังให้มีคุณภาพดีพอที่จะรับประทานได้และต้องให้ผู้ต้องขัง

รับประทานอาหารโดยสุขภาพเรียบร้อยตามระเบียบของทหาร

๑๒.๑๑ เมื่อพบว่าผู้ต้องขังคนใด มีอาการป่วยต้องรีบแจ้งให้แพทย์ทราบ

๑๒.๑๒ ถ้าผู้ต้องขังตายในเรือนจำ ให้รับรายงานด่วนต่อผู้บัญชาการเรือนจำ แล้วจัดให้มีการชันสูตรพลิกศพ ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๑๒.๑๓ ควบคุมดูแลการทะเบียนบัญชีของเรือนจำ

๑๒.๑๔ เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังร้องทุกข์ได้โดยสะดวก

ข้อ ๑๓. รองผู้บังคับเรือนจำ และผู้ช่วยผู้บังคับเรือนจำ เป็นเจ้าพนักงานเรือนจำรองจากผู้บังคับเรือนจำ มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

๑๓.๑ ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้บังคับเรือนจำ เมื่อผู้บังคับเรือนจำไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

๑๓.๒ ปกครองบังคับบัญชาและควบคุมระเบียบวินัยของข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และผู้ต้องขังตามที่ผู้บังคับเรือนจำมอบหมาย

๑๓.๓ ช่วยเหลือ ผู้บังคับเรือนจำในด้านงานธุรการของกองบังคับการเรือนจำ

๑๓.๔ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับเรือนจำมอบหมาย

เมื่อผู้บังคับเรือนจำ รองผู้บังคับเรือนจำ และผู้ช่วยผู้บังคับเรือนจำไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำแต่งตั้งข้าราชการทหารที่เห็นสมควรเป็นผู้รักษาราชการแทนข้าราชการทหารเหล่าทหารสารวัตร ที่มีตำแหน่งหน้าที่ราชการในเรือนจำ จะเป็นเจ้าพนักงานเรือนจำ เฉพาะเมื่อผู้บังคับบัญชามอบหมายให้มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเท่านั้น

ข้อ ๑๔. ทุกเรือนจำ ให้มีผู้คุมประจำตามอัตราตามสมควร

ข้อ ๑๕. ผู้คุมเป็นเจ้าพนักงานเรือนจำ มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

๑๕.๑ กระทำตามคำสั่งของผู้บังคับเรือนจำโดยเคร่งครัดและด้วยความสุจริตใจ ไม่ประมาท เลินเล่อหรือละเลย

๑๕.๒ ปกครองและควบคุมระเบียบวินัยของผู้ต้องขัง

๑๕.๓ ตรวจตราป้องกันกรกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ตลอดจนการหลบหนีและจับกุม เมื่อมีการ

กระทำผิดอาญา

๑๕.๔ จัดการและควบคุมการทำงานของผู้ต้องขังตามที่ถูกบังคับบัญชาได้มอบหมายให้

๑๕.๕ ตรวจตราเครื่องพันธนาการของผู้ต้องขังในเวลาที่ให้นำผู้ต้องขังเข้า-ออกจากที่คุมขังทุก

ครั้ง

เมื่อเห็นสิ่งใดชำรุดบกพร่อง ต้องรีบจัดการแก้ไขให้เป็นที่มั่นคงแข็งแรงโดยไม่นิ่งนอนใจ

๑๕.๖ อบรมผู้ต้องขังในเรือนจำให้มีวินัย และมีศีลธรรมอันดี

๑๕.๗ ดูแลตรวจตราการอนามัยของผู้ต้องขัง ตลอดจนการสุขภาพของเรือนจำให้เป็นไปตาม คำแนะนำของแพทย์

๑๕.๘ เมื่อผู้ต้องขังร้องทุกข์โดยชอบต้องเอาใจใส่ช่วยเหลือเต็มความสามารถเท่าที่จะทำได้

๑๕.๙ เมื่อขณะกระทำการตามหน้าที่ จะละทิ้งหน้าที่ไปไม่ได้เป็นอันขาด

๑๕.๑๐ ห้ามนำญาติมิตรหรือบุคคลอื่นใดเข้าไปในเรือนจำ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้

บังคับเรือนจำ

ข้อ ๑๖. บุคคลอื่นใดที่มีเชื้อผู้คุม เมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งให้ผู้นั้นกระทำหน้าที่ผู้คุม ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้คุม พิเศษผู้คุมพิเศษมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้คุมประจำทุกประการ

ข้อ ๑๗. ห้ามมิให้ผู้บังคับบัญชาเรือนจำ หรือเจ้าพนักงานเรือนจำผู้ใดแสวงหาประโยชน์ส่วนตัวหรือ ผู้อื่นอันเนื่องแต่ผลแห่งแรงงานของผู้ต้องขัง และห้ามรับจ่านำ จ่านอง แลกเปลี่ยน ซื่อขาย หรือยืม ทรัพย์สิน

ของผู้ต้องขัง

ข้อ ๑๘. เจ้าพนักงานเรือนจำ จะต้องประพฤติตนให้เป็นที่เคารพนับถือของผู้ต้องขังจะใช้กิริยาวาจา หยาดกายแก่ผู้ต้องขังไม่ได้เป็นอันขาด

ข้อ ๑๙. ผู้บัญชาการเรือนจำ จะต้องให้มีแพทย์ตรวจการสุขภาพ และการอนามัยภายในเรือนจำทุก แห่งแพทย์ตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติการเกี่ยวกับเรือนจำในส่วนที่ได้กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ ของแพทย์

ข้อ ๒๐. ผู้ทำการในหน้าที่หรือผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่งใด ให้มีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ที่ ดำรงตำแหน่งนั้น

หมวด ๓ การรับตัวผู้ต้องขัง

ข้อ ๒๑. เมื่อเจ้าพนักงานเรือนจำได้รับตัวผู้ต้องขังไว้แล้ว ให้จัดการดังต่อไปนี้

๒๑.๑ ตรวจสอบสิ่งของที่ตัวผู้ต้องขัง

๒๑.๒ ให้แพทย์ตรวจอนามัยผู้ต้องขัง

๒๑.๓ จัดการบันทึกเรื่องที่เกี่ยวข้องแก่ (กับ)ผู้ต้องขัง

ข้อ ๒๒. การตรวจค้นสิ่งของที่ตัวผู้ต้องขังนั้น ถ้าผู้ต้องขังเป็นหญิงก็ให้ผู้ต้องขังนั้นเองแสดง สิ่งของที่ตนมีติดตัวมาต่อเจ้าพนักงานที่มีหน้าที่ตรวจ หากยังเป็นที่ยสงสัยว่าผู้ต้องขังยังไม่แสดงสิ่งของที่มีอยู่ทั้งหมด ก็ให้เชิญหญิงอื่นที่เชื่อถือมาช่วยทำการตรวจให้

ข้อ ๒๓. เจ้าพนักงานเรือนจำ จะต้องให้ผู้ต้องขังที่รับตัวไว้ใหม่ แยกต่างหากจากผู้ต้องขังอื่น เพื่อให้แพทย์ได้

ตรวจอนามัยก่อน หากโดยสภาพการณ์ไม่อาจจะจัดการอย่างนั้นได้ ก็ให้พยายามปฏิบัติให้ใกล้เคียงกับที่กำหนดไว้

ข้อ ๒๔. ให้แพทย์ตรวจอนามัยผู้ต้องขังที่ได้รับตัวไว้ใหม่ในวันที่รับตัวนั้น ถ้าไม่อาจจะมาตรวจในวันนั้นได้ ให้มาตรวจในวันที่ถัดไปโดยเร็วเมื่อแพทย์ตรวจพบว่า ผู้ต้องขังคนใดป่วย จะต้องมีการรักษาพยาบาลหรือมีโรคติดต่อซึ่งจะลุกลามเป็นภัยร้ายแรงต่อผู้อื่น ให้แพทย์ชี้แจงแนะนำการปฏิบัติต่อผู้บังคับเรือนจำเป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานเรือนจำ จะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ต้องขังนั้น หากแพทย์ตรวจพบว่าผู้ต้องขังคนใดป่วย ซึ่งจำเป็นต้องส่งออกไปรักษาตัวนอกเรือนจำให้แพทย์แจ้งต่อผู้บังคับเรือนจำ พร้อมทั้งทำรายงานยื่นต่อผู้บัญชาการเรือนจำโดยตรง ในรายงานนั้นให้ชี้แจงอาการป่วยที่ตรวจพบ ความเห็นในเรื่องโรคหรือชนิดของการป่วยและสถานพยาบาลนอกเรือนจำที่เห็นสมควรจะให้จัดส่งตัวไปรักษาพยาบาลนั้นด้วย

ข้อ ๒๕. ในกรณีที่แพทย์ไม่สามารถจะมาตรวจในวันที่รับตัวผู้ต้องขังไว้ได้ และเจ้าพนักงานเรือนจำสังเกตเห็นว่าผู้ต้องขังมีอาการป่วยจะต้องรักษาพยาบาล หรือมีโรคติดต่อจะลุกลามเป็นภัยร้ายแรงต่อผู้อื่น ให้ผู้บังคับเรือนจำรีบจัดการส่งตัวผู้นั้นไปยังสถานพยาบาลที่ใกล้ที่สุดแล้วรีบรายงานด่วนให้ผู้บัญชาการเรือนจำทราบ

ในกรณีที่ได้ส่งตัวผู้ต้องขัง ที่มีอาการป่วยไปรักษาตัว ในสถานพยาบาลนอกเรือนจำ ให้ ผู้บังคับเรือนจำจัดผู้คุมไปควบคุมตามความเหมาะสมและจำเป็น

ข้อ ๒๖. เมื่อเจ้าพนักงานเรือนจำรับตัวผู้ต้องขังไว้ ต้องสอบสวนผู้นั้นให้ตรงกับรายการในหมายหรือเอกสารการส่งขังก่อน แล้วจึงให้จัดการจดบันทึกข้อความที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขังและลงทะเบียนต่อไป

หมวด ๔ การแยกผู้ต้องขัง

ข้อ ๒๗. ผู้ต้องขังให้แบ่งออกเป็นประเภท ดังนี้

๒๗.๑ คนต้องขังระหว่างสอบสวนหรือระหว่างพิจารณาของศาล และคนฝาก

๒๗.๒ คนต้องจำขังตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ในความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหารพุทธศักราช ๒๔๗๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒๗.๓ นักโทษ

คนต้องขัง คนฝากและคนต้องจำขังตามข้อ ๒๗.๑ และข้อ ๒๗.๒ นั้น จะต้องแบ่งออกเป็นพวกย่อยอีก ๒ จำพวก คือ ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรจำพวกหนึ่ง กับ ข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร ทหารกองประจำการ และบุคคลอื่นจำพวกหนึ่ง

ข้อ ๒๘. ให้จัดแบ่งสถานที่ของเรือนจำออกเป็นส่วน ๆ โดยให้มีสิ่งกีดกันหรือขอบเขตที่แน่นอน แสดงแบ่งส่วนนั้น ๆ และจัดแยกผู้ต้องขังแต่ละประเภทหรือจำพวกไว้ในส่วนต่าง ๆ ที่จัดแบ่งขึ้นนั้น หากเรือนจำใดโดยสภาพการณ์ไม่อาจทำได้ดังกล่าว ให้พยายามจัดการคุมขังผู้ต้องขังให้ใกล้เคียงกับที่ได้กล่าวมาแล้ว

ข้อ ๒๙. ผู้ต้องขังซึ่งไม่ควรจะรวมอยู่กับผู้ต้องขังอื่นในประเภทเดียว หรือสถานที่เดียวกันได้โดยจะก่อเหตุร้ายหรือมีเหตุพิเศษอย่างอื่นที่ควรจะแยกการคุมขังแล้ว ก็ให้แยกผู้นั้นไปได้

ข้อ ๓๐. คนต้องขังในระหว่างสอบสวนหลายคนในคดีเดียวกัน โดยปกติให้แยกไว้อย่าให้ปะปนกัน

ข้อ ๓๑. คนต้องขังหญิง ให้แยกคุมขังไว้ต่างหากจากผู้ต้องขังชาย และเมื่อมีสภาพเป็นนักโทษแล้วเมื่อใด ให้ส่งตัวไปคุมขังไว้ยังเรือนจำฝ่ายพลเรือน

หมวด ๕

นักโทษ

ข้อ ๓๒. นักโทษ แบ่งออกเป็นชั้น ๆ ดังต่อไปนี้

๓๒.๑ ชั้นเยี่ยม

๓๒.๒ ชั้นดีมาก

๓๒.๓ ชั้นดี

๓๒.๔ ชั้นกลาง

๓๒.๕ ชั้นเลว

๓๒.๖ ชั้นเลวมาก

ข้อ ๓๓. นักโทษที่เข้าใหม่ให้อยู่ในชั้นกลางจนกว่าจะมีการเลื่อนหรือลดชั้น เว้นแต่ได้เคยต้องโทษมาแล้วและมาต้องโทษในคราวนี้อีกภายในห้าปี นับแต่วันพ้นโทษคราวก่อนกับความผิดทั้งสองคราวนั้น ไม่ใช่ความผิดฐานลหุโทษหรือประมาท ให้อยู่ในชั้นเลว

ข้อ ๓๔. นักโทษ ย่อมได้รับสิทธิความสะดวก และประโยชน์ต่างกันตามชั้นในข้อสำคัญดังต่อไปนี้

๓๔.๑ นักโทษ

๓๔.๑.๑ นักโทษชั้นเยี่ยม

๓๔.๑.๑.๑ จะได้รับการพิจารณาผ่อนผันให้ความสะดวกในอันดับสูงสุด

๓๔.๑.๑.๒ จะได้รับการพิจารณาตั้งให้มีตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้า

พนักงาน

๓๔.๑.๑.๓ จะได้รับการพิจารณาตั้งให้มีตำแหน่งเป็นยามในตรวจ

๓๔.๑.๑.๔ จะได้รับการพิจารณาเมื่อขอลาไปกิจธุระสำคัญหรือกิจการใน

ครอบครัวตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ปีละไม่เกิน ๒ ครั้ง

๓๔.๑.๑.๕ จะได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ ไม่น้อยกว่า หนึ่งในสามของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาด ในกรณีที่มีการพระราชทานอภัยโทษ ให้ถือกำหนดโทษตามหมายแจ้งโทษเด็ดขาดฉบับหลังสุด

๓๔.๑.๑.๖ จะได้รับอนุญาตให้ส่งจดหมายถึงญาติมิตรได้

๓๔.๑.๑.๗ จะได้รับอนุญาตให้รับประทานอาหารส่วนตัวได้

๓๔.๑.๑.๘ จะได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องนุ่งห่มของตนเอง ซึ่งไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ได้

๓๔.๑.๑.๙ มีโอกาสได้รับการเยี่ยมจากญาติมิตร สัปดาห์ละสองครั้ง

๓๔.๑.๑.๑๐ ไม่ต้องทำงานหนัก เว้นแต่เกี่ยวแก่นามัยของผู้ต้องขังและการสุขาภิบาล ของเรือนจำ

๓๔.๑.๒ นักโทษชั้นดีมาก

๓๔.๑.๒.๑ จะได้รับการพิจารณาผ่อนผันให้ความสะดวกในอันดับรองลงไปจากชั้นเยี่ยม

๓๔.๑.๒.๒ จะได้รับการพิจารณาตั้งให้มีตำแหน่งช่วยเหลือเจ้าพนักงาน

๓๔.๑.๒.๓ จะได้รับการพิจารณาตั้งให้มีตำแหน่งเป็นยามในสามัญ

๓๔.๑.๒.๔ จะได้รับการพิจารณาเมื่อขอลาไปกิจธุระสำคัญ หรือกิจการครอบครัวตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ปีละไม่เกินหนึ่งครั้ง

๓๔.๑.๒.๕ จะได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ ไม่น้อยกว่า หนึ่งในสี่ของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาด ในกรณีที่มีการพระราชทานอภัยโทษ ให้ถือกำหนดโทษตามหมายแจ้งโทษเด็ดขาดฉบับหลังสุด

๓๔.๑.๒.๖ จะได้รับอนุญาตให้ส่งจดหมายถึงญาติมิตรได้

๓๔.๑.๒.๗ จะได้รับอนุญาตให้รับประทานอาหารส่วนตัวได้

๓๔.๑.๒.๘ จะได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องนุ่งห่มของตนเองซึ่งไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ได้

๓๔.๑.๒.๙ มีโอกาสได้รับการเยี่ยมญาติมิตรสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง

๓๔.๑.๒.๑๐ ไม่ต้องทำงานหนัก เว้นแต่เกี่ยวแก่นามัยของผู้ต้องขังและการสุขาภิบาล ของเรือนจำ

๓๔.๑.๓ นักโทษชั้นดี

๓๔.๑.๓.๑ จะได้รับการพิจารณาผ่อนผันให้ได้รับความสะดวกรองลงไปจากชั้นดีมาก

๓๔.๑.๓.๒ จะได้รับการพิจารณาตั้งให้มีตำแหน่งช่วยเหลือเจ้าพนักงาน

๓๔.๑.๓.๓ จะได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาด ในกรณีที่มีการพระราชทานอภัยโทษ ให้ถือกำหนดโทษตามหมายแจ้งโทษเด็ดขาดฉบับหลังสุด

๓๔.๑.๓.๔ จะได้รับอนุญาตให้ส่งจดหมายถึงญาติมิตรได้สัปดาห์ละหนึ่งครั้ง

๓๔.๑.๓.๕ จะได้รับอนุญาตให้รับประทานอาหารส่วนตัวได้สัปดาห์ละสองมื้อ

๓๔.๑.๓.๖ มีโอกาสได้รับการเยี่ยมญาติมิตรสองสัปดาห์ต่อหนึ่งครั้ง

๓๔.๑.๔ นักโทษชั้นกลาง

๓๔.๑.๔.๑ จะได้รับอนุญาตให้ส่งจดหมายถึงญาติมิตรได้สองสัปดาห์ต่อหนึ่งครั้ง

๓๔.๑.๔.๒ จะได้รับอนุญาตให้รับประทานอาหารส่วนตัวได้สัปดาห์ละหนึ่งมื้อ

๓๔.๑.๔.๓ มีโอกาสได้รับการเยี่ยมญาติมิตรสามสัปดาห์ต่อหนึ่งครั้ง

๓๔.๑.๕ นักโทษชั้นเลว

๓๔.๑.๕.๑ จะได้รับอนุญาตให้ส่งจดหมายถึงญาติมิตรได้สามสัปดาห์ต่อหนึ่งครั้ง

๓๔.๑.๕.๒ จะได้รับอนุญาตให้รับประทานอาหารส่วนตัวได้สองสัปดาห์ต่อ

หนึ่งมื้อ

๓๔.๑.๕.๓ มีโอกาสได้รับการเยี่ยมญาติมิตรสี่สัปดาห์ต่อหนึ่งครั้ง

๓๔.๑.๖ นักโทษชั้นเลวมาก

๓๔.๑.๖.๑ จะได้รับอนุญาตให้ส่งจดหมายถึงญาติมิตรได้สี่สัปดาห์ต่อหนึ่งครั้ง

๓๔.๑.๖.๒ มีโอกาสได้รับการเยี่ยมญาติมิตรห้าสัปดาห์ต่อหนึ่งครั้ง

๓๔.๑.๖.๓ ห้ามสูบบุหรี่

๓๔.๒ คนต้องขังและคนฝาก ย่อมได้รับสิทธิโดยอนุโลมตามนักโทษชั้นเยี่ยมในเรื่อง

๓๔.๒.๑ การส่งจดหมายถึงญาติมิตร

๓๔.๒.๒ การรับประทานอาหารส่วนตัว

๓๔.๒.๓ การเยี่ยมจากญาติมิตร

ข้อ ๓๕ นักโทษที่อยู่ในชั้นต่ำ เมื่อเลื่อนชั้นไปอยู่ในชั้นสูงย่อมได้รับประโยชน์ในชั้นที่ได้เลื่อนชั้น ไปอยู่ และในทางตรงกันข้าม นักโทษชั้นสูงที่ถูกลดลงมาอยู่ในชั้นต่ำ ย่อมจะต้องเสียประโยชน์ ในชั้นสูงที่ตนได้รับ อยู่ก่อน และจะต้องมารับการปฏิบัติ ตลอดจนความสะดวกในชั้นต่ำที่ตนต้องเข้าอยู่ใหม่

ข้อ ๓๖ นักโทษที่มีความชอบในราชการเป็นพิเศษจะได้รับการพิจารณาผ่อนผันให้ความสะดวก หรือ อาจได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นให้ แล้วแต่ผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาเห็นสมควรตามความชอบ และ คุณประโยชน์อันเกิดแก่ราชการ

ข้อ ๓๗ โดยปกติให้ตั้งนักโทษชั้นดีมากขึ้นเป็นยามในสามัญได้ร้อยละสิบ และตั้งนักโทษชั้นเยี่ยม ขึ้น เป็นยามในตรวจได้ร้อยละสิบ ของจำนวนผู้ต้องขังที่มีอยู่ในเรือนจำนั้น เว้นแต่ในกรณีพิเศษ ผู้บัญชาการ เรือนจำอาจสั่งได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๘ ยามในสามัญมีหน้าที่ดังนี้

๓๘.๑ ในเวลากลางคืน มีหน้าที่ผลัดเปลี่ยนกันอยู่ยามดูแลผู้ต้องขังภายในที่คุมขัง

๓๘.๒ ในกรณีที่ผู้ต้องขังออกทำงานนอกเรือนจำ ให้มีหน้าที่ตามแต่ผู้บัญชาจะมอบหมายให้

ข้อ ๓๙ ยามในตรวจ มีหน้าที่ดังนี้

๓๙.๑ เป็นผู้ช่วยผู้คุม ควบคุมผู้ต้องขังเวลาทำงานซึ่งอยู่ภายในบริเวณเรือนจำ

๓๙.๒ ดูแลตรวจตรายามในสามัญที่เป็นยามให้ปฏิบัติหน้าที่โดยกวดขัน

ข้อ ๔๐ การเลื่อนหรือลดชั้นกัติ การตั้งให้มิตำแหน่งหน้าที่เป็นยามในสามัญหรือยามในตรวจกัติ อยู่ใน อำนาจของผู้บัญชาการเรือนจำที่จะพิจารณาและสั่งอนุมัติ

ข้อ ๔๑ การเลื่อนชั้นให้กระทำเมื่อสิ้นเดือนมิถุนายนครั้งหนึ่ง และเมื่อสิ้นเดือนธันวาคมอีกครั้งหนึ่ง แต่ นักโทษที่จะได้รับการพิจารณานี้ต้องได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือน นับตั้งแต่วันที่ศาลพิพากษาคดีถึง ที่สุด

ในกรณีมีเหตุพิเศษ จะเลื่อนขึ้นก่อนเวลาตามวรรคหนึ่งก็ได้
การลดชั้นจะกระทำได้เมื่อเกิดการฝ่าฝืนข้อห้ามและข้อปฏิบัติของผู้ต้องขัง

ข้อ ๔๒ การเลื่อนหรือลดชั้น ตามปกติให้กระทำได้ตามลำดับ คราวละชั้น เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุพิเศษ จะเลื่อนหรือลดข้ามชั้นก็ได้ให้ผู้บัญชาการเรือนจำตั้งคณะกรรมการชั้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาเลื่อนหรือลดชั้นตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

๔๒.๑ การเลื่อนชั้นตามปกติ พิจารณาดังนี้

๔๒.๑.๑ ต้อง มีความประพฤติเรียบร้อย ชยันหมั่นเพียร

๔๒.๑.๒ ต้องตั้งใจรับการอบรมเกี่ยวกับวิชาสามัญ วิชาชีพ ศีลธรรม วัฒนธรรมอันดี ไม่มีการฝ่าฝืนข้อห้ามข้อปฏิบัติของผู้ต้องขังแต่อย่างใด

๔๒.๒ การเลื่อนชั้นกรณีมีเหตุพิเศษ ต้องเป็นผู้มีความประพฤติดี มีความอุตสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษาอบรมและทำงาน บังเกิดผลดี และทำความชอบแก่ราชการดีเด่นเป็นพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๔๒.๒.๑. ต่อสู้ขัดขวางป้องกันการหักเหกเรือนจำ

๔๒.๒.๒. ช่วยเหลือเจ้าพนักงานในภาวะอันตราย

๔๒.๒.๓. เสี่ยงอันตรายเข้าป้องกันและจับกุมผู้ต้องขังอื่นที่ก่อการจลาจลหรือก่อเหตุร้ายแรง

๔๒.๒.๔. ทำการดับเพลิงในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้อาคารสถานที่ของเรือนจำจนได้ผลดีหรือจนตนเองได้รับ อันตราย

๔๒.๒.๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดนอกจากหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามปกติธรรมดา จนบังเกิดผลดีแก่ทางราชการเป็นพิเศษ

๔๒.๓ การลดชั้น เมื่อมีการฝ่าฝืนข้อห้ามและข้อปฏิบัติของผู้ต้องขัง

หมวด ๖

เครื่องพันธนาการ

ข้อ ๔๓ เครื่องพันธนาการอันพึงใช้แก่ผู้ต้องขังนั้น กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

๔๓.๑ ตรวน

๔๓.๒ กุญแจมือ

๔๓.๓ โซ่ล่าม

ข้อ ๔๔ ตรวนมี ๒ ขนาด คือ

๔๔.๑ ขนาดที่ ๑ วัดผ่าศูนย์กลาง ๑๐ มิลลิเมตร

๔๔.๒ ขนาดที่ ๒ วัดผ่าศูนย์กลาง ๑๗ มิลลิเมตร

ลูกโซ่ระหว่างวงแหวนนั้น มิให้ใช้สั้นกว่า ๕๐ เซนติเมตร และมีให้ยาวกว่า ๗๕ เซนติเมตร กับต้องมีให้มีเส้นผ่าศูนย์กลางเกินกว่า ๑๗ มิลลิเมตร

การใช้ตรวนนั้น โดยปกติให้ใช้ขนาดที่ ๑ จะพึงใช้ขนาดที่ ๒ ได้ต่อเมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น

ข้อ ๔๕. กุญแจมือ ให้ใช้ตามแบบขนาดซึ่งทางราชการจะกำหนดตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๔๖. โซ่ล่ามนั้น ให้ใช้ล่ามระหว่างตรวนหรือระหว่างกุญแจมือกับสิ่งยึดเหนี่ยวประจำที่ อย่างอื่น โซ่นี้มีขนาดยาวไม่น้อยกว่า ๑ เมตร กับต้องมีให้มีเส้นผ่าศูนย์กลางเกินกว่า ๑๐ มิลลิเมตร

ข้อ ๔๗. ให้ผู้บัญชาการเรือนจำ เป็นเจ้าหน้าที่ มีอำนาจที่จะสั่งให้ใช้และเพิกถอนการใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องขัง อันเนื่องมาจากสภาพของเรือนจำ สภาพของเหตุการณ์ หรือสภาพของท้องถิ่น

ข้อ ๔๘. ในกรณีที่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังไปนอกเรือนจำ ถ้าจะใช้เครื่อง พันธนาการให้ใช้กุญแจมือ เว้นแต่นักโทษหรือคนต้องขังในคดีอุกฉกรรจ์จะใช้ตรวนก็ได้

ข้อ ๔๙. เครื่องพันธนาการซึ่งกำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ มิให้ใช้แก่ผู้ต้องขังอายุเกินหกสิบปี หรือผู้ต้องขังหญิง เว้นแต่เป็นบุคคลทุรกายหรือวิกลจริต ซึ่งจำเป็นต้องป้องกันมิให้ก่ออันตราย หรือเป็นผู้ต้องขังชายซึ่งดำเนินตามความในข้อ ๔๘

ข้อ ๕๐. ห้ามมิให้เจ้าพนักงานใช้เครื่องพันธนาการอย่างอื่น นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินจำเป็น ผู้บัญชาการเรือนจำจะอนุญาตให้ใช้เครื่องพันธนาการอย่างอื่น ซึ่งเห็นว่าเบากว่าที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ก็ได้

หมวด ๗ การควบคุมผู้ต้องขัง

ข้อ ๕๑ ให้นำผู้ต้องขังเข้าห้องขังเวลา ๑๘๐๐ และนำออกจากห้องขังเวลา ๐๖๐๐ หากกำหนดเวลานี้ไม่เหมาะสมแก่กิจการหรือสภาพการณ์แห่งเรือนจำ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำกำหนด เวลาใหม่ได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๕๒ ก่อนที่จะนำผู้ต้องขังออกไปนอกเรือนจำหรือกลับเข้าเรือนจำ เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมต้อง ตรวจสอบสิ่งของต้องห้ามที่ตัวผู้ต้องขังก่อนเสมอทุกครั้ง

ข้อ ๕๓ เมื่อจ่ายผู้ต้องขังออกนอกบริเวณเรือนจำ หากการควบคุมตกเป็นหน้าที่ของทางเรือนจำ แล้วต้องจัดให้มีผู้คุมหนึ่งคน ต่อผู้ต้องขังไม่เกินห้าคน จะเปลี่ยนแปลงจำนวนนี้ได้ต่อเมื่อ ผู้บัญชาการเรือนจำได้อนุมัติ

ข้อ ๕๔ เมื่อจะนำผู้ต้องขังเดินทางไกลไปต่างท้องถิ่นจะต้องจัดให้ผู้ควบคุมไม่น้อยกว่าสองคน

ข้อ ๕๕ การรักษาการณ์นอกกำแพงหรือขอบเขตเรือนจำเพื่อป้องกันมิให้ผู้ต้องขังหลบหนีนั้น ให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาและสั่งการป้องกันหรือขอคำสั่งจากหน่วยทหารที่ใกล้เคียงได้ ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๕๖ เมื่อมีเหตุการณ์ไม่สงบขึ้นในเรือนจำ เจ้าพนักงานเรือนจำต้องรีบแจ้งเหตุต่อผู้บังคับเรือนจำทันที และเป็นหน้าที่ผู้บังคับเรือนจำจะต้อง

๕๖.๑ รวบรวมเจ้าพนักงานเรือนจำทำการป้องกันโดยกวดขัน

๕๖.๒ ให้แจ้งเหตุต่อนายทหารเวรรักษาการณ์หรือกองรักษาการณ์ที่ใกล้เคียงให้ทราบโดยด่วน

๕๖.๓ ให้รับรายงานผู้บัญชาการเรือนจำ

เมื่อผู้บัญชาการเรือนจำทราบเหตุ จะต้องมายังเรือนจำและจัดการระงับเหตุโดยทันที

ข้อ ๕๗ ผู้ต้องขังทั้งปวง เมื่อทราบว่าได้มีเหตุการณ์ไม่สงบเกิดขึ้นดังกล่าว ในข้อ ๕๖ ต้องสงบนิ่งอยู่ตามหน้าที่ที่กำลังกระทำอยู่ และต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานเรือนจำ โดยเคร่งครัด

หมวด ๘ การทำงาน

ข้อ ๕๘ นักโทษและผู้ต้องขังในความผิดฐานละเมิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่ไม่ พิจารณาทุพพลภาพหรือป่วยนั้น เจ้าพนักงานเรือนจำจะจัดให้ทำงานได้ทุก อย่างตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๕๙ งานที่จัดให้ทำนั้น จักต้องพิจารณาถึงเหตุผลต่อไปนี้ เช่น

- ๕๙.๑ กำหนดโทษ
- ๕๙.๒ ความแข็งแรงแห่งร่างกาย
- ๕๙.๓ สติ ปัญญา และอุปนิสัย
- ๕๙.๔ ฝีมือหรือความรู้ความชำนาญ
- ๕๙.๕ ผลของการทำงาน
- ๕๙.๖ ผลในทางอบรม
- ๕๙.๗ สภาพการณ์แห่งเรือนจำ

นอกจากนี้ แล้วแต่ผู้บังคับเรือนจำจะพิจารณาตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๖๐ ห้ามมิให้จ่ายผู้ต้องขังออกทำงานนอกเรือนจำ เว้นแต่นักโทษชาย และคนต้องจำขัง ใน ความผิดฐานละเมิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ผู้บัญชาการเรือนจำอนุญาตได้

ข้อ ๖๑ การจ่ายผู้ต้องขังไปทำงานนอกเรือนจำ เจ้าหน้าที่ผู้มารับกับเจ้าหน้าที่ทาง เรือนจำต้องลงนาม รับส่งผู้ต้องขังกันไว้ในสมุดบัญชีให้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๖๒ เวลาทำงาน ห้ามมิให้ผู้ควบคุมอนุญาตให้บุคคลใด นอกจากผู้บังคับบัญชาหรือ เจ้าหน้าที่ของ เรือนจำเข้าใกล้หรือพูดจา หรือให้สิ่งของไม่ว่าอย่างใดแก่ผู้ต้องขัง

ข้อ ๖๓ โดยปกติให้กำหนดเวลาทำงาน ดังนี้

๖๓.๑ เวลา ๐๖๐๐ ทำงานที่เกี่ยวข้องแก่การอนามัยของผู้ต้องขัง การสุขาภิบาลของ เรือนจำหรือ สถานที่ราชการบางแห่งที่เห็นสมควร

๖๓.๒ เวลา ๐๘๐๐ ถึง ๐๙๐๐ รับประทานอาหารเช้า

๖๓.๓ เวลา ๐๙๐๐ จ่ายไปทำงานตามหน้าที่

๖๓.๔ เวลา ๑๒๐๐ พักงาน

๖๓.๕ เวลา ๑๓๐๐ เริ่มทำงานต่อไป

๖๓.๖ เวลา ๑๖๐๐ เลิกงาน อาบน้ำ รับประทานอาหารเย็นและพักผ่อนต่อไปจนถึงเวลาเข้า

ห้องขัง

๖๓.๗ ก่อนถึงเวลานอน ให้ผู้ต้องขังได้มีการไหว้พระสวดมนต์ตามระเบียบของทหาร

ข้อ ๖๔ ในวันหยุดราชการต่าง ๆ โดยปกติ ให้ผู้ต้องขังทำการที่เกี่ยวข้องแก่การอนามัยของผู้ต้องขัง การ สุขาภิบาลของเรือนจำ และรับการอบรมในตอนเช้า (ระหว่างเวลา ๐๖๐๐ - ๑๒๐๐) ตอนบ่ายให้พักงาน

หมวด ๙ การอนามัยและการสุขาภิบาล

ข้อ ๖๕ ให้แพทย์เข้าตรวจเรือนจำ ในส่วนที่เกี่ยวข้องแก่ (กับ) การอนามัยของผู้ต้องขังและการสุขาภิบาลของเรือนจำโดยทั่ว ๆ ไป ไม่น้อยกว่าเดือนละสองครั้งในการตรวจนั้น เมื่อเห็นสมควรจะจัดการอย่างใดให้ชี้แจงแนะนำแก่ผู้บังคับเรือนจำและ จดหมายเหตุบันทึกไว้ในสมุดตรวจของเรือนจำ

ข้อ ๖๖ ให้ผู้ต้องขังทุกคน มีหน้าที่ต้องรักษาความสะอาดร่างกาย เครื่องนุ่งห่ม หลับนอนเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตน ห้องขัง และส่วนใดส่วนหนึ่งของเรือนจำ

ข้อ ๖๗ โดยปกติให้จ่ายเครื่องนุ่งห่มหลับนอนแก่ผู้ต้องขัง ดังนี้

- ๖๗.๑ เสื้อกางเกงสองชุด
- ๖๗.๒ ผ้าอาบน้ำหนึ่งผืน
- ๖๗.๓ ผ้าห่มนอนหนึ่งผืน
- ๖๗.๔ หมอนหนึ่งใบ
- ๖๗.๕ เสื้อหรือผ้าปูนอนหนึ่งผืน
- ๖๗.๖ มุ้งหนึ่งหลัง

ข้อ ๖๘ เสื้อ ใช้คอปวงมาลัยแบบเดียวกันกับเสื้อชั้นในของทหาร กางเกงเป็นชนิดกางเกงขาสั้นอย่างกางเกงกีฬา

ข้อ ๖๙ เสื้อและกางเกงให้ใช้สี ดังนี้

- ๖๙.๑ เรือนจำทหารบก ใช้สีกากีแกมเขียว
- ๖๙.๒ เรือนจำทหารเรือ ใช้สีกากี
- ๖๙.๓ เรือนจำทหารอากาศ ใช้สีเทา

ส่วนผ้าอาบน้ำ ผ้าห่มนอน หมอน เสื้อ หรือผ้าขาวปูนอนนั้น ให้อนุโลมจ่ายให้ เช่นเดียวกับทหารในกรมกอง เฉพาะมุ้งนั้น ให้พิจารณาจ่ายให้ในโอกาสอันควร

ข้อ ๗๐ โดยปกติ ให้ผู้บังคับบัญชาอนุญาตให้นักโทษแต่ชั้นดีขึ้นไป กับคนต้องขังและ คนฝากขังออกเดินนอกห้องขัง หรือออกกำลังกายตามเวลาในเขตซึ่งกำหนดไว้ได้

ข้อ ๗๑ เรือนจำทุกแห่ง ต้องจัดให้มีสถานพยาบาลเพื่อเป็นที่ทำการรักษาพยาบาลผู้ต้องขัง เว้นแต่สภาพการณ์ไม่เหมาะที่จะจัดตั้งกล่าวแล้วได้ จะจัดขึ้นในสถานพยาบาลของทหารที่ใกล้เคียงที่สุดก็ได้

ข้อ ๗๒ เมื่อแพทย์หรือเจ้าพนักงานเรือนจำพบผู้ต้องขังป่วย ให้ปฏิบัติตามข้อ ๒๔. และข้อ ๒๕. โดยอนุโลม

ข้อ ๗๓ ผู้ต้องขังที่เป็น ผู้ติดยาเสพติดอย่างร้ายแรง ให้จัดเข้าเป็นผู้ป่วยโดยอนุโลม

หมวด ๑๐ การเลี้ยงอาหาร

ข้อ ๗๔ ห้ามมิให้ผู้ต้องขังหุงหาประกอบอาหารเป็นส่วนตัว หรือนำอาหารไปรับประทานนอกเขต ที่ทางการเรือนจำได้กำหนดไว้ โดยมีได้รับอนุญาตจากผู้บังคับเรือนจำ

ข้อ ๗๕ นักโทษ และคนต้องจำขังฐานละเมิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะต้อง รับประทานอาหารซึ่งทางการเรือนจำจ่ายให้ จะรับประทานอาหารส่วนตัวได้

แต่เฉพาะผู้ที่ได้รับ อนุญาตตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๗๖ โดยปกติ ต้องจัดให้ผู้ต้องขังได้รับประทานอาหารอย่างน้อยวันละสองมื้อ คือ เช้า และเย็น อาหารมื้อหนึ่ง ๆ ให้มีข้าวและกับ

ข้อ ๗๗ ผู้ต้องขังที่ทำงานหนักหรือตรากตรำ ผู้บัญชาการเรือนจำจะสั่งให้จัดอาหารเพิ่ม ให้มากสิ่งหรือ มากมื้อขึ้นก็ได้ หรือจะอนุญาตให้นำอาหารส่วนตัวมารับประทานเป็นพิเศษก็ได้

๗๘ อาหารที่ผู้ต้องขังจะรับประทาน ต้องให้เจ้าหน้าที่แพทย์ตรวจก่อน ในกรณีที่เจ้าหน้าที่แพทย์มา ตรวจไม่ได้ ให้จัดเจ้าพนักงานเรือนจำ เป็นผู้ตรวจแทน

หมวด ๑๑

ข้อห้ามและข้อปฏิบัติของผู้ต้องขัง

ข้อ ๗๙ ผู้ต้องขังต้องปฏิบัติตน ดังต่อไปนี้

๗๙.๑ เมื่อมีอาการป่วย หรือมีทุกข์ร้อนอย่างไรเกิดขึ้น ต้องรีบรายงานต่อผู้บังคับบัญชา

๗๙.๒ ต้องเคารพยำเกรงต่อผู้ใหญ่ และผู้บังคับบัญชาเหนือตน

๗๙.๓ ต้องไม่เกียจคร้านต่อหน้าที่การงาน

๗๙.๔ ต้องอยู่ในความควบคุมโดยแน่นอน จะไปไหนตามลำพังไม่ได้

๗๙.๕ ต้องกระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่โดยกวดขัน เคร่งครัด และด้วยความเต็มใจ ไม่ประมาทเลินเล่อหรือละเลย

๗๙.๖ ต้องรับประทานอาหารตามกำหนดเวลาจะแกลังอดอาหารด้วยอุบายใด ๆ ไม่ได้เป็นอันขาด

๗๙.๗ ห้ามเล่นการพนัน เสพยาเสพติด หรือเครื่องดองของเมาทุกชนิด

๗๙.๘ ห้ามทะเลาะวิวาทหรือล้อเลียน และร้องรำทำเพลงไม่ว่าเวลาใด ๆ

๗๙.๙ ห้ามให้ทรัพย์สินแก่เจ้าพนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ใด ๆ ไม่ว่าจะโดยตรง หรือโดยอ้อม

๗๙.๑๐ ห้ามกล่าวเท็จหรือรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา

๗๙.๑๑ ห้ามแสดงกริยาวาจาหยาบคาย และลามกอนาจาร

๗๙.๑๒ ห้ามสูบบุหรี่ในขณะที่ทำงานหรือในท้องที่ห้าม เว้นแต่ได้รับอนุญาต

๗๙.๑๓ ห้ามคบคิดกันจะหนี หรือทำร้ายเจ้าหน้าที่หรือผู้ต้องขังด้วยกันเอง

๗๙.๑๔ เมื่อทราบว่ามีผู้ใดจะก่อเหตุร้าย ต้องรีบรายงานต่อผู้บังคับบัญชาโดยเร็ว

ข้อ ๘๐ ห้ามมิให้ผู้ต้องขังนำสิ่งของดังต่อไปนี้เข้ามา หรือเก็บรักษาไว้ในเรือนจำ คือ

๘๐.๑ ยาเสพติด หรือของมีนเมาอย่างอื่นซึ่งรวมทั้งเครื่องมือในการใช้ประกอบการเสพ

๘๐.๒ สุรา หรือสิ่งอื่นซึ่งดื่มได้เมออย่างสุรา

๘๐.๓ เครื่องอุปกรณ์สำหรับเล่นการพนัน

๘๐.๔ เครื่องอุปกรณ์ในการหลบหนี

๘๐.๕ อาวุธ

๘๐.๖ วัตถุระเบิดหรือน้ำมันเชื้อเพลิง หรือวัตถุอื่นใดที่ก่อให้เกิดเพลิงได้

๘๐.๗ สัตว์มีชีวิต

๘๐.๘ ของเน่าของเสีย ของที่เป็นพิษ (มี) ต่อชีวิตร่างกาย หรือของที่ทำให้เกิดความรำคาญต่อ

ผู้ต้องขังอื่น

๘๐.๙ สิ่งของที่น่าเข้ามาเพื่อประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนซื้อขายเป็นการค้ากำไร

๘๐.๑๐ สิ่งของที่มีไว้เป็นการผิดกฎหมาย

ข้อ ๘๑ สิ่งของต่อไปนี้ ถ้ามีจำนวนไม่มากเกินไปสมควร ให้ผู้บังคับเรือนจำพิจารณาอนุญาตให้ผู้ต้องขังนำเข้ามาหรือเก็บรักษาไว้ในเรือนจำได้ คือ

๘๑.๑ เครื่องมือที่เกี่ยวข้องแก่การรักษาอนามัยของผู้ต้องขัง

๘๑.๒ เงินตรา

๘๑.๓ อาหารที่ปรุงแล้วเสร็จ ซึ่งยอมให้ผู้ต้องขังรับประทานได้ตามที่กำหนดไว้ใน หมวด ๑๐

ข้อ ๘๒ ผู้ต้องขังจะมีเงินตราติดตัวไว้ได้เพียงไม่เกินสามสิบบาท ส่วนที่เหลือนอกจากนั้น สิ่งของ อันมีค่า ต้องจัดการมอบแก่ผู้บังคับเรือนจำเพื่อนำฝากเจ้าหน้าที่การเงินต่อไปโดยเร็ว

ข้อ ๘๓ บรรดาสิ่งของซึ่งมิใช่เป็นสิ่งของต้องห้าม แต่ก็มีไซ้ เป็นสิ่งของที่อนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในเรือนจำได้ ต้องจัดการให้ผู้ต้องขังมอบหมายไว้กับญาติมิตรหรือบุคคลอื่นที่อยู่นอกเรือนจำหรือให้จำหน่ายเสียหากไม่อาจจะทำดังกล่าวแล้วได้ ให้ผู้บังคับเรือนจำเก็บรวบรวมขึ้นบัญชีรักษาไว้และคืนให้ในเมื่อผู้นั้นพ้นโทษ

ข้อ ๘๔ สิ่งของซึ่งเข้าใจว่าจะได้มาจากการกระทำผิดกฎหมาย หรือมีไว้เป็นการผิดกฎหมาย สิ่งของต้องห้ามตามข้อบังคับนี้ ให้เจ้าพนักงานยึดไว้แล้วรีบรายงานต่อผู้บัญชาการเรือนจำเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๘๕ ข้อห้ามและข้อปฏิบัติของผู้ต้องขังตามหมวดนี้ ให้เจ้าพนักงานเรือนจำอ่านให้ผู้ต้องขังฟังไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง ผู้ต้องขังที่เข้าใหม่ต้องอ่านให้ฟังด้วยทุกคน

หมวด ๑๒

การลงทัณฑ์ฐานผิดวินัย

ข้อ ๘๖ ผู้บังคับเรือนจำจังหวัดทหาร หรือ ผู้บังคับเรือนจำ ที่มีฐานะเทียบเท่าเรือนจำจังหวัดทหาร มีอำนาจลงทัณฑ์ ดังต่อไปนี้

๘๖.๑ ภาคทัณฑ์

๘๖.๒ งดหรือลดสิทธิต่าง ๆ ได้มีกำหนดไม่เกินสองเดือน

๘๖.๓ ขังเดี่ยวไม่เกินสิบห้าวัน

ข้อ ๘๗ ผู้บังคับเรือนจำมณฑลทหาร หรือ ผู้บังคับเรือนจำ ที่มีฐานะเทียบเท่า เรือนจำมณฑลทหาร มีอำนาจลงทัณฑ์ ดังต่อไปนี้

๘๗.๑ ภาคทัณฑ์

๘๗.๒ งดหรือลดสิทธิต่าง ๆ ได้มีกำหนดไม่เกินสามเดือน

๘๗.๓ ขังเดี่ยวไม่เกินหนึ่งเดือน

ข้อ ๘๘ ผู้บังคับบัญชาเรือนจำ (ทหาร) ตั้งแต่ชั้นผู้บัญชาการเรือนจำขึ้นไป มีอำนาจลงทัณฑ์ตามพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ได้ทุกสถาน แต่การงดหรือลดสิทธิต่าง ๆ นั้น มีกำหนดไม่เกินหกเดือน

ข้อ ๘๙ ในกรณีที่มีการกระทำอันหนึ่งเป็นความผิดจะต้องรับโทษหลายสถานนั้น ห้ามมิให้ลงโทษสำหรับความผิดนั้นเกินกว่าสองสถาน

ข้อ ๙๐ กรณีที่ผู้ต้องขังมีลักษณะเป็นคนต่อต้าน โดยที่ได้รับทัณฑ์ทางวินัยทหาร หรือวินัยทาง เรือนจำ อย่างไม่อย่างใดมาแล้วไม่น้อยกว่าสองครั้ง หรือขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาโดยจงใจมาแล้วแม้เพียงครั้งเดียวถ้า ผู้นั้นยังประพฤติผิดอีก ให้ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจหน้าที่พิจารณาสั่งเพิ่มทัณฑ์สถานอื่นในความผิดครั้ง หลังนี้ได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๙๑ การขังเดี่ยวนั้นให้กระทำโดยวิธีแยกผู้ต้องรับโทษจากผู้ต้องขังอื่นและกักขังไว้ในที่ซึ่งจัดขึ้นเป็น พิเศษห้ามติดต่อหรือพูดจากับผู้อื่นทั้งสิ้น เว้นแต่มีเหตุจำเป็นก็ให้ผู้บังคับเรือนจำมีอำนาจอนุญาตได้ ให้ผู้ บังคับเรือนจำสั่งให้มีผู้คอยตรวจการขังให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง และสังเกตเมื่อเห็นมีอาการป่วยซึ่งจะต้องมี การรักษาพยาบาล

ข้อ ๙๒ ห้องมืดซึ่งจะใช้สำหรับเป็นที่กักขังผู้ต้องโทษนั้น ให้เจ้าหน้าที่แพทย์ตรวจเห็นชอบด้วยว่า จะ ไม่เป็นการติดต่ออนามัยอย่างร้ายแรงจึงใช้ได้

ข้อ ๙๓ การใช้หรือเพิ่มเครื่องพันธนาการนั้น ให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาเลือกใช้ให้สมควรแก่ ความผิดแต่เฉพาะตรวน ห้ามใช้เกินกว่าสองชั้นเป็นอันขาด

หมวด ๑๓ การเยี่ยมผู้ต้องขัง

ข้อ ๙๔ การเยี่ยมผู้ต้องขังนั้น ให้เยี่ยมได้แต่เฉพาะวันหยุดงาน ระหว่างเวลาแต่ ๑๒๐๐ ถึง ๑๕๐๐ เว้นแต่มีเหตุจำเป็น ให้ผู้บังคับเรือนจำมีอำนาจอนุญาตให้เยี่ยมเป็นพิเศษในวันและเวลาอื่นได้

ข้อ ๙๕ คนต้องขังในระหว่างสอบสวน ห้ามการเยี่ยมวันแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้บังคับเรือนจำ

ข้อ ๙๖ กรณีนอกจากที่กล่าว ในข้อ ๙๔. และข้อ ๙๕ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่เรือนจำ อนุญาตให้ผู้ใดเยี่ยม ผู้ต้องขังเป็นอันขาด

ข้อ ๙๗ เจ้าหน้าที่เรือนจำจะอนุญาตให้ผู้เยี่ยมพบกับผู้ต้องขังได้แต่เฉพาะในบริเวณเรือนจำและในที่ซึ่ง ได้กำหนดไว้เท่านั้น และขณะเยี่ยมต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่กำกับ คอยดูแลคอยฟังอยู่ด้วยตลอดเวลาที่เยี่ยม

ข้อ ๙๘ ผู้บังคับเรือนจำจะอนุญาตให้ทนายซึ่งแตกต่างผู้ต้องขังติดต่อกับผู้ต้องขังโดยไม่ต้องมีเจ้าหน้าที่ กำกับคอยฟังก็ได้ แล้วแต่จะเห็นสมควร

ข้อ ๙๙ ถ้าผู้มาเยี่ยมกับผู้ต้องขังพูดกันเป็นภาษาอื่น ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้กำกับฟังไม่เข้าใจหรือพูดเป็นเชิง ยุ ยงเสี้ยมสอนในทางทุจริตหรือด้วยอุบายอย่างใด ๆ ก็ดี ให้เจ้าหน้าที่นั้น มีอำนาจที่จะห้ามมิให้พูดกันต่อไปได้ แล้วรีบรายงานผู้บังคับเรือนจำทราบทันที

ข้อ ๑๐๐ ผู้คุมหรือผู้ต้องขังคนใด ทราบว่าผู้มาติดต่อกับผู้ต้องขังกระทำการใด ๆ เป็นเชิงยุยงเสี้ยม สอนในทางทุจริต ให้รีบรายงานให้ผู้บังคับเรือนจำทราบ

เมื่อผู้บังคับเรือนจำได้รับรายงานดังกล่าวแล้ว จะสั่งให้นำตัวผู้ต้องขังกลับคืนเข้าห้องขังและ บังคับ ผู้เยี่ยมหรือผู้มาติดต่อให้ออกจากเรือนจำไปในทันทีก็ได้

ข้อ ๑๐๑ ถ้าผู้มาเยี่ยมหรือติดต่อนำสิ่งของมาให้ผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่ผู้กำกับจะต้องตรวจของนั้นก่อน เมื่อเห็นเป็นของไม่ต้องห้ามจึงให้มอบแก่ผู้ต้องขังรับไป ถ้าเป็นของต้องห้ามต้องยึดของนั้นไว้ แล้วรีบรายงาน ให้ ผู้บังคับเรือนจำทราบ

หมวด ๑๔**การลา**

ข้อ ๑๐๒ การอนุญาตให้ลา นั้น จะกระทำต่อเมื่อผู้บัญชาการเรือนจำได้พิจารณาแล้ว เห็นความจำเป็นและได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ข้อ ๑๐๓ เมื่อผู้ใดได้รับอนุญาตให้ลาได้ ผู้บัญชาการเรือนจำจะต้องทำหนังสือสำคัญ มอบให้ผู้ผู้นั้นติดตัวไปและผู้ได้รับอนุญาตต้องนำหนังสือสำคัญนี้ไปแสดงต่อเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองท้องที่ที่ไปนั้นทราบ ในกำหนดเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เวลาไปถึง ถ้าไม่แสดงเจ้าพนักงานฝ่าย ปกครองจะจับตัวส่งมายังเรือนจำก็ได้

ข้อ ๑๐๔ -

หมวด ๑๕**พักการลงโทษ**

ข้อ ๑๐๕ นักโทษจะพักการลงโทษได้ต่อเมื่อคณะกรรมการต่อไปเห็นชอบ และได้รับ อนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

คณะกรรมการให้ประกอบด้วยผู้บัญชาการเรือนจำเป็นประธาน และมีข้าราชการ กลาโหมชั้นผู้บังคับกองร้อย ผู้บังคับการเรือชั้น ๓ หรือผู้บังคับฝูงบินขึ้นไปมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๒ นาย

ข้อ ๑๐๖ เงื่อนไขระหว่างพักการลงโทษนั้น ให้กำหนดไว้เป็น ๓ สถานตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้ คือ

๑๐๖.๑ ให้ละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

๑๐๖.๑.๑ ไม่กระทำผิดอาญาขึ้นอีก

๑๐๖.๑.๒ ไม่เข้าไปในเขตท้องที่ (พื้นที่) ที่กำหนดไว้

๑๐๖.๑.๓ ไม่ประพฤติตนในทางเสื่อมเสีย เช่น เสพผิด (ยาเสพติด) เล่นการพนัน

เป็นต้น

๑๐๖.๒ ให้กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

๑๐๖.๒.๑ ให้รายงานตนเองต่อเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจแห่ง ท้องถิ่นที่ไปอยู่หรือเจ้าพนักงานเรือนจำทหารตามกำหนดเวลาเดือนละ ๑ ครั้ง

๑๐๖.๒.๒ ให้กระทำการหาเลี้ยงชีพตามที่เจ้าพนักงานจัดหาให้

๑๐๖.๒.๓ ให้กระทำการหาเลี้ยงชีพในกิจการงานซึ่งผู้นั้นมีอยู่แล้ว หรือที่ญาติมิตร

จัดหาให้

๑๐๖.๒.๔ ให้ปฏิบัติกิจทางศาสนา

๑๐๖.๓ ให้ละเว้นและให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามวรรค (๑) และ

(๒)ข้างต้น

ข้อ ๑๐๗ เมื่อมีอนุมัติพักการลงโทษแล้ว ให้ผู้บัญชาการเรือนจำออกหนังสือสำคัญซึ่งระบุเงื่อนไขไว้นั้นให้แก่นักโทษรับไปเป็นคู่มือ และมีหนังสือแจ้งต่อคณะกรรมการจังหวัดแห่งท้องถิ่นที่ไป อยู่ด้วย

ข้อ ๑๐๘ หนังสือสำคัญที่ออกให้ตามข้อก่อนนั้น เป็นหน้าที่ของผู้ได้รับการพักการลงโทษ จะต้องแสดงแก่เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ หรือเจ้าพนักงานเรือนจำทหาร หากหนังสือ สำคัญนั้น

หายต้องรีบรายงานต่อผู้บัญชาการเรือนจำทหารเพื่อขอรับฉบับแทนถ้าไม่แสดงหนังสือสำคัญ เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ จะจับตัวส่งคืนเรือนจำก็ได้

หมวด ๑๖ การปล่อยตัว

ข้อ ๑๐๙ เมื่อนักโทษคนใดจะต้องปล่อยตัวให้พ้นโทษในสัปดาห์ต่อไปข้างหน้า ให้ผู้บังคับเรือนจำเสนอรายงานต่อผู้บัญชาการเรือนจำ เพื่อขอคำสั่งปล่อยต่อไป

ข้อ ๑๑๐ เมื่อผู้บัญชาการเรือนจำได้รับรายงานขออนุญาตปล่อยนักโทษดังกล่าวแล้วในข้อ ๑๐๙ ก่อนปล่อยตัวนักโทษต้องจัดนายทหารชั้นสัญญาบัตร ไปตรวจสอบก่อนปล่อยนั้นทุกครั้ง

ข้อ ๑๑๑ ถ้าเป็นการปล่อยคนต้องซึ่งตามคำสั่งของศาลหรือเจ้าหน้าที่ผู้ที่มีอำนาจแล้วให้ ผู้บังคับเรือนจำจัดการปล่อยได้ทีเดียว ส่วนหมายหรือเอกสารการส่งปล่อยนั้นให้นำเสนอต่อผู้บัญชาการเรือนจำจัดการปล่อยได้ทีเดียว ส่วนหมายหรือเอกสารการส่งปล่อยนั้นให้นำเสนอต่อผู้บัญชาการเรือนจำ

ข้อ ๑๑๒ เมื่อถึงกำหนดปล่อยให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑๑๒.๑ เรียกสิ่งของที่จ่ายประจำตัวคืน

๑๑๒.๒ คืนทรัพย์สินของผู้ต้องซึ่งให้แก่ผู้ต้องซึ่งไป

๑๑๒.๓ ทำหลักฐานในการปล่อย

๑๑๒.๔ ผู้ต้องซึ่งคนใดไม่มีเครื่องแต่งกายจะแต่งออกไปจากเรือนจำ ให้จ่ายเครื่องแต่งกายให้สำหรับหนึ่งตามที่เห็นสมควร

๑๑๒.๕ ออกบัตรแสดงบริสุทธิ์ให้

ข้อ ๑๑๓ เมื่อจะมีการปล่อยตัวผู้ต้องซึ่งดังกล่าวมาแล้ว ในวันและเวลาใดให้ผู้บังคับเรือนจำแจ้งไปยังกรมกองทหารต้นสังกัดของผู้นั้น หรือกองทะเบียนทหารเรือ เพื่อจะได้จัด เจ้าหน้าที่มารับตัวต่อไป

หมวด ๑๗ (มาตรา ๑๖ ทวิ) การประหารชีวิตนักโทษ

ข้อ ๑๑๔ การประหารชีวิตนักโทษนั้น ให้มีคณะกรรมการดำเนินการชุดหนึ่งประกอบด้วย ผู้บัญชาการเรือนจำเป็นประธานกรรมการ ผู้บังคับเรือนจำ และแพทย์ ๑ นาย ซึ่งแต่งตั้งโดยผู้มีอำนาจสั่งลงโทษเป็นกรรมการคณะกรรมการ มีหน้าที่ตรวจตราระมัดระวังให้การประหารชีวิตดำเนินไปตาม กฎหมาย และระเบียบแบบแผนให้ผู้บัญชาการเรือนจำแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ทำการยิงไม่น้อยกว่า ๒ นาย และเจ้าหน้าที่ระวางเหตุตามสมควร พร้อมทั้งจัดหาปืนที่ใช้อย่าง และเตรียมสถานที่สำหรับประหาร

ข้อ ๑๑๕ เมื่อเจ้าพนักงานเรือนจำได้รับมอบหมายแจ้งโทษเด็ดขาดแล้ว ให้รีบถ่ายรูปนักโทษผู้ต้องประหารชีวิตทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ครึ่งตัวไม่สวมหมวก ขนาด ๑๐ - ๑๕ เซนติเมตร ให้เรือนจำเก็บไว้ ๑ ชุด ส่งไปศาลเพื่อติดสำนวนไว้ ๑ ชุด รูปถ่ายเหล่านั้นให้ผู้ บังคับเรือนจำลงลายมือชื่อรับรองกำกับไว้หลังรูปถ่ายด้วย และให้สอบถามนักโทษว่า มีข้อที่ จะถวายเรื่องราวขอรับพระราชทานอภัยโทษหรือจำทำพินัยกรรมหรือไม่ แล้วทำบันทึกให้นักโทษ ลงลายมือชื่อไว้ ถ้ามีให้รีบปฏิบัติไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผน หรือช่วยเป็นธุระจัดการ ไปตามสมควรให้ผู้บังคับเรือนจำตรวจสอบคดี

ตำหนิ รูปพรรณตามทะเบียนรายตัว และทำบันทึกเป็นหลักฐานไว้ให้เรียบร้อยก่อนถึงวันประหารชีวิต ทั้งนี้ เพื่อมิให้ผิดตัว

ข้อ ๑๑๖ ก่อนถึงวันประหารชีวิต ให้คณะกรรมการบริหารจัดการพินัยกรรมลายนิ้วมือนักโทษ ต้องโทษประหารชีวิต ๓ ฉบับ และลงลายมือชื่อกำกับในแผ่นพินัยกรรมลายนิ้วมือแล้วส่งไปยังกอง ทะเบียนประวัติอาชญากร กรมตำรวจ หรือกองกำกับการตำรวจวิทยาการเขต แล้วแต่กรณี ๒ ฉบับ พร้อมด้วยแผ่นพินัยกรรมลายนิ้วมือของผู้ต้องโทษประหารชีวิตนั้นที่มีอยู่ทางเรือนจำ เพื่อตรวจ พิสูจน์ว่าเป็นลายนิ้วมือของบุคคลคนเดียวกันหรือไม่ และเมื่อตรวจพิสูจน์แล้วได้ผลประการใด ให้ผู้ตรวจส่งผลการพิสูจน์พร้อมด้วยแผ่นพินัยกรรมลายนิ้วมืองดกล่าวคืนคณะกรรมการด้วยอย่างละ ๑ ฉบับ

ข้อ ๑๑๗ เมื่อถึงวันประหารชีวิต ให้คณะกรรมการตรวจสอบรูปถ่ายกับตัวนักโทษตลอดหลักฐานต่าง ๆ ให้เป็นที่แน่ใจว่าไม่ผิดตัว ไม่วิกลจริต หรือไม่ใช้หญิงมีครรภ์ แล้วให้คณะกรรมการจัดการให้นักโทษประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เสร็จแล้วให้ผู้บังคับเรือนจำนำสำเนาคำพิพากษาที่ให้ประหารชีวิต และคำสั่งของผู้มีอำนาจสั่งลงโทษอ่านให้นักโทษฟังและให้นักโทษลงลายมือชื่อรับทราบไว้ต่อจากนั้นให้คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ทำการยิงพร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ระวางเหตุนักโทษไปยังสถานที่ประหารชีวิต และจัดการยิงเสียให้ตายต่อหน้าคณะกรรมการหากคณะกรรมการตรวจสอบรูปถ่ายกับตัวนักโทษ ตลอดจนหลักฐานต่าง ๆ แล้ว ปรากฏว่าไม่ใช่บุคคลคนเดียวกัน หรือนักโทษวิกลจริตหรือนักโทษเป็นหญิงมีครรภ์ ให้ระงับการประหารชีวิตไว้ก่อนแล้วรายงานผู้มีอำนาจสั่งลงโทษโดยเร็วเมื่อผู้มีอำนาจสั่งลงโทษได้รับรายงานตามความในวรรคก่อนแล้ว ให้พิจารณาดำเนินการต่อไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผน (ระเบียบปฏิบัติ)

ข้อ ๑๑๘ เมื่อประหารชีวิตแล้ว ให้คณะกรรมการปฏิบัติดังนี้

๑๑๘.๑ ถ่ายรูปผู้ต้องโทษประหารชีวิต ด้านหน้าครึ่งตัว ขนาด ๑๐ - ๑๕ เซนติเมตร โดยคณะกรรมการลงลายมือชื่อรับรองกำกับไว้

๑๑๘.๒ ทำบันทึกการประหารชีวิตให้ปรากฏข้อความว่า ได้ตรวจร่างกายนักโทษผู้ถูกประหารชีวิตแล้วปรากฏว่าตายจริง

๑๑๘.๓ พินัยกรรมลายนิ้วมือผู้ต้องโทษประหารชีวิต และลงลายมือชื่อคณะกรรมการไว้ ๒ ฉบับ ส่งไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากรกรมตำรวจ หรือกองกำกับการตำรวจวิทยาการเขตแล้วแต่กรณี เพื่อตรวจสอบตามนัยข้อ ๓ อีกครั้งหนึ่ง และขอให้ผู้ตรวจส่งแผ่นพินัยกรรมลายนิ้วมืองดคืนไปยังคณะกรรมการ ๑ ฉบับ พร้อมด้วยผลการตรวจ

๑๑๘.๔ ทำรายงานการประหารชีวิตเสนอผู้มีอำนาจสั่งลงโทษโดยเร็ว เพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษรายงานกระทรวงกลาโหมต่อไป ส่วนหลักฐานทั้งหมดให้รวบรวมเก็บรักษาไว้ที่เรือนจำประกอบประวัตินักโทษ

๑๑๘.๕ ศพนักโทษนั้น ถ้ามีญาติมาขอรับก็ให้รับไป ถ้าไม่มีให้จัดการฝังหรือบรรจุเก็บไว้ตามแต่จะเห็นสมควร

ข้อ ๑๑๙ สถานที่สำหรับประหารชีวิต ต้องอยู่ในที่ซึ่งไม่อาจเกิดภัยอันตรายแก่ประชาชน

ข้อ ๑๒๐ ในเวลาที่มีการรบหรือสถานะสงคราม ถ้าไม่สามารถจะปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ได้ ครอบถ่วงก็ให้ปฏิบัติตามเท่าที่จะทำได้ แต่ต้องมิให้ขัดกฎหมายและต้องบันทึกเหตุขัดข้องไว้ในรายงานการประหารชีวิตด้วยกำหนดการปลีกย่อย นอกจากนี้ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นผู้บัญชาการเรือนจำขึ้นไปกำหนดได้ตามความจำเป็น

หมวด ๑๘**(มาตรา ๑๘)****การร้องทุกข์ยื่นเรื่องราวและถวายฎีกา**

ข้อ ๑๒๑ การร้องทุกข์นั้น อาจกระทำด้วยวาจาหรือด้วยการยื่นเป็นหนังสือก็ได้ ถ้ากระทำด้วยวาจาให้เจ้าพนักงานที่ได้รับร้องทุกข์บันทึกคำร้องทุกข์นั้นไว้ บันทึกคำร้องทุกข์หรือหนังสือร้องทุกข์ต้องลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์

ข้อ ๑๒๒ การร้องทุกข์ การยื่นเรื่องราว และการถวายฎีกานั้น หากผู้ต้องขังไม่สามารถจัดหาเครื่องเขียนส่วนตัวได้ ต้องจัดของราชการให้

๑๒๒.๑ การเขียนคำร้องทุกข์ เรื่องราว หรือฎีกา ผู้ต้องขังจะเขียนเอง หรือขอร้องให้ผู้อื่นเขียนให้ตามถ้อยคำของตนก็ได้ หากตนไม่สามารถจะเขียนเองได้

๑๒๒.๒ การเขียนดังกล่าวในวรรคก่อน ต้องเขียนในที่ซึ่งทางการเรือนจำจัดให้

๑๒๒.๓ ในกรณีที่ผู้ต้องขังขอสงวนข้อความลับ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานอยู่ใกล้ในระยะที่อาจอ่านได้หรือขออ่านหรือยอมให้ผู้อื่นมีโอกาสเช่นนั้น นอกจากผู้ต้องขังนั้นจะยินยอม

ข้อ ๑๒๓ หนังสือร้องทุกข์ หรือเรื่องราว หรือฎีกานั้นให้ผู้ต้องขังยื่นต่อผู้บังคับเรือนจำหรือจะใส่ลงในที่ซึ่งทางการได้จัดไว้เป็นพิเศษเพื่อการนั้นก็ไ้

ข้อ ๑๒๔ เมื่อผู้บังคับเรือนจำได้รับหนังสือดังกล่าวแล้วในข้อก่อน หากมิใช่เป็นกรณีดังกล่าวในข้อต่อไปให้เปิดผนึกของออกอ่านตรวจดูข้อความ และปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑๒๔.๑ สอบข้อเท็จจริง

๑๒๔.๒ แก้ไขหรือช่วยเหลือตามคำร้องขอตามสมควรแก่กรณี หรือ

๑๒๔.๓ เสนอต่อไปยังผู้บัญชาการเรือนจำพร้อมกับรายงานชี้แจงการปฏิบัติที่

กล่าวแล้ว

ข้อ ๑๒๕ ข้อความในหนังสือร้องทุกข์ เรื่องราว หรือฎีกานั้น ผู้ต้องขังจะขอรักษาเป็นความลับก็ได้ ถ้าเช่นนั้นต้องสอดหนังสือไว้ในซองและผนึกเสีย หน้าซองให้เขียนว่า "ลับ" ถ้าผู้ต้องขังไม่ได้เขียนคำนี้ไว้ ให้เจ้าพนักงานเรือนจำเขียนให้ในเมื่อทราบความประสงค์

๑๒๕.๑ หนังสือเช่นนี้ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานเรือนจำอ่าน แต่มีหน้าที่จะต้องจัดส่งไปยังผู้รับหาก เป็นหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม หรือทูตเกล้า ๆ ถวายแล้ว ให้ส่งไปยังผู้บังคับบัญชาเพื่อดำเนินการต่อไปตามระเบียบ

ข้อ ๑๒๖ คำสั่งหรือคำชี้แจงตอบคำร้องทุกข์เรื่องราวหรือฎีกา ต้องแจ้งให้ผู้ยื่นทราบและจัดให้ผู้ยื่นได้ลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

หมวด ๑๙**การพิมพ์ลายนิ้วมือ**

ข้อ ๑๒๗ เมื่อมีผู้ต้องหว่ากระทำผิดทางอาญา หลบหนีคดีอาญาหลบหนีที่ควบคุม หรือหลบหนีเรือนจำ ให้ผู้สอบสวนปฏิบัติดังนี้

๑๒๗.๑ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหาคนละ ๓ ฉบับ สำหรับในจังหวัดพระนคร ธนบุรี ให้ส่งไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากร กรมตำรวจ สำหรับในจังหวัดอื่นที่เป็นท้องที่เดียวกันกับเขต

ตำรวจภูธรเขตใด ให้ส่งไปยังกองกำกับการตำรวจวิทยาการเขตในเขตนั้นแล้วแต่กรณีเพื่อตรวจสอบทั้ง ๓ ฉบับ เมื่อได้รับแจ้งผลของการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ดังกล่าวแล้วให้นำแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือนั้นพร้อมทั้งผลของการตรวจสอบติดสำนวนส่งไปยังอัยการทหาร เมื่อได้รับผลของการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบแล้วโดยจะเป็นแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือหรือรายการประวัติอาชญากรก็ตาม ซึ่งแสดงว่าผู้ต้องหาประวัติเป็นบุคคลเคยต้องโทษมาแล้วก่อนที่จะติดสำนวนส่งไปยังอัยการทหาร ให้ปฏิบัติดังนี้

๑๒๗.๑.๑ บันทึกรายการตามที่เป็นปรากฏในช่องเลขทะเบียน บ.ช.ท. ที่ ... ซึ่งปรากฏในรายการประวัติอาชญากร หรือในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือลงไว้ในสมุดรายงานคดี หรือหลักฐานเกี่ยวกับคดีของผู้ต้องหาคนนั้น ๆ กับให้บันทึกเลขหมาย บ.ช.ท. นี้ลงในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ ทุกฉบับที่จะติดสำนวนส่งไปยังอัยการทหารด้วย

๑๒๗.๑.๒ เมื่อคดีถึงที่สุดและจะต้องแจ้งผลคดีไปให้กองทะเบียนประวัติอาชญากรกรมตำรวจหรือกองกำกับการตำรวจวิทยาการเขตทราบ แล้วให้บันทึกเลขหมายบ.ช.ท. ของบุคคลนั้น ๆ ไปให้ทราบด้วยทุกครั้ง

๑๒๗.๑.๓ การสอบถามทุกกรณี หรือการแจ้งความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของบุคคลที่เคยส่งพิมพ์ลายนิ้วมือไปให้ตรวจสอบแล้ว ให้แจ้งหมายเลข บ.ช.ท. ของบุคคลนั้น ๆ ไปให้ทราบด้วยทุกครั้ง

๑๒๗.๒ การกรอกข้อความลงในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ ให้กรอกชื่อตัว ชื่อสกุล (ถ้าไม่มีชื่อสกุลให้กรอกให้ชัดเจนว่า"ไม่มี") ชื่อหา เพศ เลขคดีชั้นต้น วันเดือนปีที่จับ กับข้อความอื่น ๆ ตลอดจนคำหาญ รูปพรรณและประวัติย่อให้ครบถ้วนทุกช่องและ

๑๒๗.๒.๑ ถ้าหากทราบ หรือผู้ถูกพิมพ์ลายนิ้วมือยอมรับว่าเคยต้องโทษมาก่อน ให้บันทึกว่า "เคยต้องโทษฐาน....." ด้วยตัวอักษรสีแดง

๑๒๗.๒.๒ ถ้าผู้ต้องหาไร้สารภาพในกรณีที่ต้องมาในชั้นสอบสวน และยอมรับว่า เคยต้องโทษมาก่อน ให้บันทึกว่า "รับสารภาพเคยต้องโทษฐาน....." ด้วยตัวหนังสือสีแดง

๑๒๗.๒.๓ การส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือไปขอให้ตรวจสอบให้ส่งพร้อมกับหนังสือนำส่ง หมายเลข ๑ ท้ายข้อบังคับนี้ และให้จัดส่งโดยเร็วที่สุดหากจะต้องส่งสำนวนการสอบสวนให้อัยการทหาร ก่อนที่จะได้รับแจ้งผลการ ตรวจสอบ ให้ผู้สอบสวนบันทึกติดสำนวนไว้ว่า ได้ส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือไปให้กองทะเบียน ประวัติอาชญากรกรมตำรวจ หรือกองกำกับการตำรวจวิทยาการเขตตรวจสอบแล้ว โดย หนังสือที่เท่าใด ลงวันเดือนปีด้วย หรือจำสำเนาหนังสือดังกล่าวติดสำนวนไว้ก็ได้ ในกรณี เช่นนี้เมื่อได้รับแจ้งผลการตรวจสอบแล้ว ให้จัดการส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือพร้อมทั้งผลการ ตรวจสอบตามไปยังอัยการทหารโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๑๒๘ เมื่ออัยการทหารได้รับสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ผู้สอบสวนฝ่ายทหารเพื่อป้องกันศาลทหาร ให้ตรวจดูด้วยว่าผู้สอบสวนได้จัดการส่งแผ่นพิมพ์ ลายนิ้วมือผู้ต้องหาทุกคนและส่งไปตรวจสอบแล้วหรือไม่ หากยังมีได้ดำเนินการดังกล่าวให้ ทักทวงพนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ผู้สอบสวนฝ่ายทหารรีบจัดการ เสียทุกราย

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร กรมตำรวจหรือกองกำกับการ ตำรวจวิทยาการเขตแจ้งผลการตรวจสอบลายนิ้วมือผู้ต้องหามาให้อัยการทหารโดยตรง หาก ปรากฏว่าผู้ต้องหาประวัติเป็นบุคคลเคยต้องโทษมาก่อน ให้อัยการทหารกรอกเลขหมาย บ.ช.ท. จากรายการประวัติอาชญากรของผู้ต้องหา ลงไว้ในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้ต้องหา คนนั้น ๆ ที่มีอยู่ในสำนวนทุกฉบับเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว เป็นหน้าที่ของอัยการทหารจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑๒๘.๑ ถ้าศาลพิพากษาให้จำคุกหรือทั้งจำทั้งปรับให้อัยการทหารส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือและรายการประวัติอาชญากร (ถ้ามี) ให้ผู้บังคับเรือนจำดำเนินการต่อไป

๑๒๘.๒ ถ้าศาลพิพากษาปรับ รอกการกำหนดโทษ รอกการลงโทษหรือกักขังให้อัยการทหารบันทึกโทษลงในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือที่ติดมากับสำนวนสอบสวนให้ครบถ้วนทุก ๆ ช่องที่กำหนดไว้แล้วจัดการดังนี้

๑๒๘.๒.๑ ในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี (กรุงเทพมหานคร) ให้ส่งไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากร กรมตำรวจภายใน ๕ วัน นับแต่วันคดีถึงที่สุด

๑๒๘.๒.๒ สำหรับในจังหวัดอื่นที่เป็นท้องที่เดียวกันกับเขตตำรวจภูธรใด ให้ส่ง ไปยังกองกำกับการตำรวจวิทยาการเขตในเขตนั้นภายใน ๕ วัน นับแต่วันคดีถึงที่สุด

๑๒๘.๓ รายการที่ต้องบันทึกตามคำพิพากษามีดังนี้

๑๒๘.๓.๑ ชื่อศาลที่ตัดสิน

๑๒๘.๓.๒ หมายเลขคดีดำและคดีแดง

๑๒๘.๓.๓ เรื่องที่ต้องหา

๑๒๘.๓.๔ กำหนดโทษ

๑๒๘.๓.๕ ฐานความผิด

๑๒๘.๓.๖ บทกฎหมายและมาตราที่ลงโทษ

๑๒๘.๓.๗ วันที่ต้องโทษ

๑๒๘.๓.๘ วันพ้นโทษหรือวันปล่อยตัว ถ้าไม่อาจทราบได้เพราะตัวขอประกัน ผลัดชำระค่าปรับหรือต้องถูกกักขังแทนค่าปรับ ให้บันทึกวันที่ศาลตัดสิน

๑๒๘.๔ การบันทึกคำพิพากษา ลงในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือนี้ ต้องพิมพ์ติดหรือเขียนตัวบรรจงด้วยหมึก

๑๒๘.๕ การส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือเมื่อคดีถึงที่สุดไปให้กองทะเบียนประวัติอาชญากรกรมตำรวจหรือกองกำกับการตำรวจวิทยาการเขต ให้ส่งโดยมีหนังสือนำส่ง ตามแบบหมายเลข ๒ ท้ายข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๒๙ เรือนจำทหาร มีหน้าที่ปฏิบัติการเกี่ยวกับการพิมพ์ลายนิ้วมือ ดังต่อไปนี้

๑๒๙.๑ การรับตัวผู้ต้องขัง

๑๒๙.๑.๑ เมื่อรับตัวผู้ต้องขังให้จัดการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องขังทุกคนเก็บไว้เป็นหลักฐานละ ๒ ฉบับ

๑๒๙.๒ ผู้ต้องขังพ้นโทษ

๑๒๙.๒.๑ ก่อนที่ผู้ต้องขังคนใดจะพ้นโทษออกไปจากเรือนจำหรือสถานควบคุม ๑ เดือนให้จัดการดังนี้

๑๒๙.๒.๑.๑ เรือนจำในจังหวัดพระนคร - ธนบุรี

(กรุงเทพมหานคร) ให้ส่งแผ่น พิมพ์ลายนิ้วมือ ผู้ต้องขังพ้นโทษไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากรกรมตำรวจคนละ ๒ ฉบับ แต่ถ้าผู้พ้นโทษ คนใดต้องคำพิพากษาศาลให้ลงโทษในฐานกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทุกกรณี ให้ส่งแผ่นพิมพ์ ลายนิ้วมือเพิ่มขึ้นอีกคนละ ๑ ฉบับ รวมเป็นคนละ ๓ ฉบับ

๑๒๙.๒.๑.๒ เรือนจำในจังหวัดอื่นที่เป็นท้องที่เดียวกันกับ

เขตตำรวจภูธรเขตใดให้ส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือไปยังกองกำกับการตำรวจวิทยาการเขตนั้นคนละ ๒ ฉบับ

๑๒๙.๒.๑.๓ ถ้าจะต้องปล่อยผู้ต้องขังนั้นไปก่อนได้รับโทษจำคุก เช่น ต้องขังมาพบกับโทษหรือยอมเสียค่าปรับตามคำพิพากษา รอการกำหนดโทษรอการลงโทษ ฯลฯ เป็นต้น ก่อนจะปล่อยตัวไปให้พิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องขังนั้นทันทีคนละ ๒ ฉบับ แล้วรอกซ์ความลงในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือให้ครบถ้วนส่งไปให้กองทะเบียนประวัติอาชญากร กรมตำรวจ หรือกองกำกับการ ตำรวจวิทยาการเขตซึ่งท้องที่นั้นอยู่ในเขตตำรวจภูธรเขตนั้นแล้วแต่กรณี

๑๒๙.๓ ผู้ต้องขังตาย

เมื่อผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาหรือผู้ที่ศาลพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้วตายลง ให้ส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้ตาย ๑ ฉบับ ไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากร กรมตำรวจ หรือกองกำกับการ ตำรวจวิทยาการเขตซึ่งท้องที่นั้นอยู่ในเขตตำรวจภูธรเขตนั้นแล้วแต่กรณี ทำการตรวจสอบทุกราย และแจ้งเหตุให้ทราบด้วย

๑๒๙.๔ ผู้ต้องขังหลบหนี

เมื่อผู้ต้องขังหลบหนีการควบคุมไป ให้ผู้บังคับเรือนจำรวบรวมหลักฐานการหลบหนีของผู้หนีนั้น คือแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ ๒ ฉบับ รูปถ่าย (ถ้ามี) บัญชีผู้ต้องขังหลบหนี สำเนาหมายจับ สำเนาหมายจำคุก สำเนาหมายขัง สำเนาคำสั่งควบคุมตัว กับหนังสือนำส่งแล้วเสนอ ผู้บังคับบัญชา เพื่อให้เจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานฝ่ายปกครองในเขตท้องที่ที่เรือนจำนั้นตั้งอยู่ จัดการออกหมายจับให้แล้วจัดการดังนี้

๑๒๙.๔.๑ เรือนจำในจังหวัดพระนคร – ธนบุรี (กรุงเทพมหานคร) ให้ส่งหลักฐานการหลบหนีของผู้ต้องขังไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากรกรมตำรวจ แล้วขอให้กองทะเบียนประวัติอาชญากร กรมตำรวจจัดการแยกแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือพร้อมด้วยหลักฐานการหลบหนีส่งไปให้กองกำกับการ ตำรวจวิทยาการเขตเอง

๑๒๙.๔.๒ เรือนจำในจังหวัดอื่นที่เป็นท้องที่เดียวกันกับเขตตำรวจภูธรใด ให้ส่งหลักฐานการหลบหนีของผู้ต้องขังไปยังกองกำกับการตำรวจวิทยาการเขตตำรวจภูธรเขตนั้น แล้วขอให้กองกำกับการตำรวจวิทยาการเขตนั้นจัดการแยกแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือพร้อมด้วยหลักฐาน การหลบหนีส่งไปให้กองทะเบียนประวัติอาชญากรกรมตำรวจเอง

๑๒๙.๕ การบันทึกเลขหมาย บ.ช.ท.

การส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้ต้องขังพ้นโทษผู้ต้องขังตาย หรือผู้ต้องขังหลบหนีไป ให้กองทะเบียนประวัติอาชญากร กรมตำรวจ หรือกองกำกับการตำรวจวิทยาการเขต ดำเนินการให้กรอกประวัติย่อและคำนิ รุปพรรณผู้ต้องขังให้สมบูรณ์พร้อมกับเลขหมาย บ.ช.ท. ตามที่ได้รับแจ้งจากอัยการทหารลงไว้ในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือหรือในบัญชีผู้ต้องขังหลบหนีด้วยทุก ๆ คน

๑๒๙.๖ เมื่อจับผู้ต้องขังหลบหนีได้ หรือผู้ต้องขังหลบหนีกลับมาขอตัวเอง

ให้ผู้บัญชาการเรือนจำรายงานผู้บังคับบัญชา เพื่อแจ้งไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากร กรมตำรวจ หรือกองกำกับการตำรวจวิทยาการเขตแล้วแต่กรณี เพื่อให้จัดการตรวจสอบแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ และถอนประกาศสืบจับ

๑๒๙.๗ การส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องขังพ้นโทษ ผู้ต้องขังตาย หรือผู้ต้องขังหลบหนีไป ให้กองทะเบียนประวัติอาชญากร กรมตำรวจ หรือกองกำกับการตำรวจวิทยาการ เขตให้ส่งโดยมีหนังสือนำส่งตามแบบหมายเลข ๓ ท้ายข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๓๐ การพิมพ์ลายนิ้วมือทุกชนิดจะต้องพิมพ์โดยวิธีกลิ้งนิ้วจากขอบเล็บข้างหนึ่งไปจนบรรจบขอบเล็บอีกข้างหนึ่งให้มีลายเส้นตัดเห็นได้ชัดเจน ไม่พร่าหรือมัวมืดเลอะเลือน หมึก ที่พิมพ์ต้องไม่หนาบางเกินไปทุก ๆ นิ้ว กับให้ดำเนินการดังนี้

๑๓๐.๑ นิ้วมือนิ้วใดเป็นลายแบบมัดหวาย ต้องพิมพ์ให้ติดจุดสันตอนกับจุดใจกลาง ให้สามารถนับลายเส้นจากจุดสันตอนกับจุดใจกลางได้ทุก ๆ ด้าน

๑๓๐.๒ ถ้านิ้วมือนิ้วใดเป็นลายแบบก้นหอยต้องพิมพ์ให้ติดจุดสันตอนข้างขวาและข้างซ้าย ให้สามารถสาวลายเส้นจากจุดสันตอนทางซ้ายมือไปสู่จุดสันตอนทางขวามือได้ถูกต้อง

๑๓๐.๓ การพิมพ์ลายนิ้วมือให้พิมพ์ให้ติดตั้งแต่ข้อนิ้วช่วงที่ ๑ ไปจนถึงปลายนิ้วให้มีลายเส้นเห็นได้โดยชัดเจนและให้เต็มนิ้ว ระวังอย่าให้กลับมือและเปลี่ยนนิ้วให้ผิดจากช่อง แบบพิมพ์ถ้านิ้วมือใดพิการเห็นชัดเจนไม่ได้ ก็ให้หมายเหตุไว้ที่ช่องสำหรับนิ้วนั้น ลายพิมพ์นิ้วมือใดที่พิมพ์ไม่ติดจุดสันตอนหรือจุดใจกลางแม้เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งนั้น จะใช้ในการตรวจสอบไม่ได้

๑๓๐.๔ ถ้าจะพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ใด ให้สอบสวนเสียก่อน เมื่อเห็นถูกต้องไม่ผิดตัวแล้ว จึงให้เขียนข้อความลงในแบบพิมพ์และพิมพ์ลายมือผู้นั้น

๑๓๐.๕ เครื่องใช้สำหรับพิมพ์ลายนิ้วมือ ต้องมีไว้พร้อมคือ

๑๓๐.๕.๑ แทนสำหรับค้ำค้ำหมึก

๑๓๐.๕.๒ ลูกกลิ้งยางสำหรับค้ำค้ำหมึก

๑๓๐.๕.๓ หมึกชนิดพิมพ์หนังสือ (หมึกอื่นใช้ไม่ได้)

๑๓๐.๕.๔ แบบพิมพ์ลายมือ

๑๓๐.๕.๕ โต๊ะชนิดเขียนหนังสือสำหรับพิมพ์ลายนิ้วมือ

๑๓๐.๕.๖ แทนประทับแบบพิมพ์

๑๓๐.๖ แบบพิมพ์ให้ใช้กระดาษแข็งสีขาวขนาด ๒๐ x ๒๐ เซนติเมตร ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบังคับนี้

ให้ใช้ข้อบังคับนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป
(ลงนาม) พิบูลสงคราม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
ศาลาว่าการกลาโหมพระนคร
๓ ธ.ค. ๕๐

หมวด ๒๐

(มาตรา ๑๙)

สมุดและบัญชีต่าง ๆ

- ข้อ ๑๓๑ ในเรือรบทุกแห่ง ต้องจัดให้มีสมุดบัญชีและแบบพิมพ์ประจำดังต่อไปนี้
- ๑๓๑.๑ ทะเบียนคนต้องซึ่งระหว่างสอบสวนหรือพิจารณา (แบบ ร.จ.๑)
  - ๑๓๑.๒ ทะเบียนนักโทษ (แบบ ร.จ.๒)
  - ๑๓๑.๓ ทะเบียนคนต้องซึ่ง (ทางวินัย) (แบบ ร.จ.๓)
  - ๑๓๑.๔ สมุดคนฝาก (แบบ ร.จ.๔)
  - ๑๓๑.๕ สมุดรับจ่ายผู้ต้องซึ่ง (แบบ ร.จ.๕)
  - ๑๓๑.๖ สมุดรับฝากเงินของผู้ต้องซึ่ง (แบบ ร.จ.๖)
  - ๑๓๑.๗ สมุดรับฝากของ (แบบ ร.จ.๗)
  - ๑๓๑.๘ บัญชีเสนอปล่อยนักโทษ (แบบ ร.จ.๘)
  - ๑๓๑.๙ บัตรอนุญาตลา (แบบ ร.จ.๙)
  - ๑๓๑.๑๐ บัตรอนุญาตพักการลงโทษ (แบบ ร.จ.๑๐)
  - ๑๓๑.๑๑ บัตรแสดงบริสุทธิ์ (แบบ ร.จ.๑๑)
  - ๑๓๑.๑๒ สมุดตรวจการเรือนจำ
  - ๑๓๑.๑๓ สมุดบัญชีสิ่งของ

แบบพิมพ์ดังกล่าวให้ใช้ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบังคับนี้

ให้ใช้ข้อบังคับนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน

๒๕๑๐

ขจร

กระทรวงกลาโหม

(ลงนาม) จอมพลถนอม กิตติ

รัฐมนตรีว่าการ

หมวด ๒๑**(มาตรา ๒๐)****ข้อความเบ็ดเตล็ด**

ข้อ ๑๓๒ สิ่งของต้องห้ามซึ่งระบุไว้ในหมวด ๑๑ (มาตรา ๑๑) นั้น ให้ใช้บังคับถึงบุคคล นอกจากผู้ต้องขังด้วย ความในวรรคก่อน ไม่บังคับถึงเงินหรือสิ่งของอื่นที่จะนำเข้าไป หรือ นำออกมาจาก เรือนจำหรือส่งมอบให้ หรือรับจากผู้ต้องขังเพียงเท่าที่ได้อนุญาตไว้ หรือเมื่อ ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอันกำหนดไว้ ในระเบียบหรือข้อบังคับของเรือนจำนั้น ๆ

ข้อ ๑๓๓ การย้ายนักโทษระหว่างเรือนจำทหาร ต่างเหล่าทัพ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำ ควบคุมตัวนักโทษอยู่เดิมทำความตกลงกับเรือนจำที่จะรับตัวนักโทษไปควบคุมต่อ และต้องได้รับอนุมัติจาก ผู้บังคับบัญชาเรือนจำทั้งสอง ซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการมณฑล หรือเทียบเท่าขึ้นไป แล้วจึงจะ ดำเนินการย้ายได้ เมื่อย้ายแล้วให้เรือนจำที่ควบคุมนักโทษอยู่เดิม รายงานให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหมทราบ โดยให้แนบทะเบียนนักโทษ (แบบร.จ.๒) ไปด้วย

ในการย้ายนักโทษดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ส่งหมายแดงแจ้งโทษเด็ดขาด หลักฐานทะเบียน นักโทษและประวัติของนักโทษผู้นั้น ตลอดจนรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับตัวนักโทษผู้นั้นด้วย

ข้อ ๑๓๔ เมื่อคนต้องขังหรือคนฝากได้รับบาดเจ็บสาหัสหรือถึงตายในขณะช่วยเหลือเจ้า พนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่ที่ดี ในขณะที่ทำการตามหน้าที่ของตนอันอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัย หรือชีวิตที่ดีมีสิทธิจะได้รับเงินรางวัลตามจำนวนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พิจารณาเห็นสมควร โดย พุทธิการณ์แห่งกรณี

ข้อ ๑๓๕ ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ผู้บัญชาการเรือนจำขึ้นไปกำหนดระเบียบปฏิบัติปลีกย่อย ได้ตามความจำเป็น โดยไม่ขัดต่อระเบียบนี้

หมวด ๒๒**บทเฉพาะกาล**

ข้อ ๑๓๖. บรรดาแบบพิมพ์ และหนังสือนำส่ง ที่มีอยู่เดิมให้ใช้ไปจนกว่าจะหมดหากจะจัดทำขึ้นใหม่จึง ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๔๕

(ลงชื่อ) พลเอก ธรรมรัตน์ อิศรางกูร ณ อยุธยา
(ธรรมรัตน์ อิศรางกูร ณ อยุธยา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

การขอให้ตรวจสอบลายนิ้วมือ

แบบหนังสือนำส่งหมายเลข ๑

ที่.....

(ที่ทำการของส่วนราชการผู้ขอให้ตรวจสอบ).....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ

.....

เรื่อง ขอให้ตรวจสอบลายนิ้วมือ.....

เรียน .....

อ้างถึง .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย .....

ข้าพเจ้าขอส่งแบบพิมพ์ลายนิ้วมือของ.....

ดังปรากฏจำนวนและรายชื่อตามบัญชีข้างท้ายนี้มาทำการตรวจสอบ ถ้าได้ความว่าเป็นคนเคยต้องโทษ
มาแล้ว

ขอให้ส่งใบแดงแจ้งโทษไปยัง.....ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

.....

ลำดับ	ชื่อตัว-ชื่อสกุล	เรื่องที่ต้องการ	หมายเหตุ

แบบหนังสือตอบกลับการตรวจสอบ

คดีที่...../๒๕.....

ส่วนราชการ

.....

ข้อหา.....

วัน เดือน ปี ที่เกิดเหตุ..... วัน เดือน ปี ที่จับกุม

.....

ประวัติ และตำหนิ รูปพรรณ บัตรประจำตัวข้าราชการ ฯลฯ สังกัด.....เล่มที่..... เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	ผลการตรวจสอบประวัติ ลงชื่อ..... ลงชื่อ..... (.....) (.....) ...../...../..... ...../...../..... เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจเก็บ
ชื่อ นามสกุล..... เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เชื้อชาติ.....สัญชาติ..... สูง.....ซ.ม. น้ำหนัก.....ก.ก. รูปร่าง.....สีผิว..... ตำหนิ/พิการ/รอยสัก..... ลักษณะ และนิสัยอันเป็นที่น่าสังเกต..... ..... ภูมิสำเนา..... ..... อาชีพ..... สถานที่ทำงาน..... ชื่อบิดา..... ชื่อมารดา..... ชื่อภรรยา หรือ สามี..... ลงชื่อ.....ผู้บันทึก (.....) ตำแหน่ง.....	ผลคดี ชั้นพนักงานสอบสวน..... ..... ชั้นพนักงานอัยการ..... ..... ศาล..... คดีดำ ที่..... คดีแดง ที่..... คำพิพากษา..... ฐาน..... ต้องตามกฎหมาย..... วันพิพากษา..... กำหนดวันพ้นโทษ..... เรือนจำ..... ลงชื่อ.....ผู้บันทึก (.....) ตำแหน่ง.....

แบบหนังสือนำส่งหมายเลข ๒

ที่.....

ที่ทำการอัยการศาล

.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ

เรื่อง ส่งแบบพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลย

เรียน .....

อ้างถึง .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย .....

ข้าพเจ้าขอส่งแบบพิมพ์ลายนิ้วมือจำเลย ที่ถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษตามบัญชีรายชื่อท้ายหนังสือ
นี้

มาเพื่อเก็บไว้ตรวจสอบ รวม.....ฉบับ

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

.....

ลำดับ	ชื่อจำเลย	หมายเหตุ	ลำดับ	ชื่อจำเลย	หมายเหตุ

แบบหนังสือนำเสนอหมายเลข ๓

ที่.....

เรียนจำ

.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอส่งแบบพิมพ์ลายนิ้วมือนักโทษ

เรียน .....

อ้างถึง .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย .....

ข้าพเจ้าขอส่งแบบพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้ต้องขังพันโทฯ ประจำเดือน.....พ.ศ.....ตาม
บัญชีรายชื่อท้ายหนังสือนี้ มาเพื่อเก็บไว้ตรวจสอบ รวม.....ฉบับ

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

.....

ลำดับ	ชื่อผู้ต้องขัง	เลขประจำตัว	คดีแดง	ฐานความผิด	วัน เดือน ปี ที่พันโทฯ	หมายเหตุ

ตัวอย่าง
แบบพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหา ฯลฯ

วัน เดือน ปี ที่พิมพ์ลายนิ้วมือ.....

ส่วนราชการ.....

<p>ผู้ถูกพิมพ์ลายนิ้วมือ</p> <p>บ.ช.ท.....</p> <p>ชื่อ นามสกุล.....</p> <p>ลายมือชื่อ.....</p> <p>เจ้าหน้าที่ผู้พิมพ์ลายนิ้วมือ</p> <p>ชื่อ นามสกุล.....</p> <p>ลายมือชื่อ.....</p>		<p>หมายเลขสารบบ</p> <p>ลายพิมพ์นิ้วมือ</p>		
		<p>หมายเลขบัญชีประวัติ</p> <p>การกระทำความผิด</p>		
		<p>☐</p> <p>รหัสลายพิมพ์นิ้วมือ.....</p> <p>แยกรหัสอื่น.....</p>		
๑ นิ้วหัวแม่มือขวา	๒ นิ้วชี้ขวา	๓ นิ้วกลางขวา	๔ นิ้วนางขวา	๕ นิ้วก้อยขวา
๖ นิ้วหัวแม่มือซ้าย	๗ นิ้วชี้ซ้าย	๘ นิ้วกลางซ้าย	๙ นิ้วนางซ้าย	๑๐ นิ้วก้อยซ้าย
๕ นิ้วข้างซ้าย หัวแม่มือ ชี้ กลาง นาง ก้อย		หัวแม่มือซ้าย	หัวแม่มือขวา	๕ นิ้วข้างขวา หัวแม่มือ ชี้ กลาง นาง ก้อย

บัญชีทะเบียนผู้ต้องขัง
ทะเบียนคนต้องขังระหว่างสอบสวน หรือพิจารณา

(แบบ รจ.๑)

- (๑) ยศ นาม.....เครื่องหมาย.....อายุ.....
- .....
- (๒) สังกัด.....
- (๓) ตำแหน่ง.....
- (๔) นามบิดา มารดา.....นามภริยา/สามี.....
- .....
- (๕) อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก.....ซอย.....ถนน.....
- .....
- ตำบล/แขวง.....อำเภอ.....จังหวัด.....
- .....
- (๖) ต้องหา.....
- (๗) ขังตามหมาย หรือคำสั่ง.....
- (๘) ตั้งแต่วันที่.....
- (๙) เคยต้องโทษมาแล้ว.....ครั้ง

ลงชื่อ

.....

เจ้าพนักงานทะเบียน

.....

...

หมายเหตุ

จำหน่ายเมื่อ.....

ตามคำสั่ง.....

ด้วยเหตุ.....

ลงชื่อ.....

ผู้บังคับเรือนจำ.....

คำอธิบาย

สำหรับใช้ลงทะเบียนผู้ที่ถูกส่งตัวมาคุมขังในเรือนจำ ในระหว่างสอบสวนหรือพิจารณาคดีของศาล
ทะเบียนนี้ ให้ทำคนหนึ่งต่อแผ่นหนึ่ง หมายหรือคำสั่ง ให้รวมติดไว้ข้างหลังทะเบียนของผู้นั้นเป็นเป็น
ลำดับไป

ทะเบียนนักโทษ

(แบบ รจ.๒)

- (๑) ยศ นาม.....เครื่องหมาย.....อายุ.....
ปี
- (๒) สังกัด.....
- (๓) ตำแหน่ง.....
- (๔) นามบิดา มารดา.....นามภริยา/สามี
.....
- (๕) อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก.....ซอย.....ถนน
.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ.....จังหวัด
.....
- (๖) มีความผิดฐาน.....
- (๗) ศาล.....พิพากษาลงโทษ
.....
- (๘) เลขหมายคดี.....
- (๙) รับโทษเมื่อ.....
- (๑๐) กำหนดพ้นโทษ.....
- (๑๑) ผู้สั่งขัง.....

ลงชื่อ.....

เจ้าพนักงานทะเบียน

หมายเหตุ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

เจ้าพนักงานทะเบียน

คำอธิบาย

สำหรับใช้ลงทะเบียน ผู้ที่ศาลได้พิพากษาคดีถึงที่สุดแล้ว ส่วนผู้ที่ต้องขังในระหว่างสอบสวนหรือพิจารณา
ก่อนและภายหลังศาลได้พิพากษาคดีถึงที่สุด ก็ให้คัดทะเบียนผู้นั้นจากแบบ รจ.๑ มาลงในแบบ รจ.๒ หมายถึง
หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับผู้นั้น ซึ่งนับแต่ฉบับที่สั่งเด็ดขาดแล้วเป็นต้นไป ให้รวมติดไว้หลังทะเบียนนี้

ทะเบียนคนต้องขัง (ทางวินัย)

- (๑) ยศ นาม.....เครื่องหมาย.....อายุ.....
ปี
- (๒) สังกัด.....
- (๓) ตำแหน่ง.....
- (๔) นามบิดา มารดา.....นามภริยา/สามี
.....
- (๕) อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก.....ซอย.....ถนน
.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/ตำบล.....จังหวัด
.....
- (๖) มีความผิดฐาน.....
- (๗) ผู้สั่งขัง.....มีกำหนดโทษ.....
- (๘) ตั้งแต่วันที่.....
- (๙) กำหนดโทษ.....

ลงชื่อ.....
เจ้าพนักงานทะเบียน

หมายเหตุ

.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....
ผู้บังคับเรือนจำ.....

คำอธิบาย

สำหรับใช้ลงทะเบียนคนผู้บังคับบัญชาส่งลงทัณฑ์ ในความผิดฐานละเมิดวินัย

สมุดรับจ่ายผู้ต้องขัง
(ใบจ่ายผู้ต้องขังและรับคืน)

(แบบ รจ.๕)

จ่าย						ส่งคืน					หมายเหตุ
วัน เดือน ปี	เวลา	ชื่อ ผู้ต้องขัง	จำนวน	ไป ที่ ใด	ลายมือ ชื่อผู้ จ่าย	ลายมือ ชื่อผู้ รับ	วัน เดือน ปี	เวลา	ลายมือ ชื่อ ผู้ส่ง	ลายมือ ชื่อ ผู้รับ	

คำอธิบาย

สำหรับลงลายชื่อ และจำนวนผู้ต้องขัง ซึ่งมีผู้ขอไปทำงาน หรือส่งไปเพื่อกิจการอย่างใดนอกเรือนจำ โดยผู้จ่าย ผู้ส่ง และผู้รับ ต้องตรวจให้ถูกต้องตรงกัน แล้วลงลายมือชื่อผู้จ่าย ผู้ส่ง และผู้รับ ไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง

สมุดรับฝากเงินของผู้ต้องขัง
 นามผู้รับฝาก.....

วัน เดือน ปี	รายการ	เงิน						ลายมือชื่อ		หมายเหตุ
		รับ		จ่าย		คงเหลือ		ผู้ฝาก	ผู้รับฝาก	
		บาท	สตางค์	บาท	สตางค์	บาท	สตางค์			

คำอธิบาย

สำหรับใช้เป็นหลักฐาน ในการรับและจ่ายเงินฝากของผู้ต้องขัง บัญชีนี้เมื่อผู้รับฝากเงิน ได้รับเงินหรือจ่ายเงินไป ต้องให้ผู้รับและผู้ฝาก ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

สมุดรับฝากสิ่งของและรับคืน

วัน เดือน ปี	ฝาก				ถอน					หมายเหตุ
	รายการ	จำนวน	ลายมือ ชื่อผู้ฝาก	ลายมือ ชื่อผู้รับ	วัน เดือน ปี	รายการ	จำนวน	ลายมือ ชื่อผู้ ถอน	ลายมือ ชื่อผู้ จ่าย	

คำอธิบาย

สำหรับใช้เป็นหลักฐาน ในการรับฝากสิ่งของ ของผู้ต้องขัง บัญชีนี้ต้องลงรายการสิ่งของแยกเป็นอย่างๆ ให้ผู้ฝากและผู้รับลงลายมือชื่อรับรองไว้เป็นหลักฐาน อนุโลมเช่นเดียวกับบัญชีรับฝากเงิน (แบบ รจ.๖)

บัญชีเสนอปล่อยนักโทษ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

นักโทษซึ่งจะต้องปล่อยแจ้งดังต่อไปนี้

ทะเบียน	ยศ นาม	เครื่อง หมาย	หมาย สั่ง	กรม กอง	ความ ผิด	กำหนดโทษ			หมาย เหตุ
						วัน เดือน ปี	วันต้อง โทษ	วันพ้น โทษ	
รวมทั้งสิ้น.....คน									

(ลงชื่อ).....

ผู้บังคับเรือนจำ.....

คำอธิบาย

บัญชีนี้ให้ทำเป็น ๒ ฉบับ ฉบับหนึ่งสำหรับเสนอต่อผู้บัญชาการเรือนจำ อีกฉบับหนึ่งสำหรับปิดประกาศไว้ที่เรือนจำ เพื่อให้ให้นักโทษที่ถูกปล่อยตัว ได้ทราบกำหนดวันปล่อย

บัตรอนุญาตลาสำหรับนักโทษ

เรือนจำ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อนุญาตให้นักโทษ.....เครื่องหมาย

.....

บุตร.....สังกัด

.....

ลาไปเพื่อ

.....

อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก.....ซอย.....ถนน

.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด

.....

มีกำหนด.....วัน

นับตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

จนถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

ผู้บัญชาการเรือนจำ.....

คำอธิบาย

ผู้ต้องขังที่ได้รับอนุญาตให้ลา ต้องนำหนังสือสำคัญนี้ไปแสดงต่อเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองท้องถิ่น ที่ไปนั้น ภายในกำหนดเวลา ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ไปถึง ถ้าไม่แสดง เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองจะจับตัวส่งมา เรือนจำก็ได้

บัตรอนุญาตพักการลงโทษ

เรือนจำ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อนุญาตให้นักโทษ.....เครื่องหมาย

.....บุตร.....สังกัด

พักการลงโทษไปอยู่ที่บ้านเลขที่.....ต.รอก.....ซอย.....ถนน

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด

นับตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

จนถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

โดยมีเงื่อนไขว่า

.....
.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....

ผู้บัญชาการเรือนจำ.....

บัตรแสดงความบริสุทธิ์

เรือนจำ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัตรนี้แสดงว่า.....เครื่องหมาย

.....

บุตร.....สังกัด

.....

ซึ่งต้องโทษจำคุกอยู่ในเรือนจำ

.....

ในความผิดฐาน

.....

มีกำหนดโทษ.....ปี.....เดือน.....วัน.....นั้น

บัตรนี้ทางเรือนจำได้ปล่อยตัว.....ให้เป็นอิสระไปแล้ว

ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

โดย

.....

.....

..

.....

..

.....

..

(ลงชื่อ).....

ผู้บัญชาการเรือน.....

(สำเนาที่ ๑๕๗๙๖/๙๔)

กระทรวงกลาโหม

ที่ ๑๘๒๗๓/๙๔

๒ ต.ค.๙๔

เรื่อง การรับและปล่อยตัวผู้ต้องขัง
เรียน ผบ.ทบ.

ด้วยปรากฏว่าทหารซึ่งต้องทัณฑ์ หรือโทษจำขัง หรือจำคุกตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา หรือตามคำพิพากษาของศาลนั้น เมื่อได้รับทัณฑ์หรือโทษตามกำหนดแล้ว เจ้าหน้าที่เรือนจำทหารยังไม่ปล่อยตัวผู้ต้องขังไปทันที โดยอ้างว่ายังไม่มีผู้บังคับบัญชาของผู้ต้องขังมารับตัวไป ตามระเบียบการที่เจ้าหน้าที่เรือนจำทหารไม่ปล่อยตัวผู้ต้องขังเมื่อครบกำหนดทัณฑ์หรือโทษเช่นนี้ ย่อมเป็นความผิดทางอาญาฐานทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ ซึ่งเป็นความผิดที่ผู้บังคับบัญชาไม่มีอำนาจสั่งลงทัณฑ์ทางวินัยได้นอกจากส่งฟ้องศาล และความผิดเช่นนี้ไม่สามารถจะให้เกิดมีขึ้น เพราะหากเกิดขึ้นแล้ว ผลเสียหายในด้านการปกครองย่อมมีอยู่ เป็นต้นว่าเจ้าหน้าที่ผู้เป็นต้นเหตุให้ผู้ต้องขังเสื่อมเสียอิสรภาพจะต้องถูกฟ้องศาล และผู้ต้องขังซึ่งไม่ถูกปล่อยตัว จะเกิดความรู้สึกว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม เพราะเป็นทหารผู้น้อย ผู้มีอำนาจพอใจจะขังไว้นานเท่าใด หรือปล่อยเมื่อใดก็ได้ตามอำเภอใจ

ฉะนั้นเพื่อเป็นทางปลดเปลื้องความไม่เรียบร้อยดังกล่าว จึงใคร่ขอให้ส่วนราชการนี้ ช่วยใช้ความระมัดระวังอย่าให้มีเรื่องเช่นนี้เกิดขึ้นได้อีก อนึ่งเพื่อให้การปฏิบัติในกรณีนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่เสนอว่าเมื่อส่วนราชการใด ได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่เรือนจำให้ไปรับตัวผู้ต้องขังออกจากเรือนจำแล้ว ขอให้จัดการไปรับตัวผู้ต้องขังตามวัน และเวลาที่เจ้าหน้าที่เรือนจำติดต่อแจ้งให้ทราบนั้นด้วยเสมอ ส่วนในด้านเรือนจำก็ขอให้ติดต่อผู้บังคับบัญชาของผู้ต้องขังที่จะถูกปล่อยตัวหรือรับตัว ทราบกำหนดวัน และเวลาพ้นโทษนานพอสมควร และเมื่อถึงกำหนดปล่อยตัวหากไม่มีผู้บังคับบัญชาของผู้ต้องขังมารับตัว ก็เป็นการชอบที่ผู้บังคับเรือนจำจะได้พิจารณาเลือกทางปฏิบัติในทางที่ชอบด้วยราชการอย่างยิ่ง เช่น ถ้าหากเป็นไปได้ก็จัดเจ้าหน้าที่ของเรือนจำนำตัวผู้ต้องขังไปมอบให้แก่ผู้บังคับบัญชาของผู้ต้องขัง แต่ถ้าหากไม่มีทางปฏิบัติเช่นนี้ได้ด้วยเหตุผลอันสมควร ก็ชอบที่จะปล่อยตัวผู้ต้องขังไปจากการควบคุม โดยสั่งให้ผู้ต้องขังไปรายงานตนต่อผู้บังคับบัญชาภายหลัง

(ลงชื่อ) พ.ท. ป. พิบูลภานุวัช

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม

ที่ ๑๘๘๙๐/๒๔๙๒

๒๒ ธันวาคม ๒๔๙๒

เรื่อง ย้ายนักโทษจากเรือนจำทหารไปเรือนจำกลางบางขวาง

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๗๒๒๒/๒๔๙๒ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๔๙๒ ว่ายินดีให้ความร่วมมือในการย้ายนักโทษเด็ดขาดที่ต้องจำคุกเกินกว่า ๓ ปี ขึ้นไป ซึ่งอยู่ในเรือนจำทหารมาคุมขังยังเรือนจำทางกระทรวงมหาดไทย และในขั้นนี้กำหนดให้ย้ายไปคุมขังไว้ที่เรือนจำกลางบางขวางแห่งเดียวก่อน หากตกลงจะย้ายมาเมื่อใด ให้เจ้าหน้าที่ติดต่อโดยตรงกับเรือนจำกลางบางขวางได้นั้น กระทรวงกลาโหมทราบแล้วด้วยความขอบคุณยิ่ง

เพื่อความสะดวกในการย้ายนักโทษจากเรือนจำทหาร ไปยังเรือนจำกลางบางขวาง กระทรวงกลาโหมได้แจ้งไปยังกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ ปฏิบัติดังนี้

๑. ทุกคราวที่จะย้ายนักโทษที่มีลักษณะดังกล่าวแล้ว ไปคุมขังยังเรือนจำกลางบางขวาง ให้แจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่ ซึ่งทำการติดต่อส่งนักโทษไปให้กรมราชทัณฑ์ทราบล่วงหน้า

๒. ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๓ เป็นต้นไป เมื่อมีนักโทษเด็ดขาดต้องคำพิพากษาของศาลให้จำคุกเกินกว่า ๓ ปี ให้รีบดำเนินการย้ายไปคุมขังยังเรือนจำกลางบางขวางโดยตรงทุกราย

๓. ทุกคราวที่ดำเนินการ ตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ฉบับ ไปยังกระทรวงกลาโหม เพื่อนำส่งกระทรวงมหาดไทย ทราบไว้อีกชั้นหนึ่ง

จึงเรียนติดต่อมาเพื่อทราบทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เรือนจำของกองทัพบกต่าง ๆ และกระทรวงกลาโหมจะได้ส่งบัญชีรายนามนักโทษที่ย้ายไปคุมขังที่เรือนจำบางขวางแล้ว และบัญชีรายนามเจ้าหน้าที่ผู้ทำการติดต่อส่งนักโทษให้ทราบเป็นคราว ๆ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) พลตรี ป. พิบูลภานุวัชน
(ลอด ปลดปรปักษ์ พิบูลภานุวัชน)

ระเบียบกองทัพอากาศ
ว่าด้วยสถานที่คุมขัง
พ.ศ.๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยสถานที่คุมขัง พ.ศ.๒๕๑๗ เพื่อให้การกำหนดสถานที่คุมขัง ผู้ต้องทัณฑ์ขัง จำขังทางวินัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเรือนจำทหาร พ.ศ.๒๕๔๕ จึงวางระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกองทัพอากาศ ว่าด้วย สถานที่คุมขัง พ.ศ.๒๕๖๓"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๓.๑ ระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยสถานที่คุมขังพ.ศ.๒๕๑๗

๓.๒ ระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยสถานที่คุมขัง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๔

๓.๓ ระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยสถานที่คุมขัง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๒

บรรดาระเบียบ คำสั่ง และสั่งการอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

๔.๑ "ผู้ต้องขัง" หมายความว่า ผู้ต้องทัณฑ์ ขัง จำขัง ทางวินัย

๔.๒ "สถานที่คุมขัง" หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดไว้ให้เป็นที่คุมขังผู้ต้องขัง

๔.๓ "สิ่งของต้องห้าม" หมายความว่า

๔.๓.๑ ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์และสารระเหย รวมถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสพ

๔.๓.๒ สุราหรือของมีเมาอย่างอื่น

๔.๓.๓ อุปกรณ์สำหรับการเล่นพนัน

๔.๓.๔ เครื่องมืออันเป็นอุปกรณ์ในการหลบหนี

๔.๓.๕ อาวุธ เครื่องกระสุนปืน ดอกไม้เพลิง สิ่งเทียมอาวุธ วัตถุระเบิด น้ำมันเชื้อเพลิง หรือวัตถุอื่นใดที่ก่อให้เกิดเพลิงได้

๔.๓.๖ เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารรวมทั้งอุปกรณ์สำหรับสิ่งของ

ดังกล่าว

๔.๓.๗ สัตว์มีชีวิต หรือซากสัตว์

๔.๓.๘ ของเน่าเสีย หรือของที่มีพิษต่อชีวิตร่างกาย หรือของที่ทำให้เกิดความรำคาญต่อผู้ต้องขังอื่น

๔.๓.๙ สิ่งของที่น่าเข้ามาเพื่อประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนซื้อขาย เป็นการค้ำกำไร

๔.๓.๑๐ สิ่งของที่มีไว้เป็นการผิดกฎหมาย

๔.๓.๑๑ สิ่งของอื่นที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถานที่คุมขัง หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ข้อ ๕ ให้ผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง รักษาการตามระเบียบนี้

หมวดที่ ๑ การกำหนดสถานที่คุมขัง

ข้อ ๖ ผู้มีอำนาจกำหนดสถานที่คุมขัง

๖.๑ ส่วนราชการ ณ ที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง ให้ผู้บังคับทหารอากาศดอนเมืองเป็นผู้กำหนดตามที่ได้รับอนุมัติจากผู้บัญชาการทหารอากาศแล้ว

๖.๒ ส่วนราชการนอกที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง ให้ผู้บังคับบัญชาสูงสุด ณ ที่ตั้งนั้น ๆ เป็นผู้กำหนดหากส่วนราชการใดไม่สามารถกำหนดสถานที่คุมขังขึ้นได้ ก็ให้ส่งผู้ต้องขังไปคุมขังยังสถานที่คุมขังแห่งอื่นที่เหมาะสม

ข้อ ๗ สถานที่คุมขัง ต้องกำหนดขอบเขตบริเวณเป็นที่แน่นอน มีห้องคุมขังที่มีสภาพมั่นคงแข็งแรงเพื่อป้องกันมิให้ผู้ต้องขังหลบหนี มีห้องน้ำห้องสุขา ที่รับประทานอาหารสำหรับผู้มาเยี่ยม และที่ทำงานของเจ้าหน้าที่คุมขังเป็นสัดส่วนตามสมควร

ข้อ ๘ ให้สถานที่คุมขัง ณ ที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง ขึ้นตรงต่อเรือนจำทหารอากาศ สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง สำหรับส่วนราชการนอกที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมืองให้ขึ้นตรงต่อเรือนจำกองบิน กองร้อยทหารสารวัตร ถ้าเป็นส่วนราชการที่ไม่มีกองร้อยทหารสารวัตร ให้ขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการนั้น ๆ

หมวด ๒ การบังคับบัญชา หน้าที่ และอำนาจ

ข้อ ๙ เจ้าหน้าที่สถานที่คุมขัง ประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขัง รองหัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขัง หัวหน้าผู้คุม ผู้คุม ผู้ช่วยผู้คุม และผู้คุมพิเศษจำนวนให้เป็นไปตามอัตราที่กองทัพอากาศกำหนดไว้

ข้อ ๑๐ หัวหน้าสถานที่คุมขัง มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑๐.๑ วางแผน ประสานงาน ควบคุม และกำกับดูแลเกี่ยวกับสถานที่คุมขัง

๑๐.๒ ประสานการปฏิบัติกับหัวหน้าฝ่ายรักษาการณ์ ในด้านความปลอดภัยของอาคารสถานที่คุมขัง

๑๐.๓ ปกครองบังคับบัญชา ข้าราชการ ลูกจ้าง และทหารกองประจำการของสถานที่คุมขัง

๑๐.๔ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ข้อ ๑๑ รองหัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขัง มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑๑.๑ วางแผน ควบคุม ติดตามผลการปฏิบัติ ของเจ้าหน้าที่สถานที่คุมขัง

๑๑.๒ ช่วยเหลือหัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขัง ในการปกครองบังคับบัญชา

๑๑.๓ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ข้อ ๑๒ หัวหน้าผู้คุม มีหน้าที่และอำนาจดังนี้

๑๒.๑ ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับสถานที่คุมขัง การควบคุมผู้ต้องขัง ให้เป็นไปตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับ และแบบธรรมเนียมของทางราชการ

๑๒.๒ ช่วยเหลือหัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขัง ในการปกครองบังคับบัญชา

๑๒.๓ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ข้อ ๑๓ ผู้คุม มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑๓.๑ กำกับดูแล ปกครองและควบคุม ผู้ต้องขังให้อยู่ในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และแบบธรรมเนียมของทางราชการ

๑๓.๒ อบรมผู้ต้องขังให้อยู่ในระเบียบวินัย และศีลธรรม

๑๓.๓ รายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้คุม

๑๓.๔ ควบคุมการทำงานของผู้ต้องขัง

๑๓.๕ สำรวจ ตรวจสอบ รายงานสภาพความมั่นคงแข็งแรง และสิ่งชำรุดบกพร่องของสถานที่คุมขัง

๑๓.๖ ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ผู้คุม ให้เป็นไปตามภารกิจของสถานที่คุมขัง

๑๓.๗ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ข้อ ๑๔ ผู้ช่วยผู้คุม มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑๔.๑ ช่วยเหลือผู้คุม ในการควบคุมดูแล และสอดส่องพฤติกรรมของผู้ต้องขัง

๑๔.๒ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ข้อ ๑๕ ผู้คุมพิเศษ มีหน้าที่ และมีอำนาจ ความรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้คุมประจำทุกประการ

หมวด ๓

การรับตัวผู้ต้องขัง

ข้อ ๑๖ การรับตัวผู้ต้องขัง ให้ปฏิบัติ ดังนี้

๑๖.๑ ให้เจ้าหน้าที่จัดทำทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง ตรวจสอบหลักฐานการส่งตัวผู้ต้องขัง และสำเนาเอกสารระบุตัวผู้ต้องขัง เป็นบุคคลตามหลักฐานการส่งตัวนั้น

๑๖.๒ ตรวจสอบสิ่งของที่ตัวผู้ต้องขัง การตรวจค้นนั้นจักต้องทำโดยสุภาพ ถ้าผู้ต้องขังเป็นหญิง ให้เจ้าหน้าที่หญิงหรือหญิงอื่นที่เชื่อถือได้ เป็นผู้ตรวจค้น ถ้าพบสิ่งของต้องห้ามให้เจ้าหน้าที่ยึดไว้ แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการนั้น

๑๖.๓ ตรวจอนามัยผู้ต้องขัง เมื่อแพทย์ตรวจพบว่าผู้ต้องขังคนใดป่วย ซึ่งจำเป็นต้องรับการรักษาพยาบาล หรือมีโรคติดต่อซึ่งจะเป็นภัยร้ายแรงต่อผู้อื่น ให้เจ้าหน้าที่สถานที่คุมขัง ปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์และรายงานด่วนให้ผู้บังคับบัญชาทราบในกรณีที่ได้ส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัว ในสถานพยาบาลนอกสถานที่คุมขัง ให้มีการจัดผู้คุมไปควบคุมตามความเหมาะสมและจำเป็น และรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

๑๖.๔ สิ่งของมีค่า และสิ่งของซึ่งผู้ต้องขังไม่จำเป็นจะต้องมีติดตัว ให้เจ้าหน้าที่เก็บรวบรวมขึ้นบัญชี ควบคุมรักษาไว้ และคืนให้เมื่อผู้นั้นครบกำหนดปล่อยตัว สำหรับเงินให้นำขึ้นบัญชีสมุดรับฝากเงินของผู้ต้องขัง

๑๖.๕ จัดการบันทึกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขัง

หมวด ๔

การแยกผู้ต้องขัง

ข้อ ๑๗ ให้แบ่งแยกผู้ต้องขังออกเป็นหญิงและชาย โดยผู้ต้องขังหญิงให้แยกคุมขังไว้ต่างหากจากผู้ต้องขังชายและแบ่งเป็นพวกย่อยอีกสองจำพวก คือ ข้าราชการทหารสัญญาบัตรจำพวกหนึ่ง กับข้าราชการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร ทหารกองประจำการ และบุคคลอื่นอีกจำพวกหนึ่ง

ข้อ ๑๘ ก่อนนำตัวผู้ต้องขัง เข้าห้องคุมขัง ให้มีการตรวจค้นสิ่งของที่ตัวผู้ต้องขังทุกครั้ง โดยให้ปฏิบัติ ตามข้อ ๑๖.๒

หมวด ๕ การควบคุมตัว

ข้อ ๑๙ ให้นำผู้ต้องขังเข้าห้องคุมขังเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา และนำออกจากห้องคุมขังเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกาหากกำหนดเวลานี้ไม่เหมาะสมแก่กิจการ หรือสภาพการณ์แห่งสถานที่คุมขัง ให้หัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขัง กำหนดเวลาใหม่ ได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๐ ก่อนที่จะนำตัวผู้ต้องขังออกไปนอกสถานที่คุมขัง หรือกลับเข้าสถานที่คุมขัง ให้เจ้าหน้าที่ผู้ ควบคุมตรวจค้นสิ่งของต้องห้าม ที่ตัวผู้ต้องขังก่อนเสมอทุกครั้ง

ข้อ ๒๑ เมื่อนำผู้ต้องขังออกนอกบริเวณสถานที่คุมขัง ต้องจัดให้มีผู้คุม ไปควบคุมอย่างน้อยหนึ่งคน ต่อผู้ต้องขังไม่เกินห้าคน กรณีจะเปลี่ยนแปลงจำนวนผู้คุมได้ต่อเมื่อ ได้รับอนุมัติจากหัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขัง

ข้อ ๒๒ เมื่อมีเหตุการณ์ไม่สงบเกิดขึ้นในสถานที่คุมขัง ผู้คุมหรือเจ้าหน้าที่สถานที่คุมขัง จะต้องรีบ รายงานแจ้งเหตุต่อหัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขังทันที และเป็นหน้าที่ของหัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขัง จะต้อง รวบรวมเจ้าหน้าที่สถานที่คุมขัง ทำการป้องกันโดยกวดขัน และจัดการระงับเหตุโดยทันที

ข้อ ๒๓ ผู้ต้องขังทั้งปวง เมื่อทราบว่าได้มีเหตุการณ์ไม่สงบเกิดขึ้นดังกล่าวใน ข้อ ๒๒ ต้องสงบนิ่งอยู่ ตามหน้าที่ที่กำลังกระทำอยู่ และต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่สถานที่คุมขังโดยเคร่งครัด

หมวด ๖ การทำงานและการฝึกวิชาชีพ

ข้อ ๒๔ งานที่จัดให้ผู้ต้องขังทำนั้น จะต้องพิจารณาถึงเหตุผลต่อไปนี้

- ๒๔.๑ กำหนดโทษ
- ๒๔.๒ ความแข็งแรงแห่งร่างกาย
- ๒๔.๓ สติปัญญาและอุปนิสัย
- ๒๔.๔ ฝีมือหรือความรู้ความชำนาญ
- ๒๔.๕ ผลของการทำงาน
- ๒๔.๖ ผลในทางอบรม
- ๒๔.๗ สภาพการณ์แห่งสถานที่คุมขัง

นอกจากนี้แล้วแต่หัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขังจะพิจารณา ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๕ การจัดให้ผู้ต้องขังทำ อาจจะเป็นงานภายนอก หรือภายในสถานที่คุมขังก็ได้ โดยมีผู้ควบคุมอยู่ ตลอดเวลา ถ้าเป็นงานภายนอกสถานที่คุมขัง ต้องจัดให้มีผู้คุมหนึ่งคนต่อผู้ต้องขังไม่เกินห้าคน กำหนดเวลา ทำงานจะต้องให้ผู้ต้องขังมีเวลาพักกลางวันไม่ต่ำกว่าหนึ่งชั่วโมง และมีเวลาสำหรับปฏิบัติกิจส่วนตัว พอสมควรสำหรับวันหยุดราชการ ให้จัดผู้ต้องขังทำงานเฉพาะที่เกี่ยวกับอนามัย และสุขาภิบาลของสถานที่ คุมขัง และให้ทำงานไม่เกิน ๑๒.๐๐นาฬิกา หลังจากนั้นให้หยุดพัก

ข้อ ๒๖ การจ่ายผู้ต้องขังไปทำงานภายนอกสถานที่คุมขัง ต้องจัดให้มีการลงนามรับ และส่งผู้ต้องขังไว้ ในสมุดบัญชี เพื่อเป็นหลักฐาน (แบบ ร.จ.๕)

ข้อ ๒๗ เวลาทำงาน ห้ามผู้ควบคุมอนุญาตให้บุคคลใดเข้าใกล้ หรือพูดจา หรือให้สิ่งของใด ๆ แก่ผู้ต้องขัง ยกเว้นผู้บังคับบัญชา หรือเจ้าหน้าที่สถานที่คุมขัง

ข้อ ๒๘ งานที่จัดให้ผู้ต้องขังทำ ต้องก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมโดยรวม

ข้อ ๒๙ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสถานที่คุมขัง ใช้ผู้ต้องขังทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

หมวด ๗

การอนามัยและการสุขาภิบาล

ข้อ ๓๐ ให้แพทย์เข้าตรวจสถานที่คุมขัง ในส่วนที่เกี่ยวกับการอนามัยของผู้ต้องขัง และการสุขาภิบาล โดยทั่ว ๆ ไป ไม่น้อยกว่าเดือนละสองครั้ง

ข้อ ๓๑ ให้จ่ายเครื่องนุ่งห่มหลับนอนแก่ผู้ต้องขังต่อปี ดังนี้

๓๑.๑ เสื้อกางเกงสองชุด

๓๑.๒ ผ้าอาบน้ำหนึ่งผืน

๓๑.๓ ผ้าห่มนอนหนึ่งผืน

๓๑.๔ หมอนหนึ่งใบ

๓๑.๕ เสื้อหรือผ้าปูนอนหนึ่งผืน

๓๑.๖ มุ้งหนึ่งหลัง

ข้อ ๓๒ ต้องจัดให้มีสถานพยาบาล เพื่อเป็นที่ทำการรักษาผู้ต้องขัง เว้นแต่สภาพการณ์ไม่เหมาะที่จะจัดได้ จะจัดขึ้นในสถานพยาบาลของทหารที่ใกล้เคียงที่สุดก็ได้

หมวด ๘

การลงทัณฑ์

ข้อ ๓๓ ผู้ต้องขังต้องปฏิบัติตามระเบียบของสถานที่คุมขัง และตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายของเจ้าหน้าที่สถานที่คุมขัง หากฝ่าฝืนขัดขืน หรือละเลยถือว่ากระทำความผิดวินัยของสถานที่คุมขัง จะต้องได้รับทัณฑ์ดังต่อไปนี้

๓๓.๑ ภาคทัณฑ์

๓๓.๒ งด หรือลดสิทธิต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม มีกำหนดไม่เกินหนึ่งเดือน

๓๓.๓ ขังเดี่ยวไม่เกินหนึ่งเดือน

ข้อ ๓๔ ภาคทัณฑ์ คือ ผู้กระทำความผิดมีความผิดอันควรต้องได้รับทัณฑ์สถานหนึ่งสถานใด ดังกล่าวมาแล้ว แต่มีเหตุอันควรปรานีจึงเป็นแสดงความผิดของผู้นั้นให้ปรากฏ หรือให้ทำทัณฑ์บนไว้ งด หรือลดสิทธิต่าง ๆ ได้ มีกำหนดไม่เกินหนึ่งเดือน กรณีเช่น การส่งจดหมายถึงญาติ การรับประทานอาหารส่วนตัว และการเยี่ยมผู้ต้องขัง

ขังเดี่ยว คือ การแยกผู้ต้องรับโทษจากผู้ต้องขังอื่น และกักขังไว้ในที่ซึ่งจัดขึ้นเป็นพิเศษ ห้ามติดต่อกับหรือพูดจากับผู้อื่นทั้งสิ้น เว้นแต่มีเหตุจำเป็น ก็ให้หัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขังมีอำนาจอนุญาตได้

ให้หัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขังสั่งให้มีผู้คุมคอยตรวจการขังเดี่ยว และสังเกตเมื่อเห็นผู้ต้องขังมีอาการป่วยซึ่งจะต้องมีการรักษาพยาบาล ให้รีบแจ้งผู้บังคับบัญชาโดยเร็ว

หมวด ๙ การใช้กำลัง

ข้อ ๓๕ เจ้าหน้าที่สถานที่คุมขัง จะใช้กำลังบังคับแก่ผู้ต้องขังไม่ได้ เว้นแต่กรณีดังนี้

๓๕.๑ การกระทำเพื่อป้องกันตัว

๓๕.๒ ผู้ต้องขังพยายามหลบหนี ใช้กำลังกายขัดขืน หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายของเจ้าหน้าที่สถานที่คุมขัง

อนึ่งเจ้าหน้าที่สถานที่คุมขัง จะใช้กำลังบังคับได้เพียงเท่าที่จำเป็น และเหมาะสมกับพฤติการณ์เท่านั้น และต้องรายงานเหตุต่อหัวหน้าสถานที่คุมขังทันที

หมวด ๑๐ เครื่องพันธนาการ

ข้อ ๓๖ เครื่องพันธนาการอันพึงใช้แก่ผู้ต้องขังนั้น กำหนดไว้ ดังนี้

๓๖.๑ กุญแจมือ

๓๖.๒ ตรวน

๓๖.๓ โซ่ล่าม

ข้อ ๓๗ ห้ามใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องขัง เว้นแต่กรณี ดังนี้

๓๗.๑ ผู้ต้องขังมีพฤติกรรมที่จะทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเอง หรือผู้อื่น

๓๗.๒ ผู้ต้องขังมีพฤติกรรมหรืออาการสื่อว่าเป็นบุคคลวิกลจริต ซึ่งอาจจะทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเอง หรือผู้อื่น

๓๗.๓ ผู้ต้องขังมีพฤติกรรมที่อาจหลบหนีการควบคุม

๓๗.๔ เมื่อผู้ต้องขังถูกควบคุมตัวไปนอกสถานที่คุมขัง และเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ควบคุมเห็นสมควร ที่จะต้องใช้กุญแจมือเป็นเครื่องพันธนาการ

๓๗.๕ เมื่อหัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขัง เห็นว่าเป็นการจำเป็นต้องใช้เครื่องพันธนาการ เนื่องจากสภาพของสถานที่คุมขัง สภาพของท้องถิ่น หรือมีเหตุจำเป็นอื่น

ข้อ ๓๘ เครื่องพันธนาการซึ่งกำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ห้ามมิให้ใช้แก่ผู้ต้องขังหญิง เว้นแต่เป็นบุคคลดุร้าย หรือวิกลจริต ซึ่งจำเป็นต้องป้องกัน มิให้ก่อภัยอันตราย

ข้อ ๓๙ ให้หัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขัง เป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องขังตามข้อ ๓๗.๑ ข้อ ๓๗.๒ หรือ ข้อ ๓๗.๓ และสั่งเพิกถอนคำสั่งการใช้เครื่องพันธนาการนั้น ให้ผู้สั่งใช้เครื่องพันธนาการบันทึกเหตุผล หรือความจำเป็นที่ต้องใช้เครื่องพันธนาการกับผู้ต้องขังนั้นไว้ด้วย

ข้อ ๔๐ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสถานที่คุมขัง ใช้เครื่องพันธนาการอย่างอื่น นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินจำเป็น หัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขังจะอนุญาตให้ใช้เครื่องพันธนาการอย่างอื่น ซึ่งเห็นว่าเบากว่าที่กำหนดในข้อบังคับนี้ก็ได้

หมวด ๑๑ การใช้อาวุธ

ข้อ ๔๑ เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ควบคุม อาจใช้อาวุธอื่นนอกจากอาวุธปืน แก่ผู้ต้องขังได้เท่าที่จำเป็น เหมาะสมกับพฤติการณ์ และพอสมควรแก่เหตุ ในกรณี ดังนี้

๔๑.๑ ผู้ต้องขังกำลังหลบหนี หรือพยายามหลบหนี และไม่มีทางจะป้องกันอย่างอื่น นอกจากอาวุธ

๔๑.๒ ผู้ต้องขังก่อความไม่สงบขึ้น และไม่เชื่อฟังเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมห้ามปราม

๔๑.๓ ผู้ต้องขังใช้กำลังทำร้าย หรือพยายามทำร้ายเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมหรือผู้อื่น

ข้อ ๔๒ เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ควบคุม อาจใช้อาวุธปืนแก่ผู้ต้องขังได้ เฉพาะในกรณี ดังนี้

๔๒.๑ ผู้ต้องขังมีอาวุธ และขัดขืนไม่ยอมวางอาวุธ อันอาจเกิดเป็นอันตรายต่อเจ้าหน้าที่สถานที่คุมขัง หรือผู้อื่น

๔๒.๒ ผู้ต้องขังซึ่งกำลังหลบหนีโดยไม่ยอมหยุด เมื่อเจ้าหน้าที่สั่งให้หยุด และไม่มีทางอื่นที่จะจับกุมได้

๔๒.๓ ผู้ต้องขังตั้งแต่สามคนขึ้นไป ก่อความวุ่นวาย เปิดหรือพยายามเปิด หรือทำลาย หรือพยายามทำลาย ส่วนหนึ่งส่วนใดของสถานที่คุมขัง หรือใช้กำลังทำร้ายเจ้าหน้าที่สถานที่คุมขังหรือผู้อื่นและไม่ยอมหยุดเมื่อเจ้าหน้าที่สั่งให้หยุด

๔๒.๔ ผู้ต้องขังใช้อาวุธทำร้าย หรือพยายามทำร้ายเจ้าหน้าที่สถานที่คุมขัง หรือผู้อื่น

ข้อ ๔๓ การใช้อาวุธปืน จะกระทำได้ก็ต่อเมื่อ ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับเรือนจำแล้วเท่านั้น

ข้อ ๔๔ ให้มีการจัดทำรายงานบันทึกเหตุผล หรือความจำเป็นที่ต้องใช้อาวุธอื่น หรืออาวุธปืนให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

หมวด ๑๒

การร้องทุกข์

ข้อ ๔๕ ถ้าผู้ต้องขังมีกรณีที่จะร้องทุกข์ในเรื่องต่าง ๆ ก็ให้กระทำได้ โดยร้องทุกข์ด้วยวาจา หรือทำเป็นหนังสือต่อหัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขัง

๔๕.๑ การร้องทุกข์ด้วยวาจา ให้หัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขังบันทึกคำร้องทุกข์เป็นหนังสือ แล้วให้ผู้ต้องขังลงลายมือชื่อไว้

๔๕.๒ การร้องทุกข์เป็นหนังสือ ผู้ร้องทุกข์จะต้องลงลายมือชื่อไว้ในหนังสือร้องทุกข์ด้วย ถ้าเรื่องที่จะร้องทุกข์นั้น เป็นเรื่องที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ก็ให้ปฏิบัติตามกฎหมายนั้น

หมวด ๑๓

การปล่อยตัว

ข้อ ๔๖ ให้หัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขัง จัดให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบรายละเอียด ข้อมูล และหลักฐานต่าง ๆ ก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังทุกครั้ง แล้วรายงานให้ผู้บัญชาการเรือนจำทหารอากาศ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายทราบ

ข้อ ๔๗ ผู้ต้องขังจะได้รับการปล่อยตัวไปจากสถานที่คุมขังในกรณีดังนี้

๔๗.๑ เมื่อครบกำหนดตามหลักฐานการลงทัณฑ์ของผู้บังคับบัญชาของผู้ต้องขัง

๔๗.๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาของผู้ต้องขัง หรือผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปมีคำสั่งให้ปล่อย

ข้อ ๔๘ การปล่อยผู้ต้องขัง ให้ปล่อยในวันถัดจากวันที่ครบกำหนดคุมขัง หรือในวันทีระบุไว้ในคำสั่งปล่อย

แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔๙ การคำนวณวันต้องคุมขังเพื่อพิจารณาการปล่อยตัว ให้นับวันแรกที่ต้องคุมขังเป็นหนึ่งวันเต็ม โดยไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนชั่วโมง ถ้าต้องขังมีกำหนดเป็นเดือน ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน

ข้อ ๕๐ เมื่อจะปล่อยผู้ต้องขังคนใด ให้เจ้าหน้าที่สถานที่คุมขังปฏิบัติดังนี้

๕๐.๑ ทำหลักฐานในการปล่อย

๕๐.๒ คืนทรัพย์สินของผู้ต้องขังให้แก่ผู้ต้องขังไป

๕๐.๓ เรียกพัสดุสิ่งของที่จ่ายให้ใช้ระหว่างต้องคุมขังคืน ยกเว้นเครื่องนุ่งห่ม

๕๐.๔ แจ้งเรื่องไปยังต้นสังกัดหรือหน่วยเกี่ยวข้องให้ทราบกำหนดการปล่อยตัว

หมวด ๑๔

กรณีผู้ต้องขังหลบหนี

ข้อ ๕๑ เมื่อผู้ต้องขังหลบหนีไปจากสถานที่คุมขัง ให้เจ้าหน้าที่สถานที่คุมขังปฏิบัติ ดังนี้

๕๑.๑ รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

๕๑.๒ จัดเจ้าหน้าที่สถานที่คุมขังติดตามจับกุม

๕๑.๓ แจ้งสารวัตรทหารให้ช่วยติดตามจับกุม

๕๑.๔ แจ้งให้ต้นสังกัดของผู้ต้องหาทราบ

ข้อ ๕๒ ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือหัวหน้าฝ่ายสถานที่คุมขังขึ้นไป จัดให้มีการสอบสวนในกรณีที่มีการหลบหนีตามข้อ ๕๑ ถ้าปรากฏว่าการหลบหนีนั้นเกิดจากการกระทำผิด หรือความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สถานที่คุมขัง ก็ให้ดำเนินการไปตามกฎหมาย หรือทางวินัยแล้วแต่กรณี

หมวด ๑๕

การเข้าเยี่ยมหรือติดต่อ

ข้อ ๕๓ ผู้เยี่ยมจะเข้าเยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขัง จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการเรือนจำทหาร อากาศหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จึงจะเข้าเยี่ยมหรือติดต่อได้ตาม วัน เวลา ที่สถานที่คุมขังกำหนดไว้

ข้อ ๕๔ ในกรณีที่มีข้อสงสัยว่า บุคคลภายนอกที่มีขออนุญาตให้เข้าเยี่ยมหรือติดต่อแล้ว มีสิ่งของต้องห้ามตามความในข้อ ๔.๓ ให้เจ้าหน้าที่สถานที่คุมขัง มีอำนาจขอดูหรือขอตรวจค้นสิ่งของได้ทั้งนี้ การตรวจค้นบุคคลภายนอกจะต้องถือปฏิบัติตามข้อ ๑๖.๒ โดยอนุโลม

ข้อ ๕๕ ห้ามผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าเยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขัง นำสิ่งของต้องห้ามเข้ามาในสถานที่คุมขัง และห้ามส่งมอบสิ่งของต้องห้ามให้แก่ผู้ต้องขัง ถ้ากรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้ จะถูกดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

หมวด ๑๖

บทเบ็ดเตล็ด

ข้อ ๕๖ ให้เจ้าหน้าที่สถานที่คุมขัง ทำประวัติผู้ต้องขัง และสมุดบัญชีต่าง ๆ ขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

๕๖.๑ ทะเบียนคนต้องขัง (ทางวินัย) (แบบ ร.จ.๓)

๕๖.๒ ใบฝากผู้ต้องขังและรับคืน (แบบ ร.จ.๔)

๕๖.๓ ใบจ่ายผู้ต้องขังและรับคืน (แบบ ร.จ.๕)

๕๖.๔ สมุดรับฝากเงินของผู้ต้องขัง (แบบ ร.จ.๖)

๒๖.๕ สมุดรับฝากสิ่งของและรับคืน (แบบ ร.จ.๗)

ข้อ ๕๗ เจ้าหน้าที่การเงินผู้รับผิดชอบเก็บรักษาเงิน ให้มีหน้าที่จัดทำบัญชีสมุดรับฝากเงินของผู้ต้องขัง (แบบ ร.จ.๖) ให้สามารถตรวจสอบจำนวนยอดเงินฝากทั้งหมดได้

ข้อ ๕๘ สถานที่คุมขังแห่งหนึ่ง อาจส่งผู้ต้องขังไปฝากคุมขังยังสถานที่คุมขังแห่งอื่นได้ตามความจำเป็น และถ้าสถานที่คุมขังแห่งอื่นนั้นสามารถรับฝากได้ก็ให้รับไว้ โดยสถานที่คุมขังที่ส่งฝากต้องส่งหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวผู้ต้องขังให้แก่สถานที่คุมขังซึ่งรับฝาก

ข้อ ๕๙ ให้หัวหน้าส่วนราชการผู้มีอำนาจกำหนดสถานที่คุมขังตามความในข้อ ๖ ออกระเบียบปฏิบัติ ปลีกย่อยซึ่งไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ได้ตามความจำเป็น

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

พลอากาศเอก มานิต วงษ์วาทย์

(มานิต วงษ์วาทย์)

ผู้บัญชาการทหารอากาศ

ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาและลงทัณฑ์แก่ผู้กระทำผิดได้ คือ

๑. ผู้บังคับบัญชา
๒. ผู้ได้รับมอบอำนาจให้บังคับบัญชา ตามที่กท.หรือ นขต.กท.,บก.ทท.,ทบ.,ทร.,และทอ.กำหนด ในการลงทัณฑ์นั้น ให้กระทำได้แต่เฉพาะตามกำหนดในตารางกำหนดทัณฑ์ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วย วินัยทหาร พ.ศ.๒๔๗๗

ส่วนผู้มีอำนาจบังคับบัญชาชั้นใด จะมีอำนาจลงทัณฑ์ และผู้รับทัณฑ์ชั้นใด ให้ถือเกณฑ์เทียบ ดังต่อไปนี้

	ตำแหน่ง	เป็นผู้ลง ทัณฑ์ชั้น	เป็นผู้รับ ทัณฑ์ชั้น
๑	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	๑	-
๒	แม่ทัพ	๒	-
๓	ผู้บัญชาการกองพล ผู้บัญชาการกองเรือ ผู้บัญชาการกองพลปืน	๓	-
๔	ผู้บังคับการกรม ผู้บังคับหมวดเรือ ผู้บังคับกองปืน	๔	ก
๕	ผู้บังคับหมู่เรือชั้น ๑	๕	ข
๖	ผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับหมู่เรือชั้น ๒ ผู้บังคับการเรือชั้น ๑ ผู้บังคับฝูงปืน	๖	ค
๗	ผู้บังคับหมู่เรือชั้น ๓ ผู้บังคับการเรือชั้น ๒ ต้นเรือชั้น ๑ ผู้บังคับหมวดปืนชั้น ๑	๗	ง
๘	ผบ.ร้อย ผบ.การเรือชั้น ๓ ต้นเรือชั้น ๒ นายกราบเรือ ผบ.หมวดปืนชั้น ๒	๘	จ
๙	ผู้บังคับหมวด ต้นเรือชั้น ๓ ผู้บังคับหมวดปืนชั้น ๓	๙	ฉ
๑๐	ผู้บังคับหมู่ นายต้อน	-	ช
๑๑	นักเรียนทหารเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้เป็นนายทหารสัญญาบัตร, บุคคล อยู่ระหว่างการฝึกวิชาทหารโดยคำสั่ง รมว.กท.ฯ	-	ซ
๑๒	นักเรียนทหารเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้เป็นนายทหารประทวน, ลูกแถว	-	ณ

ตารางกำหนดทัศนคติ

ผู้ลง ทัศนคติ	จำขัง		ขัง								
	ผู้รับทัศนคติ		ผู้รับทัศนคติ								
	ชั้น ข	ชั้น ฉ	ชั้น ก	ชั้น ข	ชั้น ค	ชั้น ง	ชั้น จ	ชั้น ฉ	ชั้น ช	ชั้น ซ	ชั้น ฌ
ชั้น ๑	๔ ด.	๖ ด.	-	-	-	-	๒ ด.	๓ ด.	๔ ด.	๔ ด.	๕ ด.
ชั้น ๒	๓ ด.	๕ ด.	-	-	-	-	๑ ด.	๒ ด.	๓ ด.	๓ ด.	๔ ด.
ชั้น ๓	๔๕ ว.	๓ ด.	-	-	-	-	๑๕ว.	๑ ด.	๒ ด.	๒ ด.	๓ ด.
ชั้น ๔	๑ ด.	๒ ด.	-	-	-	-	๗ ด.	๑๕ ว	๑ ด.	๑ ด.	๒ ด.
ชั้น ๕	๒๐ ว.	๔๕ว.	-	-	-	-	๓ ว.	๑๐ ว.	๒๐ ว.	๒๐ว.	๔๕ ว.
ชั้น ๖	๑๕ ว.	๑ ด.	-	-	-	-	-	๗ ว.	๑๕ ว.	๑๕ว.	๑ ด.
ชั้น ๗	๗ ว.	๑๕ว.	-	-	-	-	-	๓ ว.	๑๐ ว.	๑๐ว.	๒๐ ว.
ชั้น ๘	-	-	-	-	-	-	-	-	๗ ว.	๗ ว.	๑๕ ว.
ชั้น ๙	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ.. ว - วัน
ด - เดือน

ตารางกำหนดทัณฑ์

ผู้ลง ทัณฑ์	กัก										ทัณฑ์กรรม	
	ผู้รับทัณฑ์										ผู้รับทัณฑ์	
	ชั้น ก	ชั้น ข	ชั้น ค	ชั้น ง	ชั้น จ	ชั้น ฉ	ชั้น ช	ชั้น ซ	ชั้น ฌ	ชั้น ฎ	ชั้น ฏ	ชั้น ฐ
ชั้น ๑	๑๕ ว	๒๐ ว	๒๐ ว	๑ ด	๔๕ ว	๒ ด	๓ ด	๓ ด	๔ ด	๓ ว	๓ ว	
ชั้น ๒	๗ ว	๑๐ ว	๑๕ ว	๒๐ ว	๑ ด	๔๕ ว	๒ ด	๒ ด	๓ ด	๓ ว	๓ ว	
ชั้น ๓	-	๕ ว	๗ ว	๑๐ ว	๑๕ ว	๒๐ ว	๔๕ ว	๔๕ ว	๒ ด	๓ ว	๓ ว	
ชั้น ๔	-		๓ ว	๕ ว	๗ ว	๑๐ ว	๑ ด	๑ ด	๔๕ ว	๓ ว	๓ ว	
ชั้น ๕				๓ ว	๕ ว	๗ ว	๒๐ ว	๒๐ ว	๑ ด	๓ ว	๓ ว	
ชั้น ๖					๓ ว	๗ ว	๑๕ ว	๑๕ ว	๑ ด	๓ ว	๓ ว	
ชั้น ๗						๕ ว	๑๐ ว	๑๐ ว	๒๐ ว	๑ ว	๒ ว	
ชั้น ๘						๓ ว	๗ ว	๗ ว	๑๕ ว	๑ ว	๒ ว	
ชั้น ๙						-	๓ ว	๓ ว	๗ ว	-	๑ ว	

หมายเหตุ.. ว - วัน

ด - เดือน

คำอธิบาย

- กำหนดทัณฑ์ในตารางนี้ คือกำหนดสูงที่สุด ผู้ลงทัณฑ์จะสั่งเกินกำหนดนี้ไม่ได้ แต่ต่ำกว่านี้ได้
- ทัณฑ์กรรมที่กำหนดไว้เป็นวัน ๆ หมายความว่าทำทัณฑ์กรรมทุกวัน จนกว่าจะครบกำหนดในวันหนึ่งนั้น ผู้ที่ลงทัณฑ์จะกำหนดทัณฑ์กรรมได้ไม่เกินกว่าวันละ ๖ ชั่วโมง แต่ถ้าให้อยู่เวรยาม ในวันหนึ่งไม่เกินกำหนดอยู่เวรยามตามปกติ ผู้ใดจะสั่งลงทัณฑ์กรรมให้กำหนดให้ชัดเจนว่าทำทัณฑ์กรรมกี่วัน และวันละเท่าใด (พ.ร.บ.ว่าด้วยวินัยทหาร แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๓๗)

ตารางกำหนดทัณฑ์

เฉพาะกองทัพอากาศ

ลำดับ	ผู้มีอำนาจ ลงทัณฑ์	จำขัง		ขัง					กัก							ทัณฑ์กรรม		
		ผู้รับทัณฑ์		ผู้รับทัณฑ์					ผู้รับทัณฑ์							ผู้รับทัณฑ์		
		จ.ต. พอ.	พลฯ นจอ.	ร. อ.	ร.ต. ร.ท.	จ.ต. พอ.	น.นอ.	พลฯ นจอ.	น.อ.	น.ท.	น.ต.	ร.อ.	ร.ต. ร.ท.	จ.ต. พอ.	น.นอ.	พลฯ นจอ.	น.นอ.	พลฯ นจอ.
๑	รมว.กท.	๔ ด	๖ ด	๒ ว	๓ ด	๔ ด	๔ ด	๕ ด	๑๕ ว	๒๐ ว	๑ ด	๔๕ ว	๒ ด	๓ ด	๓ ด	๔ ด	๓ว	๓ว
๒	แม่ทัพ พล.อ.ท.ขึ้นไป	๓ ด	๕ ด	๑ ด	๒ ด	๓ ด	๓ ด	๔ ด	๗ ว	๑๕ ว	๒๐ ว	๑ ด	๔๕ ว	๒ ด	๒ ด	๓ ด	๓ว	๓ว
๓	ผบ.พล. บิน	๔๕ ว	๓ ด	๑ ๕ ว	๑ ด	๒ ด	๒ ด	๓ ด	-	๗ ว	๑๐ ว	๑๕ ว	๒๐ ว	๔๕ ว	๔๕ ว	๒ ด	๓ว	๓ว
๔	ผบ. กองบิน	๑ ด	๒ ด	๗ ว	๑๕ ด	๑ ด	๑ ด	๒ ด	-	๓ ว	๕ ว	๗ ว	๑๐ ว	๑ ด	๑ ด	๔๕ ว	๓ว	๓ว
๕	ผบ.ฝูงบิน	๑๕ ว	๑ ด	-	๗ ว	๑๕ ว	๑๕ ด	๑ ด	-	-	-	๓ ว	๗ ว	๑๕ ว	๑๕ ว	๑ ด	๓ว	๓ว
๖	ผบ.หมวด บิน ชั้น ๑ (น.ต.)	๗ ว	๑๕ ว	-	๓ ว	๑๐ ว	๑๐ ว	๒๐ ว	-	-	-	-	๖ ว	๑๐ ว	๑๐ ว	๒๐ ว	๑ว	๒ ว
๗	ผบ.หมวด บิน ชั้น ๒ (ร.อ.)	-	-	-	-	๗ ว	๗ ว	๑๕ ว	-	-	-	-	๓ ว	๗ ว	๗ ว	๑๕ ว	-	๑ ว
๘	ผบ.หมวด บิน ชั้น ๓ และ ร.ต.ร.ท.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๓ ว	๓ ว	๗ ว	-	-

หมายเหตุ.. ว - วัน

ด - เดือน

ในที่นี้กล่าวถึงเฉพาะชั้นยศ ทหารอากาศเท่านั้น

การฝากขังหรือจำขัง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....

ที่...กท.../.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง.....ขออนุญาตฝาก (ขัง),(จำขัง) ข้าราชการหรือ(ทหารกอง
ประจำการ).....

เรียน.....ผู้บัญชาการเรือนจำทหารอากาศ

ด้วยข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง

.....

ขออนุญาตฝาก (ขัง), (จำขัง) ข้าราชการหรือ (ทหารกองประจำการ) ยศ ชื่อ

.....

สังกัด.....หมายเลขประจำตัว.....ฐานความผิด

.....

ครั้งที่.....ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ.

๒๔๗๖.....

ให้ลงทัณฑ์ (ขัง), (จำขัง) มีกำหนด.....วัน

.....

ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....จนถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ

.....

พร้อมนี้ได้แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวทหารกองประจำการ หรือบัตรประจำตัว
ข้าราชการกลาโหมมาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการให้ต่อไป

ลงชื่อ.....

ตำแหน่ง

การรับตัวกลับต้นสังกัด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ที่.....กท...../.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ

เรื่อง.....ขอรับตัวข้าราชการ (ทหารกองประจำการ) กลับต้นสังกัด

เรียน.....ผู้บัญชาการเรือนจำทหารอากาศ

ตามที่(ยศ ชื่อ สกุล ผู้ต้องโทษ) .....สังกัด.....

หมายเลขประจำตัว.....ฐานความผิด.....ครั้งที่

.....ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ.๒๔๗๖ ได้ถูกฝากให้ลงทัณฑ์ (ขัง)(จำขัง) ไว้ในความ

ควบคุมของ รจ.ทอ.สน.ผบ.ดม.ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....จนถึงวันที่.....เดือน.....

พ.ศ.....นั้น

บัดนี้ได้ครบกำหนดการลงทัณฑ์นั้นแล้ว จึงขอรับตัวกลับต้นสังกัดตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ลงชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ..เอกสารฉบับนี้ให้แนบมากับใบส่งตัวกำลังพลป่วยหรือโทษ ทอ.กท.๐๒๙ ที่อนที่ ๒

ใบส่งตัวกำลังพลต้องโทษ

ทอ.กพ.๐๒๙

(ตอนที่ ๑ ด้านหน้า)

ที่...../ (พ.ศ).....หน่วย (ต้นสังกัด).....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เสนอ.....

ข้าพเจ้า ขอส่งตัวกำลังพลป่วย ต้องโทษ เพื่อขอให้ท่านรับไว้ รักษาพยาบาลหรือ
จัดการลงโทษ จำนวน.....คน มีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ ๑	ยศ - ชื่อ ๒	เลขประจำตัว ๓	รายการ ๔
๑	พ.อ.อ.....	356.....	กำหนดจำขัง.....วัน
๒	.....	.....	ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
๓	....(ตัวอย่าง).....	.....	จนถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ฐานความผิด..... ..... ในเวลาปกติ ครั้งที่.....

(ลงชื่อ).....ผู้ส่ง

(ลงชื่อ).....ผู้รับ

ตำแหน่ง.....

ตำแหน่ง

.....

(เจ้าหน้าที่ต้นสังกัดผู้นำส่ง)

(เจ้าหน้าที่ รจ.ทอ.สน.ผบ.ตม.)

(ข้อความใดไม่ใช่ให้ขีดฆ่า)

- หมายเหตุ.. ๑. ใบส่งตัวกำลังพลป่วยหรือโทษ (ทอ.กพ.๐๒๙) นี้ หนึ่งฉบับมี ๒ ซีก ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง
๒. ด้านหน้าเป็นใบส่งตัวเมื่อกำลังพลต้องโทษ
๓. ส่วนด้านหลังจะเป็นใบส่งตัวกลับต้นสังกัด
๔. เวลามาส่งตัวทางเรือนจำจะเก็บไว้ ๑ ซีก ให้ทางต้นสังกัดกลับไป ๑ ซีก ในเนื้อความเดียวกัน

ใบส่งตัวกำลังพลกลับต้นสังกัด

ทอ.กพ.๐๒๙
(ตอนที่ ๒ ด้านหลัง)

ที่...../ (พ.ศ.).....หน่วย...รจ.ทอ.สน.ผบ.ตม.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เสนอ...(ต้นสังกัด).....

ข้าพเจ้า ขอส่งกำลังพลกลับต้นสังกัดเดิม เพื่อรับราชการตามปกติ

จำนวน.....คน ดังนี้

ลำดับ	ยศ - ชื่อ	หมายเลขประจำตัว	รายการ
๑	๒	๓	๔
๑	พ.อ.อ.....	356.....	กำหนดจำขัง.....วัน ตั้งแต่วันที่.....
๒	.....	.....	เดือน.....พ.ศ.....
๓	.....	.....	ฐานความผิด.....
			.....
			ในเวลาปกติ ครั้งที่.....
			บัดนี้ครบกำหนดการลงทัณฑ์ ดังกล่าว
			แล้ว

ลงชื่อ.....ผู้ส่ง

ลงชื่อ.....

ผู้รับ

ตำแหน่ง.....

ตำแหน่ง

.....

(เจ้าหน้าที่ รจ.ทอ.สน.ผบ.ตม.)

(เจ้าหน้าที่ต้นสังกัดผู้รับตัว)

(ข้อความใดไม่ใช่ให้ขีดฆ่า)

พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ.๒๔๗๖

มาตรา ๔ วินัยทหารนั้น คือ การที่ทหารต้องประพฤติตามแบบธรรมเนียมของทหาร

มาตรา ๕ วินัยเป็นหลักสำคัญที่สุดสำหรับทหาร เพราะฉะนั้นทหารทุกคนจักต้องรักษาโดยเคร่งครัด อยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนท่านให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิด

ตัวอย่างการกระทำความผิดวินัยทหาร มีดังต่อไปนี้

- ๑) ดื้อ ขัดขืน หลีกเลียง หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน
- ๒) ไม่รักษาระเบียบการเคารพพระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย
- ๓) ไม่รักษามรรยาทให้ถูกต้องตามแบบธรรมเนียมของทหาร
- ๔) ก่อให้เกิดความสามัคคีในคณะทหาร
- ๕) เกียจคร้าน ละทิ้ง หรือเล่นเล่อต่อหน้าที่ราชการ
- ๖) กล่าวคำเท็จ
- ๗) ใช้กริยาวาจาไม่สมควร หรือประพฤติไม่สมควร
- ๘) ไม่ตักเตือนสั่งสอน หรือลงทัณฑ์ผู้ใต้บังคับบัญชาที่กระทำความผิดตามโทษานุโทษ
- ๙) เสพเครื่องดองของเมาจนถึงเสียกริยา

หนังสืออ้างอิง

๑. คู่มือการสอบเลื่อนฐานะนายทหารประทวนเป็นนายทหารสัญญาบัตร เหล่า สห.ปี พ.ศ.๒๕๓๖
๒. คู่มือการสอบเลื่อนฐานะนายทหารประทวนเป็นนายทหารสัญญาบัตร เหล่า สห.ปี พ.ศ.๒๕๕๕
๓. พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พ.ศ.๒๔๙๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๔. ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยว่าด้วยเรือนจำ พ.ศ.๒๕๔๕
๕. พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ.๒๔๗๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๖. ระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยสถานที่คุมขัง พ.ศ.๒๕๖๓
๗. เอกสารประวัติหน่วย จากเรือนจำทหารอากาศ สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง

คณะผู้จัดทำ

จัดพิมพ์โดย

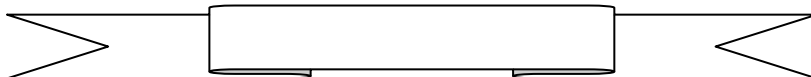
กองวิทยากร สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง ๑๗๑ ถ.พหลโยธิน แขวงสนามบิน
ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐ โทร ๐๒-๕๓๔๐๐๔๓ หรือ ๒-๖๓๖๑

ที่ปรึกษา

พล.อ.ต.ธรรมนาย	สุขแสง	ผบ.ดม.
น.อ.ชัยพฤกษ์	ธรรมาธร	รอง ผบ.ดม.
น.อ.ชาติ	ดิถีเพ็ง	รอง ผบ.ดม.
น.อ.จเร	แสงธาราทิพย์	เสธ.สน.ผบ.ดม.
น.อ.ธ.ธง	ธรรมชูโชติ	ผบ.กรม สท.ทอ.สน.ผบ.ดม.
น.อ.จตุพล	ชั้นรุบัติ์	ผอ.กรปก.สน.ผบ.ดม.

คณะผู้จัดทำ

น.อ.ตรีรัช	ปราบศรีภูมิพงศ์	ผอ.กวก.สน.ผบ.ดม.
น.อ.พลกฤษณ์	ทวีวัฒน์	รอง ผอ.กวก.สน.ผบ.ดม.
น.ท.เกษม	สาหร่ายทอง	หน.ผศ.กวก.สน.ผบ.ดม.
ร.อ.เกษม	ยวตกระโทก	นวก.ผวก.กวก.สน.ผบ.ดม.
ร.ท.กรภัชท์	ศัยกุลฎ์	รอง หน.ผศค.รจ.ทอ.สน.ผบ.ดม.
ร.ท.วีระพล	อิมทรัพย์	รอง ผบ.มว.ตทข.ร้อย.สวส.พัน.สท.ทอ.ฯ
พ.อ.อ.กรณรัฐ	ถาวรวัฒน์นันท์	จนท.วก.ผวก.กวก.สน.ผบ.ดม.
จ.อ.นพปดล	สิงห์โต	จนท.กผศ.ผศ.กวก.สน.ผบ.ดม.
จ.อ.ยุทธภูมิ	เอี่ยมภูมิ	จนท.บพ.ผบพ.กวก.สน.ผบ.ดม.
จ.ท.หญิง ปลิดา	เตียวเจริญ	จนท.บพ.ผบพ.กวก.สน.ผบ.ดม.

ห้ามคัดลอก จัดพิมพ์ หรือทำซ้ำ ก่อนได้รับอนุญาตจาก กองวิทยากรสำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง

กองวิทยากร สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง
มิถุนายน ๒๕๖๓